MINORITY REPORT+TELEPOPMUSIK+CYBER-PUNK

FURNITURE+JJ72+SLINT+ALMOST FAMOUS

en gerekli 10 dans albümü

ISSN 1303-7337 03

neredeyse müzik dergisi

Lull

Eylül 2002
sayı 3
2.500.000TL

68Sayfa

Boris Vian'ın Sürpriz Partiler Kuramı

SUEDE
GODARD
OASIS
CAMUS
MÚM

coldplay

Lull

Eylül 2002

Lull:
Alkan Avcıoğlu
Alper Bahçekapılı
Bora Şimşek
Devin Aylin Komar

Yazarlar:
Esin Konuk
Fati
Gül Yaşartürk
Hira Doğrul
Kadir Kıvılcımlı
Mete Avunduk
Nitsa Çukurel
Pınar Tınaz Gürmen
Pınar Üzeltüzenci
Seda Tan Özdemir
Selin Ever
Utku Bahçekapılı
Yiğit Atılgan

Katkıda Bulunanlar:
Burcu Kaya
Faruk Besleme
Frederic Gulgan
Gizem Yetim
Hikmet Temel Akarsu
Hünkar Akipek
Kaan Çaydamlı
Mete Avunduk
Murat Babalık
Nazım Mutlu
Nil Kural
Saffet Sözmen
Ümit Şimşek
Zafer Tipigil

Haber Naşiri:
Hande Demiray
Grafik Tasavvur:
Lull
İmtiyaz Sahibi:
Alper Bahçekapılı
Sorumlu yazı işleri müdürü:
Utku Bahçekapılı
Baskı:
Umut Matbaası (0212 637 09 34)

Konuşarak Komünikasyon:
0 535 227 49 48 Alper Bahçekapılı
Yazışarak Komünikasyon:
Ömer Efendi Sokak Blok Apt. No: 7/15
Kızıltoprak/İSTANBUL 0216 3308637

lullmail@yahoo.com

AYDA BİR YAYINLANIR

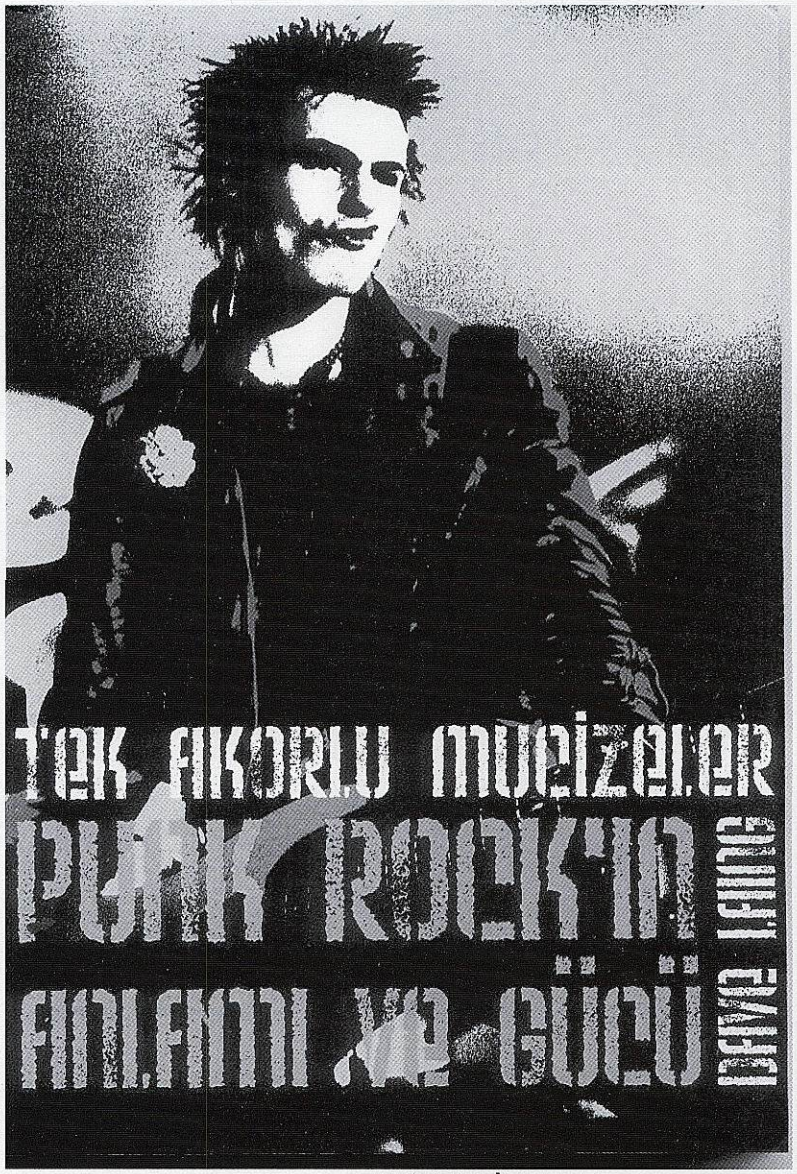

SATIŞ FİYATI: 10.000.000 TL

Lull'a eylül ayı içerisinde bir yıllık abone olan herkese 6.45 Yayınları'ndan "Tek Akorlu Mucizeler" kitabı hediye!

Abonelik ücretleri:
6 Ay: 15.000.000TL
12 Ay: 25.000.000TL

başvuru için

www.altikirkbes.com

Telefon: 0216 330 86 37

-Eylül Muhteviyatı-

4- cevat kelle
7- 50 NME ikonu
8- Dee Dee Ramone
9- Minority Report
12- Marianne Faithfull
13- Albert Camus
16- Coldplay
18- Tamara de Lampicka
20- Peanuts; Pig Pen
21- Slint
22- JJ72
25- Sürpriz Partiler
29- En lüzumlu 10 dans albümü
30- Burroughs'un mektupları
31- Roots Manuwa
32- Asosyolog
34- Suede
36- Almost Famous
38- Futbolog; G.Rangers
39- Mum
40- Oasis
42- Arıza; Deney
43- Macellan
46- Furniture
49- Cyber-punk
53- Telepopmusik
54- J. L Godard
57- Vinyl Düşkünleri
58- Yazıjazz
59- Sinema Dersleri
61- Billenium.
63- yeni albümler
66- idioteque; bir takım listeler

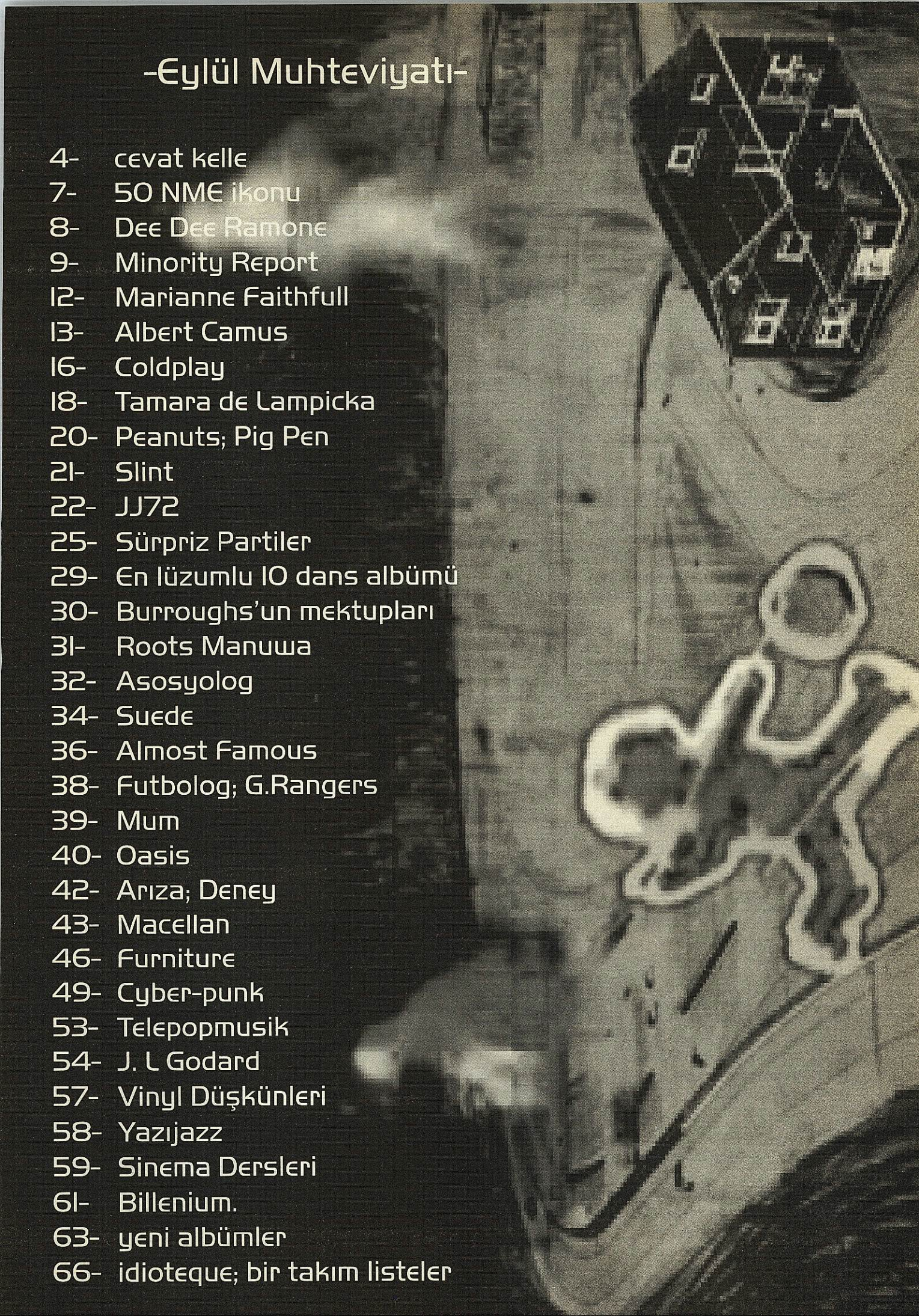

CEVAT KELLE

White Stripes'ın vokali Jack, Nicole Kidman, Jude Law, Natalie Portman ve Renee Zellweger ile aynı filmde rol alacak. Cold Mountain adlı yapımın direktörlüğünü Anthony Minghella üstlenmiş. Film Romanya'da çekilmiş ve Amerika İç Savaş gazisi bir askerin evine dönme çabasını konu alıyor. White Stripes ise şimdiden soundtrack çalışmalarına başlamış.

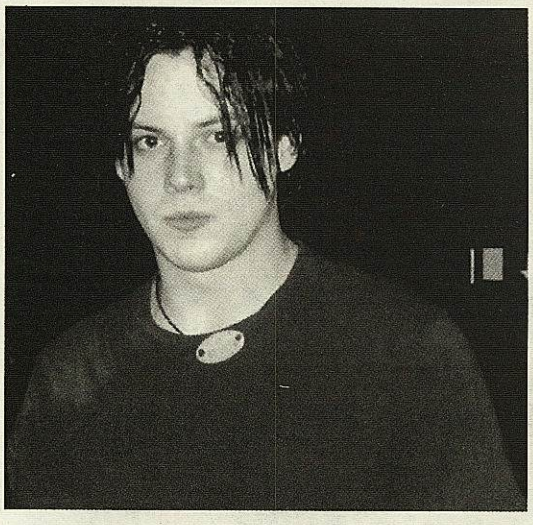

Coldplay, Oasis'in 'Songbird'ünü, geçenlerde kaza geçiren Noel için canlı coverladı.

Holywood'un kötü adamı **Dennis Hopper**, televizyon dizilerinin birinde **Death In Vegas**'la çalışacak. Grubun yeni albümü **Scorpio King** 16 Eylülde yayınlacak.

Faithless elemanları, Liverpool'da Underworld ve Kosheen gibi dans müziğin önde gelen gruplarıyla verdikleri konserler sonrasında, albüm çalışmaları yapmak için 2 sene boyunca turneye ve konserlere çıkmayacaklarını belirttiler.

Damon Albarn ve **Elbow**, Irak ve Amerika'nın girişeceği potansiyel bir savaşa karşı, **Massive Attcak**'a savaş karşıtı kampanya için destek sözü verdiler.

BMG etiketiyle kısa bir süre sonra müzik marketlerde yerini alacak olan albümü "30#1 Hits" çok yakında sevenleriyle buluşacak. Elvis müziğini özellikle gençlere sevdirmek ve tanıtmak amacıyla yapılan çalışma şimdiden bütün ülkelerde yankı uyandırdı. İlk single **A little less conversation** birçok ülkede listeleri altüst etti.

Mariyln Manson piyasaya süreceği yeni albümü **The Golden Age of Grotesque**'nin son rötuşlarını yaparken, bu albümün eskilerine oranla daha iyi, daha farklı, daha güçlü, daha çirkin ve en önemlisi daha teatral olacağını söylemiş.

Catatonia'nın **Greatest Hits** albümü 2 Eylülde Avrupa'da satışa sunuluyor. Albümde içlerinde Road Rage, Game On, Lost Cat, I'm The Mob'un da bulunduğu 13 şarkı yer alacak. Bu arada 1993'te kurulan grubun 4 albüme imza attıktan sonra geçtiğimiz ekimde dağıldığınıda hatırlatalım.

Feeder'ın yeni albümü **Comfort In Sound** 21Ekimde piyasada

The Verve etiketli iki yeni caz albümü daha piyasaya sürülüyor. Yeşil renkli albüm **Ella Fitzgerald**'dan **Mina Simone**'ye 12 caz klasiğinin orjinal versiyonlarını içerirken, turuncu olan ise **Tricky, De Phazz** ve **Richard Dorfmeister** gibi djlerin remixlediği caz parçalarından oluşuyor.

Checimal Brothers, Blur'e yeni albümünde yardımcı olacak.

Radiohead'den Yeni Şarkılar

Radiohead, 22 temmuzda Portekiz'de başlayan, 8 ağustosta İspanya'da sona eren 2002 turne kapsamında, içlerinde "i will"in de bulunduğu 13 yeni parça çaldı. Ağustos sonunda Amerika'da Nigel Godrich ile stüdyoya girecek olan grubun, 6. albümlerinin mart 2003'te çıkmasının planlandığı belirtildi. Thom Yorke, daha önce bu tur için 16 yeni parça prova ettiklerini söylemişti. İşte yeni Radiohead unreleased'leri : sit down, stand up -there, there - up on the ladder - myxomatosis - we suck young blood - where i end and you begin - wolf at the door - go to sleep - scatterbrain - punch up at a wedding - sail to the moon

CEVAT KELLE

Varolmayan sinema derneği LSD(Lull Sinema derneği) geçtiğimiz sezonun en iyi 10 filmini seçti:
1 In the Mood For Love (Wong Kar Wai)
2 Mulholland Drive (David Lynch)
3 Songs From the Second Floor (Roy Anderson)
4 The Man Who Wasn't There (Joel Coen)
5 The Royal Tenenbaums (Wes Anderson)
6 Memento (Christopher Nolan)
7 The Others (Alejandro Amenabar)
8 Run Lola Run (Tom Tykwer)
9 Ottosanek (Jan Svankmajer)
10 Moulin Rouge (Buz Luhrmann)

Happy Family" olarak belirlendi. **Richard Ascroft** yeni albümü **Human Conditions**'ın son rütüşlarını atıyor. Albümdeki şarkılar şöyle;
'Check the Meaning'
'Buy It in Bottles'
'Bright Lights'
'Paradise'
'God in the Numbers'
'Science of Silence'
'Man On A Mission'
'Running Away'
'Lord I've Been Trying'
'Nature is the Law'

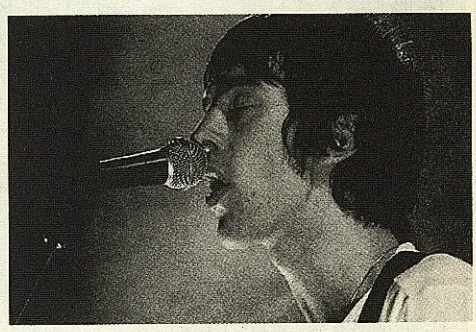

Strokes, Roling Stones'a 40 Licks Amerika turnesinin bazı ayaklarına destek verecek.

JJ72'nin yeni albümü **I To Sky** 7 Ekimde yayınlanıyor. Singleları Formulae 23 Eylülde yayınlanıyor.

Spiritualized'ın davulcusu Kevin Bails kan kanseriyle savaşıyor. Son aldığımız habere göre durumu iyiye doğru gidiyormuş.

Baggsmen, Robert Smith'ten Close To Me'yi coverlamak için izin aldı.

Eski **Nirvana** basçısı Krist Novoselic, efsanevi Seattle grunge grubu Nirvana'nın daha önce yayınlanmamış çalışmalarının yıl sonuna doğru bir albümde toplamayı plandıklarını söyledi.

Morissey Geri Döndü

Moz'un dönüşü...2.kısım. **Steven Patrick Morrissey**, (aka. Homo Miserabilius) müziğe verdiği 5 yıllık aranın ardından yeni şarkılarını geçtiğimiz ay içerisinde konserlerde söylemeye başladı. Morrissey-fanları Arizona'daki konserden yapılan kayıtlara, www.longmayitlast.com/NewSongs.html adresinden ulaşabilir. Şarkılar şöyle; "I like You", "The World Is Full Of Crashing Bores", "The First Of The Gang To Die", "Mexico". Yeni single 9 Eylülde, albüm ise 23 Eylülde yayınlanacak.

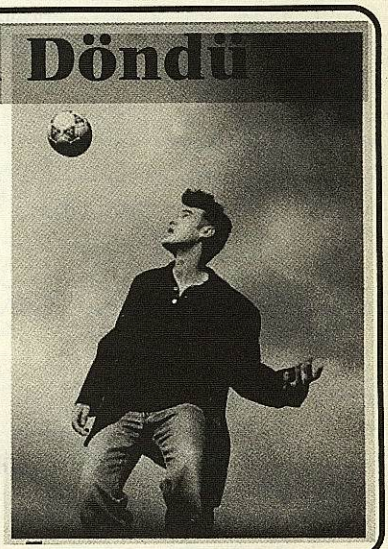

Ramones'a tribute albüm. Kiss, Pete Yorn, Tom Waits, U2, Metallica, Eddie Büdü Vedder, Garbage, Green Day, Rancid, Offspring Red Hot Chili Peppers ve Marilyn Manson'un katıda bulunacağı albümün adı "We Are A

Kendini bilmez **Streophonics** elemanları, 80,000 kişilik Slane Castle konserinin ardırdan, Hot Press adlı irlanda dergisine verdiği bir demeçte, **Radiohead**'i "zırıldayan şımarık müzisyenler", **Thom Yorke**'u da "perişan, s.kik herifin teki" olarak tanımladı.

8. Avrupa Filmleri Festivali, Gezici Festival, 11-31 Ekim tarihleri arasında Ankara, Bursa ve İzmir kentlerinde yapılacak. Festival ile ilgili ayrıntılı bilgiyi bir sonraki sayımızda bulabilirsiniz.

CEVAT KELLE

Birinci Lull Championship Manager sezonu sonuçlandı. İngiltere 4. Ligde nefis macera arayışlarına giren Lull ekibi zorlu bir sezon sonucu ortalığı kasup kavurdu. Ligi Swansea Mete Avunduk akıl almaz bir şekilde birinci bitirdi. Swansea'nin kalecisi Roger Freestone psikopata bağlayınca West Ham'dan Man Utd' a teklifler aldı. Swansea'nin ardından Oxford ile ligi ikinci bitiren Alkan Avcıoğlu hem yerim hem atarım mantığıyla 106 golle benzeri görülmemiş bir istatistiğe ulaştı. Oxford hem puan hem de gol sayısı olarak 100'ü geçerek double yaptı. Luton ile ligi üçüncü bitiren Alper Bahçekapılı da bir üst lige çıkmayı garantiledi. Luton'un manyak kalecisi Emberson kendi kalesine gol atarak CM tarihinde bir ilke imza atarak transfer listesindeki yerini aldı. Bir üst lige çıkamayan tek insan Bora Şimşek Hartlepool ile ligi 6. bitirdi. Bora Bey'in bir üst ligden takım alabilir miyim diye çirkef teklifleri geri çevrildi. Ligin highlight'ları olarak

sayılabilecek şeyler arasında Swansea'nin neredeyse hiç mağlubiyet almaması ancak Oxford tarafından kupadan 6-5 gibi bir skorla süpürülmesi sayılabilir.

Pulp yakında bir best of çıkarıyor. Albümde 17 şarkının bulunması ve birkaçının yeni şarkı olması bekleniyor. Ayrıca Pulp bir de DVD çıkarma hazırlığı içinde.

Toronto Film Festivali 50 ülkeden 343 filmle 5 Eylül'de başlıyor. 10 gün sürecek festival Atom Egoyan'ın **Ararat'ı** ile start alıp Brian de Palma'nın **Femme Fatale'i** ile sona erecek.

Matador etiketi altında çıkan kendi isimlerini taşıyan EP'leri ile yılın en çok konuşulan yeni grubu Interpol'e bu ara neler dinlediği sorulmuş:
-Spoon: Kill the Moonlight
-Chris Connelly: Phenobarb Bambalam
-Warlocks: Rise and Fall
-Doves: The Last Broadcast
-Duran Duran: Rio
-Múm: Finally We Are No One
-Royksopp: Melody AM
-Anti-Pop Consortium: Arrhythmia

Yeni albümünden hiçbir şarkının reklam müziği olarak kullanılmayacağını söyleyen Moby sözünden döndü. We Are All Made of Stars şarkısı Intel'in televizyon reklamında kullanılacak.

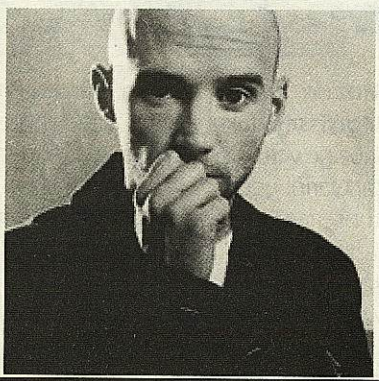

Ozzy Osbourne'un aynı zamanda menejeri de olan karısı Sharon Osbourne'a kanser teşhisi kondu. Ozzy Osbourne haberi aldığından beri oldukça kötü günler geçiriyor.

SUNDAZE: Urban Bug Lounge her Pazar Park Orman'da.. Pazar günleri havuz, güneş ve müzik üçlemesinden maximum yararlanmak adına oluşturulmuş proje öğle saatlerinde başlıyor ve gece 23.00'e kadar devam ediyor. Ünlü dj'lere yer verecek Sundaze'de eylül ayında şu isimler var: 01 Eylül: Tangun&Kiwi 08 Eylül: Tarkan&Tan 15 Eylül: 909 Dj Squad

XTC yeni albüm çalışmaları için stüdyoya kapandı..

Rise Above: 24 Black Flag Songs to Benefit the West Memphis Three adında bir Black Flag tribute albümü yayınlanıyor.

U2, **Greatest Hits 1990-2000** albümünden çıkaracağı yeni single'ı 'Electical Storm'a, 21 Ağustosta, Bono'nun da yazlığı bulunduğu Eze(Fransa) sahillerinde klip çekti. Haber muhabirimiz Cevat Kelle'nin kimse görmesin diye kayaların arkasına saklanarak şahit olduğu çekimlerde, Bono ve Larry Mullen'ın siyahlar içinde, küvet banyosu yapan hizmetçinin yanında dikildiklerini gözlemledi. Hizmetçinin de Tom Cruise'un eylül ayında vizyona girecek olan filmi Minority Report'da rol alan, 25 yaşındaki Smantha Morton olduğu bildirildi. Kasım ayında piyasaya sürülmesinin hedeflendiği, Dublin, Londra ve Fransa'da kaydedilen U2'nun **Greatest Hits 1990-2000** albümünü aynı zamanda DVD formatında da bulabileceğiz. Ramones için düzenlenen Tribute albümde, U2'nun 'Beat on the Brat' cover'ı da bulunuyor. 2001 yılında çıktıkları Elevation Turu'unda U2'yu izleyenler, Bono'nun bir Ramones şarkısı olan "I Remember You'yu akustik gitarla coverladığına ve kendi bestesi olan'In a Little While'ı da Joey Ramone'a adadığına şahit oldular.

Geçtiğimiz aylarda New Musical Express dergisi 50 NME ikonunu seçmişti. Liste oldukça ilgi çekici, bir gün LULL ikonlarını görmek temennisiyle...

1 The Smiths
2 The Beatles
3 The Stone Roses
4 David Bowie
5 Sex Pistols
6 Oasis
7 Radiohead
8 Paul Weller
9 U2
10 Public Enemy
11 Shaun Ryder & Bez
12 The Clash
13 Nirvana
14 Elvis Presley
15 Joy Division
16 Blur
17 The Strokes
18 The Rolling Stones
19 The Verve
20 Bob Marley
21 The Fall
22 Prodigy
23 Lou Reed & The Velvet Underground
24 REM
25 Frankie Goes To Hollywood
26 Dexy's Midnight Runners
27 Beastie Boys
28 T Rex
29 The Jesus And Mary Chain
30 The Specials
31 Manic Street Preachers
32 Roxy Music
33 Pixies
34 Iggy Pop
35 Shane Macgowan
36 Primal Scream
37 Frank Sinatra
38 Bob Dylan
39 Blondie
40 Eminem
41 Boy George
42 Madonna
43 Marvin Gaye
44 Pulp
45 Michael Jackson
46 Charlatans
47 Echo And The Bunnymen
48 The KLF
49 Neil Young
50 PJ Harvey

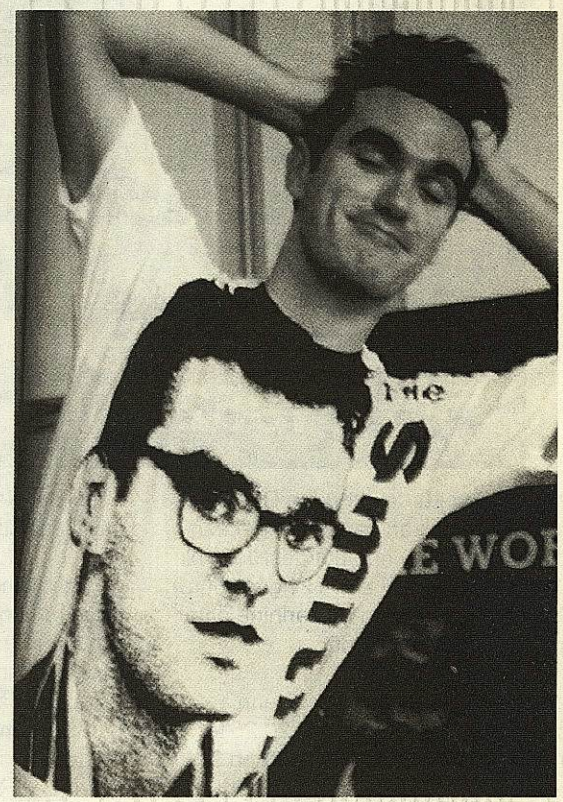

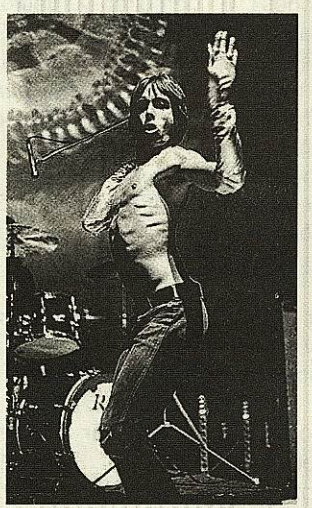

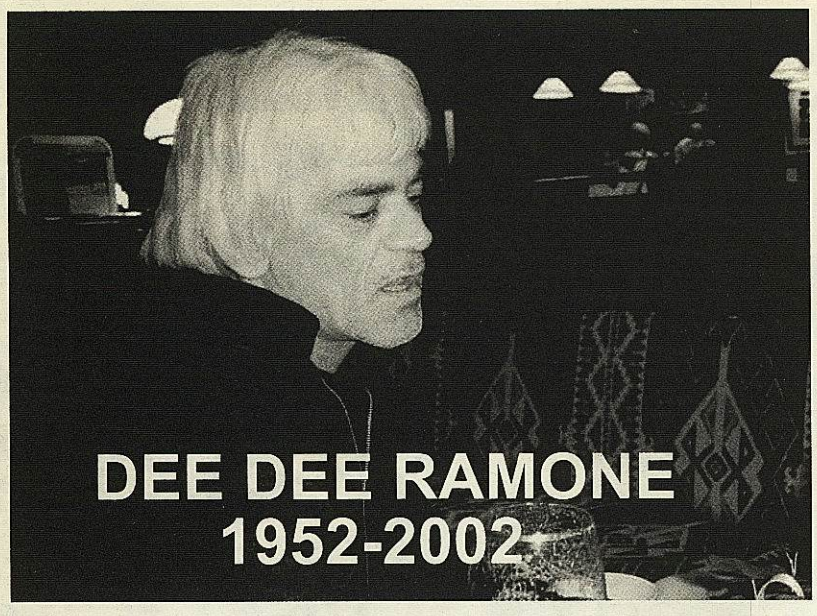

Ramones'un kurucularından Dee Dee Ramone 5 Haziran çarşamba gecesi, Hollywood'daki evinde (kardeşi Joey'nin ölümünden 1 sene 1 ay ve 21 gün sonra) adını müzik ve rock'n roll tarihine altın harflerle yazdırarak öldü.

Ramone (asıl adı Douglas Glenn Colvin)'un ölü vücudu, saat 20:25'te karısı tarafından bulundu. Hemen 911 arandı ve itfaiye ekiplerinin doktorları 20:40'ta Dee Dee Ramone'un resmen öldüğünü belirtildi.
Resmi makamlar ölümün muhtemel nedenini *overdose* olarak açıkladılar. Polis Ramone'un mutfak tezgahında şırınga ve uyuşturucu kullanmak için çeşitli alet edevatlar buldu. Yapılan otopsi sonucunda Ramone'un asıl ölüm nedeninin *overdose* olduğu kesinleşti.

Douglas Glenn Colvin(Dee Dee Ramone) Amerika'nın Virginya Eyaleti'nde doğdu. Çocukluk yılları babasının ordu üyesi olması ve kariyer peşinde koşturması nedeniyle Almanya'da geçti. Blue çağını Rolling Stones ve Jimi Hendrix dinleyerek geçirdi. Bu müzikal kahramanlar Dee Dee'yi 12 yaşında gitar sahibi yaptılar. Liseyi Queens, New York'ta okudu. Bu dönemde posta idaresi ve berber dükkanları başta olmak üzere çeşitli işlerde çalıştı. John Cummings'le tanıştığında bir inşaatta çalışmaktaydı. John Cummings o zamanlar sıkı bir Stooges ve New York Dolls fanıydı. Beraber Ramones'u kurmaya karar verdiler ve Dee Dee lead gitar ve vokali üstlendi. John(adını daha sonra Johny yaptı) gitarda ve Jeff Hyman(Joey Ramone)'da davuldaydı. Daha sonra Dee Dee basa, Joey vokale ve o zamanki menajerleri Tommy Ramone'da davula geçti. Böylece Ramones artık değişmez kadrosunu oluşturdu.

1989'da Ramones **Brain Drain'i** yayınlandıktan sonra, kendini rapçi olarak ilan edip, adını Dee Dee King olarak değiştirdiğinde Ramones'dan ayrıldı Dee Dee Ramone. Aslında o, 1988'de debut rap albümü **Standing in Spotlight**'ı yayınladı ama istediği başarıyı yakalayamayınca Chinese Dragons'u kurdu. Ramones, Dee Dee'nin yerini doldurmak için gruba Christopher John Ward(C.J Ramone)'ı aldı.

'90larda Ramones sürüsüne geri dönen Dee Dee, Stephen King'e gönderme yapan "Pet Sematary" şarkısı dahil olmak üzere bazı şarkılar yazdı. Ağustos 1996'da Pearl Jam'den Eddie Vedder, Motörhead'den Lemmy Kilmister, Rancid'den Lars Frederiksen ve Tim Armstrong, Soundgarden'den Chris Cornell ve Ben Shepherd'ın da yer aldığı Hollywood Palace'taki bir şov için Ramones'ı yeniden biraraya getirdi. Oradaki performans daha sonra 1997'de **We're Outta Here!** ismi ile yayınlandı. *O bir yıldızdı ve en ilham verici punk rock basçısıydı* diyor Johnny Ramone verdiği bir demeçte Dee Dee için. *İnanıyorum ki onu sahnede gören her basçı genç ondan etkilenmiştir... Dee Dee benim arkadaşımdı ve onu her zaman özleyeceğim.*

Diğer Ramone'larla aynı sahneyi son kez Mart ayında, grup Rock'n Roll Hall of Fame'e seçildiğinde paylaşmıştı.

Ramones'un menajeri Gary Kurfirst bir demecinde Dee Dee için, *Rock'n Roll Hall of Fame ödül töreninde yaptığı konuşmayı hiç bir zaman unutamayacağım, mikrofona doğru yürüdü ve şöyle dedi* "İlk once kendime teşekkür etmek ve kendimi tebrik etmek istiyorum, ve yapabilseydim kıçımı okşayarak kendimi tatmin ederdim". *İşte bu Dee Dee'ydi, tereddütsüz ve direk konuya giren adam. Dee Dee Ramone tam bir punk rock'tı. Onu gerçekten özleyeceğim. O çok özel biriydi ve bir daha onun gibi biri dünyaya gelmeyecek.*

Blondie'den Deborah Harry, Dee Dee için *güzel şarkılar besteleyen garip bir adamdı* diyor bir demecinde. *Biraz kendine zarar verici hareketlerde bulunan biri olsa bile çok iyi bir şarkı yazarıydı. Bana her zaman çok yakın davranırdı ve birlikte hep çok güzel zamanlar geçirirdik. Eğlence dolu biriydi.*
Delice bir enerjisi vardı diye ekliyor Deborah, Dee Dee için. *Denizcilerin uçaktan veya onun gibi birşeyden atladığı gibi, Ramones'un da kaynağı belli olmayan bir gücü vardı. Gerçekten saygı duyduğum bir enerjileri ve ilgi merkezleri vardı.*

Joey Ramone'un kardeşi Mickey Leigh Dee Dee'nin ölüm haberini alışını şöyle aktarıyor; *Ailemizden birini daha kaybettiğimi duyduğumda hala Joey'nin mezar taşı üzerinde son ayrıntıları gözden geçiriyordum. Benim için Dee Dee, gelmiş geçmiş yaşayan en iyi rock'n roll şarkı yazarlarından biriydi. Bugün, üzülerek söylüyorum ki bir yaşam daha efsaneye dönüştü. Karısı, ailesi ve arkadaşlarıyla en içten duygularımı paylaşıyorum.*

Dee Dee Ramone 50 yaşında öldü ve diğer Ramone'lardan daha farklıydı. En başta sanatçıydı. Ardında pek çok resimler, çizimler, art-work'ler, fanzinler(Takin Dope) ve besteler bıraktı. 'Rockaway Beach', 'Strenght to Endure', 'Too Tough to Die', 'Psycho Therapy' ve 'Chinese Rocks' Dee Dee'nin yazdığı şarkılar olarak her zaman hatırlanacaklar. Punk, idollerinden birini daha kaybetti ve pek çoğunun da yolda olduğu kesin.

Derleyen: Bora Şimşek

Kaynaklar: MTV News
Q Dergisi
www.deedeeramone.net

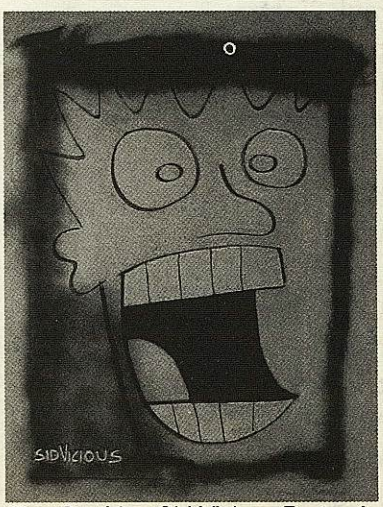

Dee Dee'den Sid Vicious Portresi

MINORITY REPORT

"Körlerin krallığında tek gözlü adam kraldır.."

Bir makas, birinin gözlükleri, bir atlıkarınca: Bu eskimiş nesneler Steven Spielberg'ün yeni bilimkurgu gişe rekortmeni Minority Report'un açılış sahnesinde yer alıyor. Hala açıkça belli olduğu gibi 2054 yılında da kullanılabilir olan bu nesneler bize geleneksel bir cinayet filmiyle ve gelecek zamanla karşı karşıya olduğumuzu anlatıyor. Nesnelerin görüntüleri, precog olarak bilinen ve Temple (tapınak) adında yumurta biçiminde yüzme tankında bir arada duran 3 psişik varlığın zihinlerinden çıkarak yukarıdaki ekrana doğru süzülüyor Howard Marks (Arye Gross) adlı orta yaşlı denebilecek bir adamın karısı ve aşığının ilişkileri yüzünden işlediği cinayetin bozulmuş ve yüksek kontrast görüntüleri, en önemli precog olan Agatha'ya (Samantha Morton) kramp girmesine yol açıyor. Sıvı besleyici banyosu ve yine besleyici giysisi içinde, The Man Who Fell To Earth (Dünyaya Düşen Adam) için çok mantıklı bir eş olabilecek Agatha'nın gözleri açılıyor ve kahin konuşuyor: "Ci-na-yett". Hiçbir yeni bilimkurgu aygıtı böyle önsezilerde bulunamıyor. 2054'teki cinayetler tereddütsüz yollarla gerçekleştiriliyor: Bıçaklama, boğma, boğazlama, hatta otomatik tabancayla vurma. Yeni, korkunç derecede enfes silahlar icat edilmiş: Tek dokunuşta sizi kusturan "bulantı çubukları", nefesinizi kesip sizi patlatan hava basınçlı tüfekler; ama hepsi Suç-Öncesi ve Adalet departmanlarının güvenlik güçlerine özel. Bunlar en azından cinayetlerin önceden tahmin edilebildiği ve faillerinin cinayeti daha işlemeden yakalandığı tek şehir olan Washington DC'de mevcut. Bu nedenle cinayet oranı sıfıra düşmüş. Sadece planlanmamış cinayetler tahmin ediliyor ve bunlar bile hemen önlenip zanlılar "zahiri ölüme" (eski karikatür kitabı konsepti) sevk ediliyorlar. Olayın nasıl gerçekleştiğini anlamak için Agatha'nın bakışından ayrılıp biraz daha tasvire geçiyoruz: Makineyle tahtadan oyulmuş, birinde suçun kurbanının, ötekinde işleyeninin adı yazılı olan bilye büyüklüğünde iki top. Toplar ayrı ayrı yuvarlanarak Suç-Öncesi as polisi Şef John Anderton'un (Tom Cruise) bekleyen avucuna düşüyorlar. Adları, televizyon aracılığıyla bağlı olan "şahitlere" okuyor ve precog'un öngördüğü imgeleri duvardaki, özel eldivenlerle yönettiği, transparan ekrana yansıtıyor, bir orkestra şefi gibi (soundtrackteki Schubert'in Bitmemiş Senfonisi ile) sahnedeki bakış açısını hafifçe değiştirerek, suçun işleneceği yer hakkında ipuçları arıyor. Bütün bunlar gripping bir açılışı oluşturuyor çünkü suçun işlenmesine sadece dakikalar var ve olay mahallinin belirlenmesi çok güç. Bunu okuduğunuz sıralarda muhtemelen en azından Minority Report'un trailer'ını görmüş olacaksınız ve bunun sloganı "Herkes kaçar" olan bir kovalamaca filmi ve John Anderton'un çok yakında precogların onu hiç tanımadığı birini öldürürken gördükleri için kendi sisteminin kurbanı olacağını biliyor olacaksınız Filmin asıl sloganı Anderton'un işine göz diken ve Suç-Öncesi bölümünde bir açık arayan FBI dedektifi Danny Witwer (Colin Farell)'in inziva yeri olan yumurtanın içine girişinden hemen sonra Agatha'nın Anderton'a fısıldadığı cümle olmalı. Anderton'la yalnız kalır kalmaz, çoktan önlenmiş bir suç öncesi görüntüsünü

..Cool görünüşlü bir bilimkurgu filminin merkezi ikilemi, filmin Baudrillardcı bir kendini tatmin etme kehaneti haline gelebilmesi..

kendi serebral mahzeninden çıkarıp ekrana yansıtırken "Görebiliyor musun?" der. Bir kadın, başlıklı bir adam tarafından boğuluyor ve Agatha'nın bu suç hakkındaki (diğer iki precogla uyuşmayan) "Minority Report"u (azınlık raporu) Anderton'un başına gelenlerin açıklanması için bir anahtar olacak. Görüntüler, hayallerde takılıp kalmış bir filmde geleceği görme yetisi -ve geçmişi gözden geçirme- hem artistik hem de film prosesleri için bir metafor haline geliyor. Film kimin görme yeteneği olduğunu merak ediyor. Bizim kaderimize ne gibi bir yararı olabilir? Geçmişi hafifletmeye ne kadar yararı olur?

2054'te gözler eskisi gibi ruhun aynası (tabi ruhlar hala varsa) değil, genetik kimlik dökümanları haline gelmişler, siviller nereye giderse gitsin devamlı tanınıyorlar ve takip ediliyorlar. Anderton kendi adamlarından kaçarken the Gap, Lexus ve Guinness reklamlarının olduğu hareketli-görüntü panoları onu adıyla selamlıyor (ürün tanıtımını çok yeni boyutlara çıkartarak), hareketli-görüntü gazeteleri "Suç-Öncesi Kendi Kendini Avlıyor" manşeti altında kendi resmini gösteriyorlar. Filmin süregelen yan temaları: Bağımlılık, acı, acıya bağımlılık ve asıl metafor olarak da görüntü tarzları ve görüntülere bağımlılık sürdürülüyor. John Anderton geçmişindeki ihmalinin hayalleri tarafından kovalanıyor. Onu tipik Tom Cruise biçiminde görüyoruz: Siyahlara bürünmüş, çıkık çeneli, her zaman koşan ya da sinsice yürüyen gölgesi ve yüksek-kontrast sinematografi tarafından yağ rengine boyanmış kaslı kolları. Cruise hakkında söylenenler onun tahta veya boş bir aktör olduğu yönünde ama burada modern aksiyon kahramanı olarak rolünü pekiştirmiş. Onu bu tür aksiyon rollerinde izlemeye o kadar alışmışız ki onu kendi gözlerimiz ve kulaklarımız yapmak zor olmuyor. Acaba bu gibi sahnelerde kendine çok güvendiği ve çok iyi olduğu için mi çevresindekilerin oyunculuklarının parlamasına memnuniyetle izin veriyor? (Morton ve Farell'e kesinliklikle çok cömert davranıyor). Yanıt ne olursa olsun oynadığı polis rolü benzersiz.

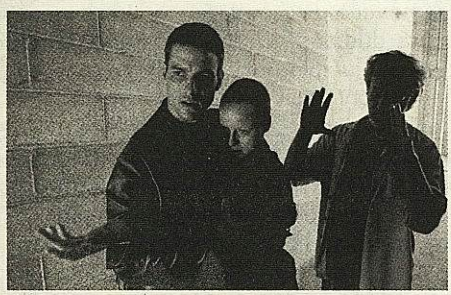

Anderton'un ne olduğunu bize üstadı Lamar Burgess (Max Von Sydow) söylüyor: Suç-Öncesi'nin poster çocuğu. Suç-Öncesi deneyine girmesinin nedeni dokuz yaşındaki oğlu Sean'ın halka açık bir yüzme havuzundan kaçırılması- Anderton suyun altında nefesini tutarken- ve bir daha bulunamaması. Burgess'ın bütün Amerika'ya Suç-Öncesi'ni kabullendirmek yolundaki girişiminde Anderton pivot görevini görüyor. Oğlunun kaybı halkı, onun samimiyetine inandırıyor. Fakat aynı kayıp onda derin yaralar açmış. Gelecekteki cinayetle suçlanmadan önce Sprawl adı verilen lowlife bölgesinde yağmurun altında koşarken görülüyor, burada onu gölgelerin arasından çıkagelen "neroin" satıcısı karşılıyor. Görüntüler hakkında gevezelik edip "Körlerin krallığında tek gözlü adam kraldır." sözünü söyledikten sonra iki mağara gibi bomboş duran göz yuvalarını örten gözlüklerini çıkartıyor. Anderton Sean ve karısı Lara'nın holografik videolarını izlemenin verdiği zevki arttırmak için uyarıcıyı satın alıyor. Gördüğü şeyler onu cinayetlerin Agatha'yı etkilediği kadar güçlü bir şekilde etkiliyor.

Kovalanan polisin bu downbeat varoluşçu ikilemi tabi ki katı-pişmiş bir suç öyküsünün hammaddesi. Kahraman genellikle ters giden şeyleri yoluna koymak gibi romantik bir fikirden yola çıkarak dedektif olmuş yaralı bir figürdür. Minority Report'un durmak bilmeyen bastırılmış şiddetle dolu renk akıtan şehrinin ve genelde yağan yağmurun görüntüleri, hissedilir derecede rahatsız edici neo-noir anti-ütopyasını ortaya koyuyor. Anında aklımıza (bu film gibi Philip K.Dick'in bir öyküsünden yola çıkan) Blade Runner'daki, replicantları avlamak için yeniden doğan 1940'ların özel dedektifi Deckard'ı getiriyor. Ama aynı zamanda filmde eski moda dedektiflik

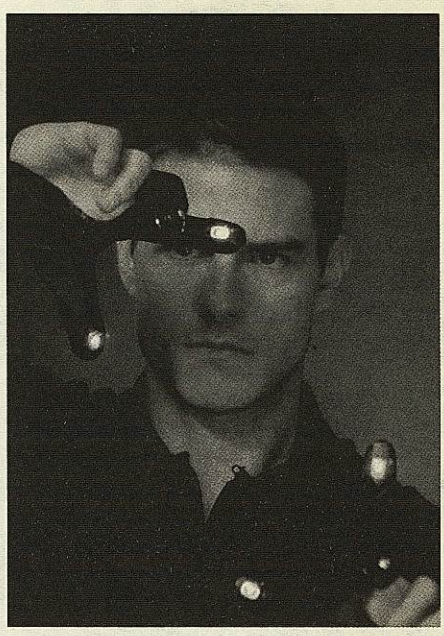

hikayelerinin makas, gözlük, büyük yerleşimlerin vurgusu ve ölümcül objeler gibi elemanları bulunmakta. Belki precogların kraliçe arısının adının Agatha olması bir tesadüf değildir.

Precogların kafalarındaki dünya bizim dünyamıza benziyor fakat kehanetler 2054 dünyasının katı özel efektleriyle aktarılıyor. Kendi görüntü sistemlerinin içinde sanal gerçekliğin gelecekteki tüketicileri gibi gözüküyorlar. Başka bir deyişle precoglar bizleriz. Spielberg'ün bize, kendi eğlence dünyamızın güçsüz tanrıları olduğumuzu göstermesi onun giderek derinleşen bilincinin belirtisi. Gelecek tüketicisinin iç dürtülerinin hem tahmin edilebilen hem de ona dışardan verilen bir figür olması Spielberg'ün 2054'teki dünyasının merkezi kötü kaderi.

> **"...durmak bilmeyen bastırılmış şiddetle dolu renk akıtan şehrinin ve genelde yağan yağmurun görüntüleri hissedilir derecede rahatsız edici neo-noir anti-ütopyasını ortaya koyuyor..."**

Spielberg'ün kendi 2054'ünü güncel Hollywood gişe rekortmenlerinin gelecek dünyalarından farklı yapmak gibi bir ihtiyacı olduğu gözüküyor. Yine de gözlemciler çeşitli noktalarda Blade Runner (1982), Twelve Monkeys (1995), Strange Days (1995), The Fifth Element (1997) ve Fight Club (1999) gibi benzerliği ortada olan filmleri hatırlamaktan kendilerini alıkoyamıyorlar. Gelecekteki Washington DC hakkındaki en çarpıcı şey gelişmiş ve az gelişmiş teknolojilerin bir kombinasyonunun kullanılması. Spielberg 2054 yılında dünyanın nasıl olabileceğini danışmak için, bir grup uzman "fütürolojisti" (Generation X yazarı Douglas Coupland dahil) çağırdığının reklamları yapılmıştı. Spielberg sanki Artificial Intelligence'tan (2001) sonra bilimkurgunun aynı anda her yerde olmasına karşı aşırı hassas

hale geldi.

Cool görünüşlü bir bilimkurgu filminin merkezi ikilemi, filmin Baudrillardcı bir kendini tatmin etme kehaneti haline gelebilmesi. Görünüşünün baştan çıkarıcılığı ve yarattığı hayal dünyasının ölçüsüyle Blade Runner gibi aynı zamanda bir uyarı niteliğindeki bir film, dünyayı o filmin imajına göre yeniden yapılandıracak kadar endüstriyel tasarımcılara ve mimarlara oldukça ilham verici gelebilir. James Bond'un boy-toy versiyonu, Minority Report'un daha sert olan dünyası belki de iletişim endüstrisinin patlamasına karşı tek tepki. Ama film, genetik deneyin vurgusuyla (precoglar uyuşturucu bağımlılarının çocuklarına yapılan yardım amaçlı genetik operasyondan sağ kalanlar) insan genom projesinin potansiyelinin gelecekte bir şok yaratacağının bilincinde olduğunu gösteriyor.

Bu şimdiye kadar Spielberg'ün yapmış olduğu en karanlık ve en pesimist film. Anderton'un kişisel perişanlığında yönetmenin kendini David Fincher gibi soğuk ve siyah olmaya zorladığını hissedebiliyorsunuz. Bu kadar zalim olmaya izin vermesinin nedeni filmde hafif rahatlatıcı güldürüler için birçok şans olması. Film, görme üzerine olan tutkusunu devamlı alaya alan Hitchcockçu kara mizaha sahip.

Filmin ilerleyen sahnelerinde Anderton yüzünü tanınmamak için kalıcı olarak hasara uğratıyor. Bu Tom Cruise'un kontratında yazıyor olmalı: Yüzü filmlerde bir noktada mutlaka bozulmalı, ya Mission Impossible II'deki maskelerle, ya Vanilla Sky'daki şekil bozulmasıyla ya da buradaki gibi kalıcı bir şekilde. Bu ters-Dorian Gray kompleksinin arkasında yatan tatlı-çocuk imajından kaynaklanan endişe veya sadece Cruise'la senarist arasındaki tesadüf. Açık olan şey ise Cruise'un bu güldürüyü iyi oynadığı.

Gözlerini yerlerinden çıkartacak operasyondan önce Anderton'un gözkapaklarının açık durmaları için alnına tutturulduğunu görüyoruz ve tereddütsüzce Kubrick'in A Clockwork Orange'ındaki (1971) Alex'in rahatsız edici görüntülerini hatırlıyoruz. Minority Report çekilirken A.I.'ın kurgusunun hala sürdüğünü düşünecek olursak eleştirmenler için Kubrick'i her karede görmek geleneksel hale geldi, örneğin A.I.'daki kaybolan çocuğu buradaki Sean'la eşleştirmek. Projede Kubrickçi açık bir mantık ve soğukluk ve bir Kubrick filminin mimari bitişi var. Filmde Kubrick'in etkisi Hitchock, Lang, Ridley Scott ve David Fincher gibi varlığı hissedilenlerden aşağı kalmıyor.

Cruise ve Spielberg, iki değişik türde kontrol manyakları, kazançlı bir birliktelik oluşturduklarını kanıtlıyorlar. Cruise bu yolculukta film yapımını riskli bir spor gibi ele alarak kontrolü elinde tutuyor gibi gözüküyor. Spielberg ise diğer insanların yeteneklerini, fikirlerini ve duygularını büyük bir amaç için yöneten bir orkestra şefi gibi. Agatha rolündeki Samantha Morton'un kırılgan İngiliz garipliği, gerçek dünyada bocalaması "şimdi mi?" diye merak etmesi ve Cruise'a gelecek hakkında yardım etmesi filme daha da dengesiz bir güç ve Cruise'ın gözü pekliğine uyan psikolojik dikkatsizlik ekliyor.

Minority Report'un en iyi yaptığı şey Spielberg'ün de yapmakta en iyi olduğu şey halinde. Değişik yerlerden fikirleri ödünç alıp ve çalıp, yeni parlak bir bütün haline getiriyor. İnsanın günümüzün büyük bütçeli gişe rekortmeni filmlerinin yapımcılarından isteyebileceği her şey karşılanmış oluyor. Eğer Kubrick'in gölgesi Spielberg'ün üzerine düşüyorsa bu Kubrick'in sinemanın gerçek hayalperestlerinden biri olması ve Spielberg'ün (kısmen) olmaması. Eğer izleyiciler Agatha'ysa Spielberg özel eldivenleriyle diğerlerinin hayal ettiği görüntüleri yöneten Anderton olmalı. Bu sınıfının üstünde olan filmle Spielberg bize mantığı ve politikası arasında benzerlik olan bir gelecek sunuyor. 2054'te açıkça eksik olan bir şey varsa bu Orwell'in 1984'ünde öngörüldüğü gibi Bush'un terörizmle olan daimi savaşıdır. Şöyle diyenler çıkabilir, eğer filme uluslar arası öğeler katmayacaksa filmin Washington DC'de geçmesinin nedeni nedir? Eğer Amerika 2054'te de şimdiki gibi politik olarak izole halde kalacaksa, filmdeki gelecek dünyadan sakınmak lazım.

çeviren: Esin Konuk

Sight and Sound Temmuz 2002

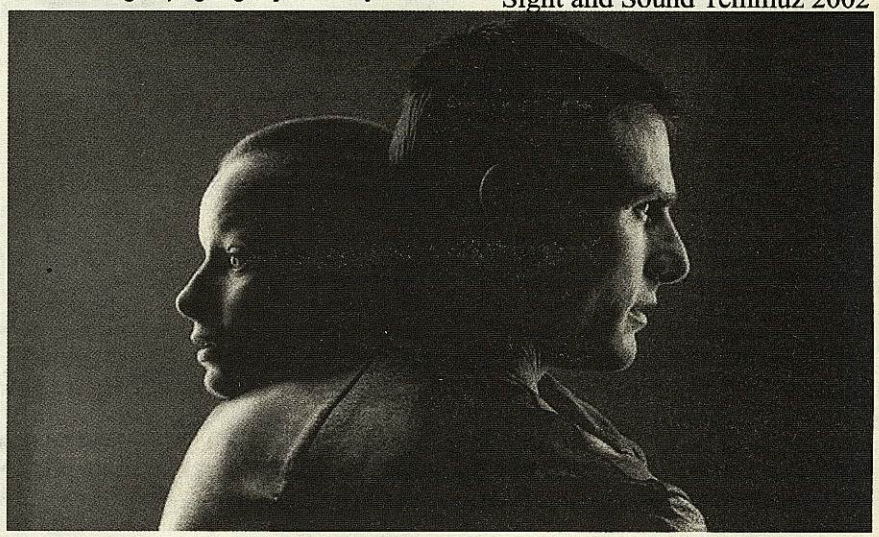

KENDİN YAZ KENDİN OKU KÖŞESİ

Marianne Faithful

İstanbul'dan Bir Ex-Diva Geçti

Ümit Şimşek

Sıcak bir temmuz akşamı. Havadaki nem %70 ,ısı 30 derece , mumu eriten yapış yapış bir gece ve İstanbul Açık Hava konser salonunda sahnede 56 yaşını doldurmuş koyu renk bir pantolon ceket içerisinde giydiği boğazlı bir bluz ile yanıyorum, pişiyorum diye bağıran bir ex-diva, bir de açık hava konser salonunun ünlü kadrolu kedisi. Daha birinci parçada sahnenin bir köşesinden çıkıp salına salına diğer köşesinde perdenin arkasında kaybolan tekir kedi.

Akşamın belki de en olumsuz yanlarıydı. Uçaktan indiğinde bavulunu bulamayan Marianne Faithfull mecburen parasının yettiği ve İstanbul'u bildiği kadar aldığı geceye uyumsuz kıyafeti ile konser boyunca bir kutu kağıt mendili tüketirken ne kadar sıkıntı çektiyse ,Türk kedisi de o kadar rahat ve kendinden emin olarak gecede rol aldı.

Sahnede bu ikiliden başka dört müzisyen için diyecek hiçbir şey yoktu. Bu İskoç dörtlü ses düzeninin de mükemmelliği içerisinde muhteşem bir performans sergiledi. Sıcak onları etkilemedi. Marianne abla sık sık onlara takdirlerini sundu, nadiren kaş göz ve el hareketleri ile onları idare etme durumunda kaldı ama genelde bir ritim ve solo gitar bir bas, bir klavye ve bir de davuldan oluşan bu grup ablalarına çok iyi eşlik ettiler diyebiliriz.

Marianne Faithfull 1964 yılından beri profesyonel olarak söylüyor ve yazıyor. Hayatından pek çok erkek geçmiş. Hepsi de evrenin çapkınları. Marianne'nın yaşamında bu ünlü aşkları yanında içki ve uyuşturucu kullanması , intihar denemeleri de var. Ama her şeyden önemlisi sayısını bilmediği kadar bestesi var. Çoğunu kendi seslendirirken bazılarını da İngiliz meslektaşlarının söylemesine izin vermiş. 2002 tarihli **Kissin Time** adlı sonuncu albümünde ise sıra bu meslektaşlarına gelmiş gibi. BECK , BLUR , BILLY CORGAN , JARVIS COCKER ve diğer gizli kahramanlar ablalarına inanılmaz destek vermişler.

İstanbul konserinden aylar önce çıkmış olan **Kissin Time** konserin de favorisi idi. Albümdeki 11 şarkıdan beşi o gece seslendirildi. Ablamın reklama ihtiyacı yok .

Konserin ilk şarkısını kedi nedeni ile pek anlayamadık. Zaten şarkıdan çok bir "maya" yı andırıyordu. Sadece piyano eşliğinde bir şiir okudu yaşlı kadın. Sonra orkestradaki çocuklar sahneyi doldurdular da biz de keyif almaya başladık. Daha birinci şarkının sonunda esneyen yakın plan oturanlardan birine Marianne onu uyutmayacağını şaka yollu söylediğinde hepimiz derin bir nefes aldık. Demek ki şov yeni başlıyordu. İkinci ve üçüncü şarkılar tüm sessizlik içinde dinlendi. Evet artık havaya giriyorduk. 'Broken English' bizleri 1980' lere götürdü. 'Broken English' için o zamanlar "çatlak bir bardağa vurduğunuzda çıkan seslere benziyor"denirdi.

Beşinci şarkıya sıra gelmişti ve yine konser salonundan alkıştan başka hiçbir ses çıkmıyordu. Ve işte benim favori şarkılarımdan birini söylüyordu ablam ; 'Strange Weather'. 1987 yılında uzun süre Billboard'da listede kalan albüme adını veren şarkı. Arkadaki grubun müthiş performansı ile şarkı bittiğinde Marianne artık iyice terlemişti.

Ön sıralarda biri "soyun" dedi ,hem de Türkçe. Cult edebiyatında belli bir yeri olan "Sticky Fingers" adlı kitabın yazarı (maalesef Türkçe'ye çevrilmedi) Marianne Faithfull hemen ceketini çıkardı. Eyvah ! Gerçekten yaşlanmış. Önündeki notlarını okumak için gözlüklerini de takınca bir kez daha yaşlılığını hissettik. O ne Marianne rujunu tazeliyor. Bir de sigara yakmaz mı ? Tıpkı Frank Sinatra gibi. Sahnede ufak bir ara verilmiş oldu böylece. İskoç gitarist de bu arada gitarını değiştirdi. Yenilenen format ile 'The ballad of Lucy Jordan"a başladılar. Acıklı bir hikaye ve oldukça duygulu bir müzik.

Ardından Dave Stewart ile beraber yaptıkları pisliğe bulaşmış 1938 doğumlu Nico'nun şarkısı ve ardından Beck 'in **Mutations** adlı albümünden yeniden düzenleyerek ablasına verdiği 'Nobody's Fault'. Konser tüm hızı ile devam ediyordu. Sıcağı, rutubeti hissetmez olmuştuk.

Eski Smashing Pumpkins'in vokalisti Billy Corgan yeni bir proje ile geldiğinde Marianne çok sevinmiş. Çocukluk döneminden iyi bildiği ünlü Herman's Hermitts grubunun 50 yıllık şarkısı 'Something Tells Me I am Into Something Good' adlı şarkıyı coverlayalım, ben olayı ayarlarım demiş ve 2002 yılı albümü Kissin Time 'a almışlar. Bence eski hali daha iyiydi.

Tüm ekip **Kissin Time** 'da en iyi performansı gösterdiler. Çalınması ve söylenmesi oldukça zor bir şarkı. Blur yazmış ve herkes gibi o da ablasına vermiş. Bence Blur daha iyisini yazamazdı ve kendine saklasaydı bu şarkıyı güzelliklerin üstünü istemeden örterdi. Ablam bu güzelliklerin tümünü ortaya çıkarmış .

Konserin de en can alıcı eseriydi diyebilirim. Bir buçuk saatlik konser birden bitti. Israrlarla iki kez daha sahne aldı ama artık ex-diva Marianne Faithfull yorulmuştu. Yıllar onu yıpratmış. Onu tanımlamak için pek çok deyim kullanılmış ancak biri bence hala geçerli hem de yaşına rağmen ; **Punk** Rocker..

Kissin Time son albümünün adı ve Blur ile beraber yazmışlar. Değişik bir aşk şarkısı ve Marianne'in bence en son hit'i.

POLAROID ANDROID

albert camus

YAŞAM ANLAMI OLMAYINCA DAHA DOLU YAŞANIR!

Alper Bahçekapılı

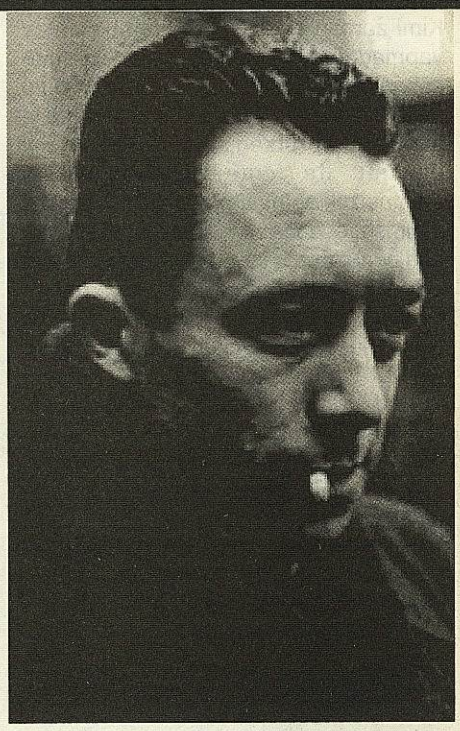

Yaşamından Yansımalar

Sartre, **Nietzsche**, **Malraux**, **Kierkegaard**, gibi güçlü isimlerin yanında; bir kaç sene evli kalıp boşandığı uyuşturucu bağımlısı karısı (boşanmalarının nedeni Simone'nin morfin karşılığında bir doktor ile ilişkiye giriyor olmasıydı), I. Dünya Savaşında (henüz bir yaşındayken) kaybettiği babası, yaşamı boyunca peşini bırakmayan tüberküloz hastalığı, Cezayir'in çamurlu arka sokakları, yarı-proleter ailesi, nazilerin ve II. Dünya Savaşının etkisiyle Avrupa'nın karma karmaşık olduğu bir dönemde yaşamış olması da, eserlerini derinden etkileyen olgulardır. Camus'un felsefesine ve eserlerine geçmeden önce tüm yazınlarını büyük ölçüde etkileyen yaşamına göz atmak büyük fayda var. Çoçukluk ve gençlik dönemi yokluk içinde geçmiş olmasına rağmen (annesi gündelikçiydi ve kocasının ölümünden sonra konuşmasını kalıcı bir biçimde güçleştiren bir şok yaşamıştı. Ayrıca okuma yazmasıda yoktu.), Louis Germain gibi bir öğretmene rastlaması bu negatifliklerin biraz olsun azalmasını sağladı. Germain, Camus'daki entellektüel potansiyeli görüp onu çalışmaları konusunda cesaretlendirdi ve bu vesileyle Camus'un burs almasını sağladı. 1930'ların başlarında Cezayir Üniversitesinde okurken Camus, masraflarını bir yandan burslarla bir yandan da geçici olarak çalıştığı işlerden (bu işler meterolojide çalışmaktan araba yedek parçası satmaya kadar uzanıyor) kazandığı paralarla sağlıyordu. Üniversitenin futbol takımında da yer alan Camus sonradan Düşüş'te (1956), yeryüzünde gerçekten mutlu olduğu ve kendini rahatlamış hissettiği iki yerden birinin futbol stadyumu (diğeri tiyatro binası) olduğunu söyleyecekti. Bu dönemde Camus'un vücudu tüberkülozun belirtilerini göstermeye başlıyordu. Bu sebepten spor faaliyetlerine ve okula ara vermek zorunda kaldı. Hiç kuşku yok, onun kimi romanlarındaki yoğun ölüm oranı ve düşüncesi bu hastalığından kaynaklanmakta. 1947'de yayınlanan romanı "Veba", bir anlamda Camus'un hastalığı ile ilgili düşüncelerinin metafor şeklinde kalemine yansımasıdır. Camus 1934'te anti-faşist sıfatı ile komünist partiye katıldı. Sonradan ayrılsada, komünist parti ile ilişkileri yaşamı boyunca sürmüştür. Ancak onu komünist partiye katılmaya tevşik eden sebeplerin marksist yada leninist doktrinler olmadığını söylemekte fayda var. Camus daha çok Cezayir'in ve diğer ülkelerin işçi sınıflarının perişan durumu ile ilgileniyordu. 194O'e gelindiğinde Camus'nun "ulusal güvenlik" için tehlike teşkil ettiği ve Cezayir'den ayrılmasın doğru olacağı söyleniyordu. Camus Paris'e doğru yolculuğa çıkıyordu, yada çıkarılıyordu, ancak Almanlar Fransayı işgal edince tekrardan geri dönmek zorunda kaldı. "*Paris Ölü.*" diyordu Camus. Eve gidip siren seslerini beklediğinden bahsederken bir yandan da, Yabancı, Sisifos Söylemi ve Veba'nın taslaklarını bitiriyordu. Camus bu üç eseri ile birlikte absürdlüğün derinliğine doğru yola çıkıyordu. Ve artık bizim içinde onun hayatını anlatmaya son verip felsefesini ele almamızın vakti geliyordu.

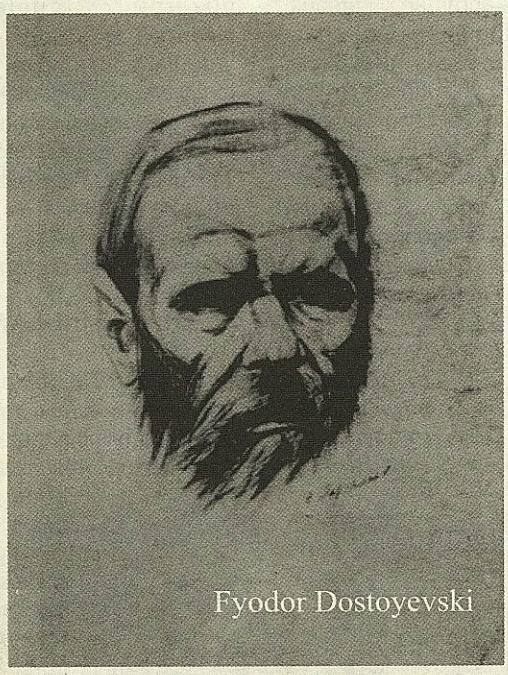

Fyodor Dostoyevski

Varoluşçuluk ve Camus

Camus'u "varoluşçu" olarak tanımlayıp tanımlamamak üzerine tartışılabilir. Ancak Camus'nun romanlarındaki varoluşçu öğeleri hiçkimse gözardı edemez. Önemli nokta şudur; Camus'u ya da varoluşçu olarak nitelendirilen herhangi bir yazarı okurken varoluşçuluğun organize bir akım olmadığını hatırlamak gerelidir. Varoluşçu durumlar ve temalar **Dostoyevski**'nin çalışmalarında da görülür ama **Dostoyevski** varoluşçu değildir. **Kaufmann** konuya açıklık getirme çabası içinde, "*Camus varoluşçuluğun sonuna bir çizgi çekiyor ve **Sartre**'nin tanımladığının ötesine geçmeye çalışıyor. Camus, "varoluşçu" olarak tanımlanamaz fakat düşünceleri **Sartre** ve onun gibilerin etrafında şekilleniyor.*" cümlelerini sarf etmektedir. Camus'ta kendini "absürdist" olarak tanımlamaktadır. Kişisel görüşüm olarak Camus'un 20. yüzyıl edebiyat portresi içindeki konumunu, Sartre'den çok kendi gibi absürdist olan bir başka büyük isim **Kafka**'ya yakın görüyorum.

Absürd.

Camus'un absürd felsefesi çoğunlukla "absürd" kelimesinin zihinlerde çağrıştırdığı negatif imgelemler yüzünden yanlış algılanmıştır. Felsefenin "saçma" kavramı ile bilirkte de anılması ise bir başka dezavantaj. Kuşkusuz sırf kelimenin dilbilimsel olarak çağrıştırdığı bu negatif elektrik yüzünden felsefenin derinliklerine inmeye baştan sırtını çevirmiş olan birçokları da vardır elbet... Kimi zaman evde yapayalnız hiçbirşey yapmadan otururken ya da kimi zaman şehrin bir ucundan diğer ucuna gerçekte neye ulaşmaya çalışmak istediğimizi bile bilmeden yürürken, ani bir farkındalık durumu ile içine düştüğümüz o anlamsızlık ağını algılarız. Bunu isimsiz, tanımsız, sadece varoluştan kaynaklanan, tüm benliğimizi kaplayan bir "ızdırap" takip eder. Korkacak somut birşey yokken korkuyoruzdur artık. "Everthing In It's Right Place" şarkısında ironik bir biçimde **Radiohead**'in de anlattığı şey herşeyin yerli yerinde olmadığıdır aslında. Evrendeki tüm ırklar içinde kendi doğasıyla barışık olmayan, tatminsiz tek ırktır insan ırkı. Ve en başta o yerli yerinde değildir. Büyük soruyu sorduğumuzda, "evrenin anlamı nedir dediğimizde ise" tek cevap, tam da **Mulholland Drive**, silencio club'taki gibi "sessizlik"tir. İnsanın rasyonellik arayışı, evrenin sebepsiz sessizliği ile çatışıp ona acı vermiştir. Bu

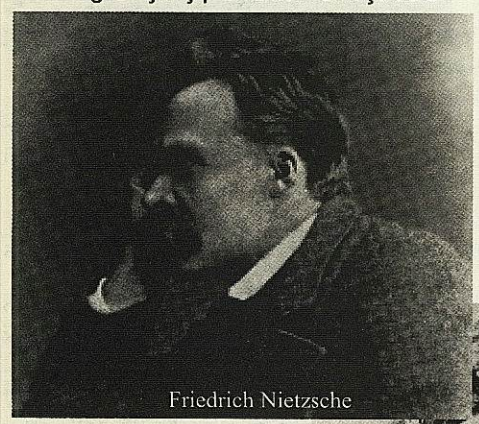
Friedrich Nietzsche

çeşit bir düzen, anlam arayışı insanları içinden çıkılmaz bir çelişkeye, huzursuzluğa sürüklemiştir. Albert Camus; "*Mutluluğun neye bağlı olduğunu aramaya devam edersen asla mutlu olamayacaksın. Yaşamın anlamını bulmaya çalışıyorsan asla yaşayamacaksın.*" diyerek, varoluşun keskin umutsuzluğu karşısında mücadele vermeye çalışıyordur. Üzerinde hatırı sayılır derecede etkisi olan alman filozof **Friedrich Nietzsche**'nin (1844-1900) aksine Camus'un, Tanrı'nın öldüğünü haykırmasına gerek yoktur. Çünkü onun için Tanrı ya da insanlığa yol gösteren bir başka ilahi varlık, bu karışık tabloda zaten hiç yeralmamıştır. **Nietzsche**'nin

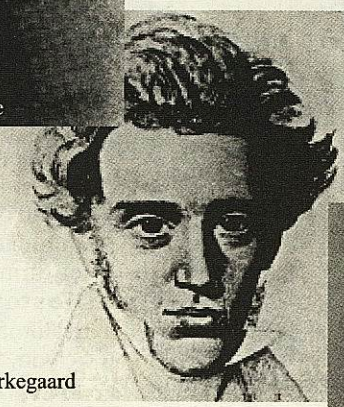
Kierkegaard

felsefesinden daha radikal olan bu düşüncelerle Camus, açık bir şekilde ilahi düşüncelerle ilişkilendirilen evrensel bir mantık düşüncesini reddetmiştir. "*Tanrı? Hayır teşşekkürler. Labirentin içinde yolumu kendim bulurum*" düşüncesine de yansıyan bir biçimde Tanrı'ya karşı bir özlem ya da arzu duymamıştır. Tanrı kavramını yoksaymamızla birlikte yeryüzünün açıklanabilirliği sınarlanır. Amaçtan yoksun, rastlantısal, uyumsuz ve anlamsız bir evren karşısında absürdlük olgusu karşımıza dikilir. Gücünü "*Yaşam anlamı olmayınca daha dolu yaşanır*" düşüncesinden alıyor, **Robert Smith**'i 'Killing An Arap' isimli şarkısını yazmaya iten, anti-kahraman Mearsault. Umudun yoksunluğu ile absürd adam gelecekle ilgili ilüzyon niteliğindeki birçok düşüncesinden sıyrılır ve bugünün sınırları dahilinde gerçekliğini yaşamaya başlar. Bu çelişik olgu Camus'nun umutsuz-optimizmini gözler önüne sermektedir. Absürd adam için Camus; "*Sonrasızlığı yadsımamakla birlikte onun için birşey yapmayan. Böyle bir özlem duymadığı için değil, cesaretini ve usunu buna yeğ tuttuğu için. Birincisi kendi dışındakilere başvurmadan yaşamasını elindekiyle yetinmesini öğretir, ikincisi de kendi sınırlarını gösterir ona.*" diyor. Bir başka absürd örnek Sisyphos'sa, Tanrıları hor gördüğü için cezlandırılır. Cezası ise kocaman bir kayayı bir tepenin üstüne, oradan yuvarlanması için

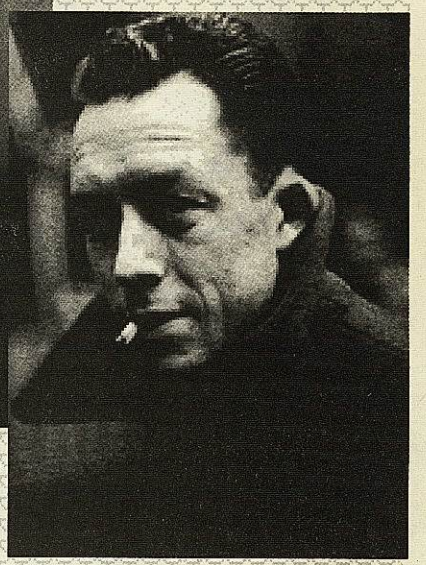

> „Umudun yoksunluğu ile absürd adam gelecekle ilgili ilüzyon niteliğindeki birçok düşüncesinden sıyrılır ve bugünün sınırları dahilinde gerçekliğini yaşamaya başlar. Bu çelişik olgu Camus'nun umutsuz-optimizmini gözler önüne sermektedir. „

çıkarmak ve bunu sona ermeyecek şekilde tekrar etmekdir.. "*Sisyphos'un tüm sessiz sevinci buradadır: yazgısı kendisinindir. Kayası kendi nesnesidir.*" diye açıklıyor Camus Sisyphos'un derinlerdeki huzurunu. "Tepelere doğru tek başına didinmek bile bir insan yüreğini doldurmaya yeter. Sisyphos'u mutlu olarak tasarlamak gerek". Absürdün çıkış noktası saf bir umutsuzluk olsa da, vardığı nokta hiçlik değildir. Şu durumda varoluşçuluğun isim babası **Kierkegaard**'ı anmak gerekir; "*Yeryüzü umudunu öldürmek gerekir, gerçek umut bizi ancak o zaman kurtarır.*"

Absürd ve İntihar

Camus'un, "*Gerçekten önemli olan bir tek felsefe sorunu vardır, intihar.*" diyerek başladığı bilindik metninin ruhunu **Jean Paul Sartre**; "*Absürd adam intiharı kabul etmeyecektir, kesinliği olan hiçbirşeyden vazgeçmeden, geleceksiz, umutsuz ve ilüzyonsuz yaşayacaktır. Ölüme tutkulu bir dikkatle bakarken bu büyü onu serbest kılacaktır.*" sözleriyle yansıtır.Sisifos Söyleminde Camus, ilk üç denemesini intihar ve absürd'e ayırmıştır. Absürd söz konusu olduğunda umutsuzluk ironik bir biçimde umudun metaforudur. Böyle bir olgu söz konusu olduğunda, yukarıda da bahsi geçen biçimde, umutsuzluğun neticesi; boşluk, yokoluş olmaz. Felsefenin yanlış

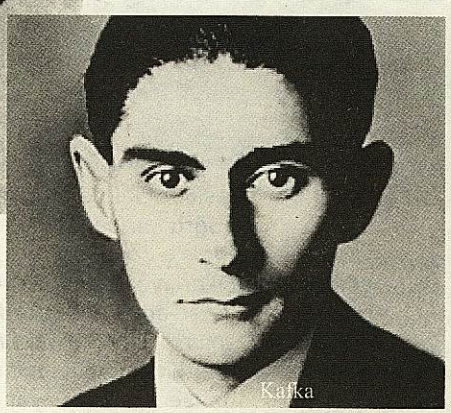
Kafka

algılanmasından doğan kimi arızalar böyle bir düşünceye sebep olabilir. Ama kavramın kıvrımlarında bu bir sorun olarak gözüksede, gerçekliği içinde varolamaz.

Camus'un Tiyatrosu ve Absürd Tiyatro

Çoğunlukla romanları ve felsefik çalışmaları ile bilinse de, Camus aynı zamanda bir tiyatro insanıdır. Camus'un dramatik tiyatro oyunların temaları; insanın, evrenin "absürd" doğasını keşfetmesi ve bu keşfin "evreni anlama isteği" ile kaçınılmaz olan çatışmasının sonuçları etrafında şekillenmektedir. Bununla birlikte ilginç bir şekilde Camus'un sahnede dramatize ettiği absürdlük, kendi felsefesinin de etkileriyle oluşan "Absürd Tiyatro" (uyumsuz tiyatro) 'dan oldukça farklıdır. Absürd Tiyatro'da karakterler benliklerini, iletişim yeteneklerini ve zaman kavramını yitirmişlerdir. Öncü isimlerden **Samuel Beckett**'ın (1906-1989), janrın başyapıtlarından biri olan "Godot'yu Beklerken" isimini taşıyan eserinde, karakterlerin özel nitelikleri, öznel kişilikleri yoktur. Sıradan, zayıf insanlardır. Bir nevi anti-kahramandırlar. Basit, yüzeysel kelimeler etrafında dönen oyunun herhangi bir hedefi, mantığı yoktur, olmasına da gerek yoktur. "*Eğer mantığın bize giydirği deli gömleğini çıkarmaya karar verirsek, haz verici bir özgürlüğün varlığını sezinleriz*" diyor **Sigmund Freud**.

Absürd Tiyatro, mantık ve dil sınırını kırarak insanın kendi kendine inşa ettiği duvarı yıkmaya çalışmaktadır. Akıma göre

Albert Camus'un yaşamını yitirdiği trafik kazasının hemen ardından çekilmiş bir fotoğraf. (4 Ocak 1960

bireysel ayrılık isimlerle ve onları ortaya koyan dille başlamaktadır, böyle bir dilin kalkması canlılar arasında bir tür birlik oluşturacaktır. Absürd Tiyatro'nun bir başka önemli ismi **Eugene Ionesco** (1904- 1994) ise, Sandalyeler (1952) adlı eserinde kahramanlarını varolmayan konuklarla konuşturmaktarak, klasik iletişim biçimlerine bir tepki vermektedir. "*Temel problem şu; Eğer Tanrı varsa edebiyatın anlamı nedir? Eğer Tanrı yoksa, edebiyatın anlamı nedir? Her iki durumda da benim hayatımda en başarılı olduğum şey, yazı yazmak, anlamsızlığa gömülüyor*" diyor **Eugene Ionesco**. II. Dünya Savaşı sırasında hızlanan akımın bu –görünürdeki- pesimistliğinin ardında kuşkusuz dönemin etkisi çok fazladır.

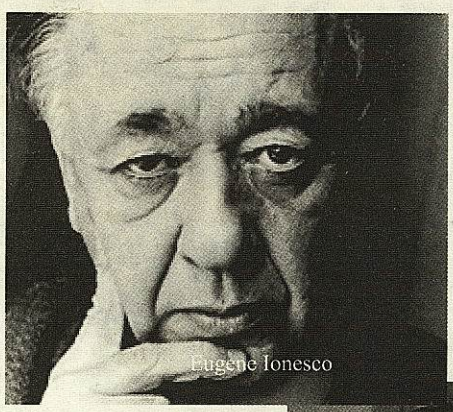
Eugene Ionesco

Tekrar Camus'a dönüp, onun absürdü tiyatroya yansıtışı ile absürd tiyatroyu ayıran noktaya açıklık getirmeye çalışırsak, çok temel bir nokta bunun için yeterli olacaktır. Absürd tiyatroda, karakterler durumlarının değişmesi için herhangi bir eyleme girişmezler.(Tabi bu değişmeyeceği anlamına gelmiyor, absürd tiyatroda bir çeşit ironi söz konusu) Absürd tiyatro yıkılan bir dünya karşısında takım elbise giymeye benzer. Karakterlerin düşünceleri, hedefleri yoktur. Neyi, neden, ne zaman, nasıl yaptıklarını bilmeye yetecek bir algı ile donatılmamışlardır ama bir sorun olduğunu biliyorlardır. Camus kendi tiyatrosunda, karakterlerine durumlarını açıkça kavrama kabiliyetiyle birlikte, ciddiyetini anlatabilme yetisini de vermiştir. İki önemli oyunundan Caligula'da (1938) genç bir Roma impatorunun anlamsızlık mücadelesi konu olarak ele alınırken, Kesişen Amaç'ta (1944) ise bir dizi intihar temayı oluşturuyordu. (Sonradan sisifos söyleminde üzerinde duruldu) Bu bölümde son olarak Camus'un birçok adaptasyonda yaptığını ve bunların içinden **Faulkner**'in "Requiem For A Nun" (1956) ile **Dostoyevski**'nin "The Possesed" (1959) adlı yapıtlarının dikkat çektiğini belirtmek isterim.

Nobel, Son Dönemler ve Absürd Veda

1957'de Nobel Ödülünü kendisinin kazandığı açıklandığında, Camus büyük bir alçagönülülükle, "*Eğer jüri üyelerinden biri ben olsaydım, oyumu **Malraux**'a verirdim*" demişti. Nobel Ödülü kazanan en genç ikinci kişi (44 yaşındayken) ünvanını almasının ardından Camus, yeni bir üçlü roman yayınlamak için çalışmalara başlamıştı. Konu: aşk olacaktı. (Kimi biyografistlere göre bu dönemde Camus'un

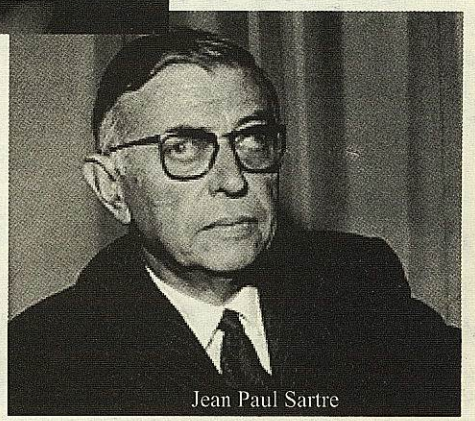
Jean Paul Sartre

Paris'te üç sevgilisi olmuş.) Ancak Camus bu kitapları yayınlayamadı. Çünkü o arabaları, özellikle hızlı kullanılanları sevmezdi. "*Bir otomobil kazasında ölmek kadar anlamsız birşey olamaz*" derdi ünlü Fransız yazar. 4 Ocak

Godot'yu Beklerken'den bir kare

1960'ta, gittiği yerden Paris'e trenle dönecekken, yayıncısı Gallimard'ın ısrarları ve aklını çelmesi sonucu dönüş yolculuğuna onun arabası ile çıktı. Trajik bir biçimde, öldüğünde cebinden tren biletinin dönüş yarısı kullanılmamış olarak çıktı. Artık Camus yoktu, ama söyledikleri kulaklarımızda çınlıyordu...yaşam absürddü ve ölüm onu anlamsız kılıyordu...

Coldplay

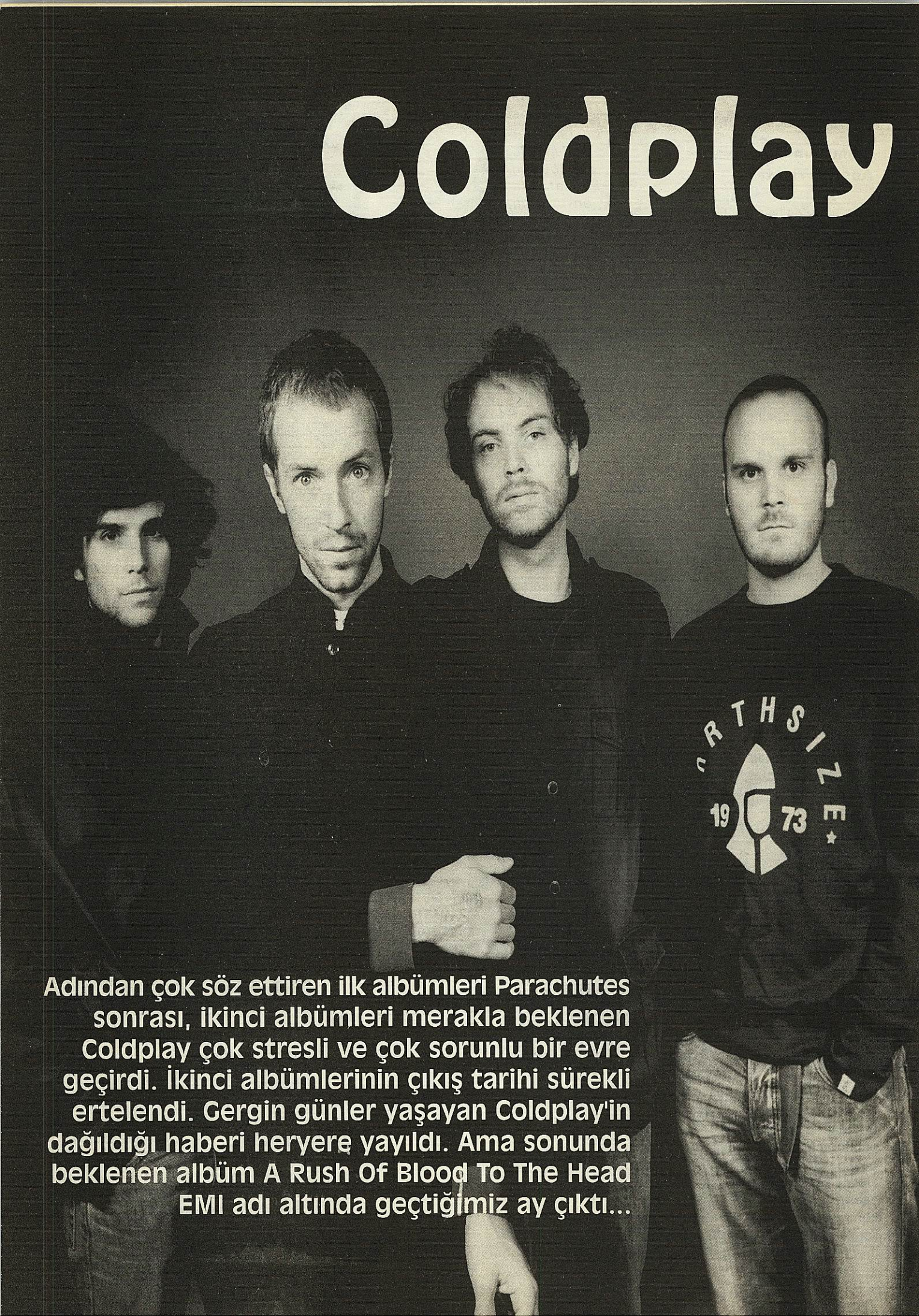

Adından çok söz ettiren ilk albümleri Parachutes sonrası, ikinci albümleri merakla beklenen Coldplay çok stresli ve çok sorunlu bir evre geçirdi. İkinci albümlerinin çıkış tarihi sürekli ertelendi. Gergin günler yaşayan Coldplay'in dağıldığı haberi heryere yayıldı. Ama sonunda beklenen albüm A Rush Of Blood To The Head EMI adı altında geçtiğimiz ay çıktı...

Tanınmak istemeden sırf zevk adına bir araya gelmiş, ancak yaptıkları müziklerle bulundukları yeri hak etmiş 4 kişinin hikayesi, COLDPLAY

Devin Aylin Komar

Farklı yerlerde yaşamış olan bu 4 kişi (Chris Martin-Davon, Will Champion-Southampton, Guy Berriman-İskoçya,Jonny Buckland-Galler) 90'ların ortasında üniversitenin ilk haftasında tanışıp bir araya gelirler. Chris ve Jonny birlikte şarkı yazmaya başlar ve Guy dinlediklerinden çok memnun kalarak basçı olarak gruba girmeye karar verir. Will zaten gruba girmeye hevesli olduğundan gitar çalmaktan vazgeçerek grubun bateristi olur. Dörtlü buldukları her yerde çalmaya başlar,tutkuları ve azimleri onları daha çok müzik yapmaya iter.

Grup 98'de ilk EP'sini (Safety) yayınlar. EP, 4 şarkılık ve 500 kopyalık olmasına rağmen Manchester festivalinde çıkma şansını yakalarlar. Bu başarılar 'Brothers&Sisters'(1999) EP'lerinin çıkmasında etkili olan Simon Williams'ın dikkatini çeker ve onlarla Fierce Panda şirketiyle tek EP'lik bir anlaşma yapar. EP 2500 kopyayla çıkmasına rağmen bekledikleri etkiyi yaratamaz. Ertesi yıl Parlophone'la anlaşarak 'Blue Room' EP'lerini (5000 kopyayla) çıkarırlar. Çok geçmeden 2000 senesinde sırayla 'Shiver', 'Yellow' ve 'Trouble' EP'lerini yayınlarlar ve 1 ay sonra da bu şarkıların da bulunduğu 'Parachutes' (2000, EMI) albümünü çıkarırlar.

Beklenen debut albüm, akustik gitarlar ve melankolik havasıyla ister istemez akıllara Radiohead'i ve özellikle **OK Computer**'ı (1997,EMI) getiriyor, Jeff Buckley tarzı vokal kimi özlemlerimizi dindiriyor. O dönemde İngiltere'de Radiohead sonrası basının sürekli gazladığı melankolik radyo-rock müziği diye tabir edilen single-hit üzerine kurulu tarzın en seçkin örneklerinden biriydi **Parachutes**. Albümün çıkmasıyla birlikte müzik kanallarında dönüp duran 'Yellow' ve 'Trouble' videoları, Coldplay'in isminin duyulmasında büyük pay sahibiydi. Bu albümden 'Shiver' ve 'Spies' hayranlarının unutamadıkları arasındaydı.

2 senelik aradan sonra Coldplay'in beklenen yeni albümü **A Rush Of Blood To The Head** Ağustos sonunda ülkemizde de olmak üzere bütün dünyada yayınlanacak. Albümün şarkıları şunlar: Politik, In My Place, God Put a Smile Upon Your Face, The Scientist, Clocks, Daylight, Green Eyes, Warning Sign, A Wisper, A Rush Of Blood To The Head, Amsterdam. Karşılaştırmak gerekirse bu albüm diğerinden daha enerjik ve daha tempolu. "*Bir önceki albümde daha çok korku ve güvensizlik vardı ama bu albümde bunlar aşıldı, daha gizli bir kimliğe büründü.*" ve ekler Chris "*Biraz daha büyüdük, daha fazla gezdik, çok insanla tanıştık. Müziksel açıdan da, daha çok; The Bunnymen, The Cure, PJ Harvey, Nick Cave, New Order... dinledik. Bu son iki sene kültüre boğulduk ve şimdi her şey bu albümde su yüzüne çıkıyor. Bu albümü yaparken her gün son günümüzmüş gibi hissettik, bu yüzden içimizdeki her şeyi dışa vurmak istedik ve her şeyin maksimumunu yaptık.*" Bu yüzden albüm oldukça ki°isel olmu° durumda. Ancak bu farklı hava olması gerekenin ta kendisi. Kişiselliğin genel doğrulara ulaştığı noktayı çok iyi ayarlamışlar.

Albümün ilk single'ı 'In My Place' akıllara hemen 'Trouble'ı getiriyor ve bizi hüznün, masumiyetin yanına bırakıyor. Albümün açılı şarkısı 'Politik', Chirs'in de anlattığı gibi gerçekçiliği ön plana atmış bir şekilde, "open up your eyes, open up your eyes" diye başlıyor ve 5 dakikalık insanı kendine getirme şöleni yaşatıyor. Albümün ismini taşıyan şarkı 'A Rush Of Blood To The Head' gitar ve piyano melodileriyle harmanlanmış farklı bir şarkı. Albüm genelinde hep böyle devam ediyor. Coldplay severler için gerçek bir zevk olabilir ama çok fazla beklentileri olanları tam olarak karşılayamaz.

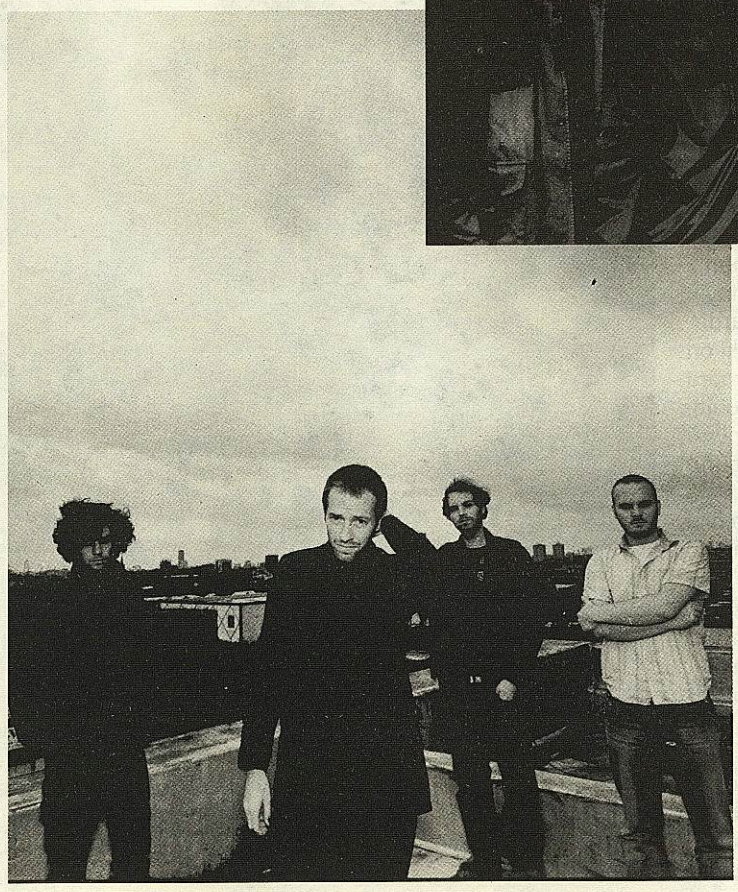

Her ne kadar grubun bu albüm çalışmaları sırasında ve albüm tamamlandıktan sonra ayrıldıklarına dair dedikodular çıksa da grup bunu reddediyor ve ekliyor: "*Bu 2 sene her gün birlikte olduğumuzdan sanki hiç ara vermemiş gibiyiz ve ayrılmaya da hiç niyetimiz yok...*"

Kesinlikle belirsiz, şüphesiz özgür, kesinlikle efsane. Tamara De Lempicka ilk savaşın yıldızı, kendi zamanını sembolize edicek ve yansıtacak herşeye sahip. Zamanın seçkin insanlarından biri, 1978'de New York Times, onu hala otomobil döneminin çelik gözlü kraliçesi olarak anıyordu. En ünlü resmi , "Autoportrait or Tamara in the Green Bugatti" onun makinalarla veya demirle ya da kan ve etle olan ilişkisini açıkça ortaya koyuyor...

tamara de lempicka

Utku Bahçekapılı

Değişimlerin açtığı yeni sayfalar, dönem içinde bu akımların soğuk renkte hissedilen tavrını, birilerinin neden hep bu "erkek işi" diye kendine soruyor olduğunu farketmek, biraz olsun boğucu havayı dağıtıyor. Bu espri barındıran, tarihsel üretimsizliği bozan, minimal işlemeli "kadın işi" tavrın keyfi gözleri doyuruyor. Sadece sanat alanında değil, sinemada da gözlemlenen bu ince detayın, fırsat bulup hayatımıza girdiği anlarda, beyinleri vertigo etkisinde bırakması içten bile değil. Varolan sanatsal süreç içinde, neden bu kadar minimal bir çizgi izlediği merak konusu. Cinsiyetin şeklinden çok, kısırdöngünün içinde topladığı yorgunluğu, heyecanlı bir bekleyiş içinde gelen doğurganlığın yarattığı manzaraya bırakmak, bunun keyfini çıkarmak. Bağlanmaya çalışan bir seçkin olmadığını göstermen, kuralsız, feminen çağrışımlarla dolu ayrıntıları hayata geçirmek. Çarpıcı bir ruhun varlığından haberdar, davetkar zerafetini bünyede hissettiren sınırsız bir düşgücü. Bırakalım, biraz da kadınlar serpsin o sihirli tozu gözlerimizin üzerine...

Bir sonbahar günü kadar soğukkanlı ve bir o kadar parlak bir bakış var, Tamara De Lempicka'nın gözlerinin içinde. Nasıl bir ilişki olduğunu açıklamak kesinlikle zor, bütün bu zıtlığı anlamak için, onun işlerindeki bolluğa bakmanız gerekir. Onda keşfettiğiniz her bir detayın sizi götüreceği derin bir kurgu vardır. Resimlerinde objeler arasındaki ilişki ön planda, özellikle "Autoportrait or Tamara in the Green Bugatti"' de, kadın bir obje, araba ise onu yapan erkeğin gücünü simgeler. Araba kadının özgürlüğüne kavuşma isteğini ön plana çıkarır, ve Tamara der ki; Ben her zaman araba gibi giyindim, araba da benim gibi. Kendini; Gatsby, Hemingway ve Coco Chanel' den oluşan jürinin önünde, bir arabayla sunması ve bunu zarif bir imajla resmetmesi, kadın ve obje arasındaki mükemmel harmonidir. Fakat bütün resimlerine hakim olan, gecenin sonunda belki herkesi huzursuz edecek kadar keskin hatlara sahip, ve karmaşanın temelini oluşturan bir düzine başdöndürücü bina. Birbirinden bağımsız gibi duran parçaların bir araya gelmesiyle oluşan bu tinsel sessizliği, gizemi, birilerinin çözme isteğine karşı çıktı. Çogunlukla güç ve zerafetin bir sentezi "Portrait of a man, 1928" gibi tuvallerinde hissedilirken, hüznü ve gururu "Mother Seperior, 1939"' da farkedilir. Melankolik ama kendinden emin, düşsel bir derinlik içinde kaybolmuş suratlar, "The Model, 1925", "Amethyst, 1946", "Lady in Blue, 1939" bir dışavurumcu serüven, heyecan, ışık ve renk çoşkusu... Farklı olmanın getirdiği kavrayış ve her defasında yeniden başlamanın, görmenin ulaşılmaz hazzı, o büyülü sesi takip ederek karanlık köşeyi dönmek, belki de tesadüfi bir rüya. Mağrur duruş, çekingen bir açıdan yansıtılan suskunluk, ve yaz günü tüm gün şöyle bir kentte turlamanın verdiği tatlı his. Sakin ama gündelik nesnelerin dışında, daha çok bir özlemi içeren, hep dekolte bir yalnızlık, kayıp özğürlüğün peşinden giden derin bakışın hissettirdiği ulaşılmaz zerafet, ve gücün yarattığı olgun hava, artık keyif veren bir acıyı hatırlatıyor...

Gülen bir figüre hiç rastlıyamayacağınız bu kayboluşta, ne hissetmemiz gerektiği de yeterince bulanık, tam olarak yakaladığınızı zannettiğinizde, çarpıcı bir şekilde en baştan başlamanız gerektiğini farketmenin yaşattığı hoş enstantane. İşte tüm bu duygular kızını resmettiği " Kızette on the Balcony, 1927"' de masalsı bir masumiyet, kimi zaman hareketli, kimi zaman sakin, ama kesinlikle huzurlu ve keyifli

bir ifade taşıyor. Sakin bir ifade de hissedilen canlılık, mutlu, kaygısız, enfes bir kahvaltıyla başlanan güne, merhaba diyen başarılı sentezin kafamızın üzerine bıraktığı mucize. Herkesin damak tadına uygun, değişik fikirli bir atmosfer var Tamara'nın resimlerinde, "Spring, 1928" bir diğer zevkli yaratının sihirli anahtarı gibi, istenileni hissettirmede bağlı kalmayan, sınırlamayan bir ferahlık hissi taşıyor. Niceliklerin izin verdiği ölçüde birbirine katmak, veya sınırsız, görsel yoğunluğu kuvvetlendirici kontrast ifadeleri desteklemeyen bir yaklaşıma sahip.

Hollywood' da çalışıyordu, Dolores del Rio, Tyrone Power ve George Sanders'le iyi bir dostluğu vardı, nadiren sergi yapardı. Prehistoric dönemde icat edilen Abstract art, Kandinsky, Mondrian ve Malevich gibi ünlü ressamların yaşadığı yüzyılda Atlantiğe kadar yayıldı. Bu dönemde Hitler ve Stalin'in getirdiği hareketlilik, bütün doktor, avukat ve düşünürleri Avrupa'nın dışında bıraktı..., bu düşünce göçü sanatsal açıdan kalkınmakta olan Amerika'ya, Avrupa'nın sanat anlayışının dışında, yeni ve özgün bir tarzın doğması, gelişmesi için bir davet havasındaydı. Bu bir çok sivil hareketi peşinde getirdi, ilk önce "Geometrics"' lerle, "Abstract Impressionists"' ler arasında, daha sonra "Lyrical Abstract" ve "Abstract Expressionists"' lerle devam etti. Tamara, "Geometrics" ve "Lyricists"' ler arasında öncü olanı seçti ama çok geç kaldı..., Abstract akımı zaten etkisini kaybetmeye başladı ve yerini Pop art aldı.

Ressam imajı hiçlikte kaybolurken, modaya uyan elegant kadın ön plana çıktı, kendi değerlerine ve zamana karşı yapılmış son çalışmaları, sanatsal açıdan daha önceki işlerine nazaran hiçbir artistik güç göstermiyor. Kendi stilini değiştirmek, şekilleri eritmek ve renkleri belirsizleştirmek için yaptığı bütün çabalara rağmen, onun yeni resimleri kimseyi ikna edemedi..., Muhtemelen hiç kimse de onu ikna edemezdi. 1962 yılında New York' taki Iolas galerisinde yapılan sergisi, kritikler tarafından kibar bir ilgisizlikle karşılandıysa da, bunun yanında müşteriler göze çarpan bir ilgi gösterdi. Bu da Tamara'nın gururunun dayanamayacağı bir noktaya geldi, oyun bitmişti, artık oynamak istemiyordu, ve bir daha asla eserlerini sergilemedi. Davetlileri ağırlama tarzı sade ve özenli olan bu kadının hazırladığı atmosfer, ışıl ışıl bir sahne görüntüsünde. 1980' de Kızette, annesinin son isteğini yerine getirerek, kiralık bir helikopterle onun bedeninden arta kalan külleri, Meksika' da hiçbir zaman sönmemiş bir volkan olan "Popocatepetl" dağının kraterine serpti. Sadeliğin asil zerafeti, mahçup bir prensesin resimlerinde yaşıyan ölümsüz bakışı..., bence görmenin vakti geldi...

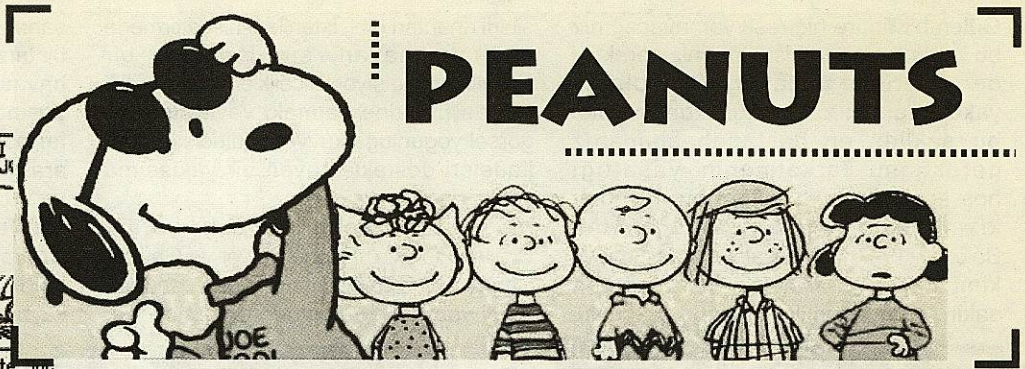

Copyright © United Feature Syndicate, Inc.
Redistribution in whole or in part prohibited

Pig Pen :

Haddimiz olmayarak diyebiliriz ki genel olarak iki tip "loser" vardır. Birinci tip, loserlığı kendisine içinden gelerek maletmiş, ince bir çizgiyle kendisini toplumdan ayırmış, işlerin yolunda gitmeyişini kendi gerçeği olarak kabul etmiş self-zavallı loserlardır. Bunlar loserlığı bir stil olarak belirledikleri için bazen bu durumun kaymağını bile yiyebilirler, çünkü etraflarındaki kalabalığa göre hep enterasan kalırlar. Bu gruba dergimiz official loserı Muratbey'i ya da eski dost Charlie "*the Hard to Explain*" Brown'u dahil edebiliriz. Düşünsenize Charlie Brown'un tüm zavallılığı hep kendi yuvarlak kafasının içindedir, bunu öyle çok dışarı vurur ki artık toplumda onu umutsuz vaka olarak görmeye başlar, bu görecede de Lucy gibi determinant "winner"ların payı büyüktür, öyle üstünüze gelirler ki artık bu kayıp durumu kabullenirsiniz. Fakat gözünüzdeki ışıltı sizi ele verir, bir gün mutlaka büyük birşey yapacaksınızdır çünkü... Kim bilir belki "küçük kızıl saçlı kız"la bir şans?

İkinci grupta ise malesef ki loserlık makamına sizi şu kahrolası sabit fikirli toplum getiriverir. Yani belki kocaman şişe dibi gibi gözlükleriniz, belki büyükçe bir göbeğiniz, stil, tarz, moda, fasa fiso filan tanımaz bir giyim ya da saç zevksizliğiniz yüzünden itiverir insanlar sizi boşluğa. Çevrenizde herkes parmağa bakarken, siz parmağın gösterdiği gökyüzüne bakıyor bile olsanız damgalanırsınız işte bir kere. Bu tip loserlar birinciler gibi bu durumu anlayıp kendine yediremeyebilir (ne de olsa onlar birinci değil mi?). Yani anlayamazsınız, neden okul servisinde kimse size yanında yer ayırmıyor, ya da neden haftasonu partilerinden haberiniz bile olmuyor, ya niye ki hiçbir sınıf arkadaşınız evinize gelmiyor ama ya? İşte Pig Pen de bu tip loserlardandır. Bir toz ve gaz bulutu olarak dolaşır Pig Pen, grunge'ın hiçte trendy olmadığı yıllardan beri... Sanıldığı gibi banyo yapmıyor falan da değildir kendisi, ama temizlenip akça pakça olmuş olsa bile hemen bir göz açıp-kapama süresinde bir toz mıknatısı gibi eski dumanaltı görüntüsüne bulanabilir. Kirlidir ama mutludur işte toplumcana çeliştiğimiz de budur, dokunduğu herşeyi de çamura buladığı için kendisinden kaçılan bir çocuktur, ve bunun sebebinin pasaklılığı olduğu aklından bile geçmez. O hep sevecence yaklaşır insanlara, onları çamura bulayacağının farkında olmayarak. Bu özelliği ile mücadele etmek falan aklından bile geçmemektedir, hayatın bir gerçeğidir bu (Peanuts'da bolca denk gelinebilecek tasavvufi loop'lardan biri daha). Charlie Brown bir kez niye temizlenmediğini sorduğunda, Pig Pen kutsal görevini şöyle açıklamıştı: "*Ben kendimi gelmiş geçmiş tüm kir ve tozlara adadım, şimdi ben kimim ki tarihe meydan okurum Charlie Brown!*" Benim teorim şu ki, bir toz ve gaz bulutuna benzeyişi, adının BIG BANG'i çağrıştıyor olması, Pig Pen'in insanlığa dengeyi geri getirecek "süper insan" olduğunun kanıtlarıdır.

[fati]

* Bu yazıyı yazarken *Eels - Daisies of the Galaxy* albümünü dinledim. Sanki Eels bu albümü insanlar dinlerken *Peanuts* hakkında birşeyler okusun, düşünsün diye yapmış.

* Pig Pen 1993'te Amerika'da bir elektrik süpürgesi reklamı serisinde rol almış. Nasıl bir roldür dersiniz:)

* 03/11/1998 tarihinde Snoopy'nin kulübesinde müzik seti vardı.

⇨ 18/06/1958 tarihinde Snoopy, bir keçi kişiliğine büründü

Pig Pen'in Peanuts'daki debutu. (13/07/1954)

Örümceklerden korkun

Pınar Üzeltüzenci

Kısacık ömrüne kocaman bir dünyayı sığdırabilen nadir gruplardan biri Slint. Aktif olarak müzik yaptıkları dönemlerde pek önemsenmeyen grup bugün, Amerikan underground'unda serpilip sessiz sedasız sarıp sarmalayan, evrendeki en ilham verici isimlerden biri olarak anılıyor.

1980'li yıllardan beri Amerika kıtası, birbirinden garip rock gruplarının iniş-çıkışlarıyla sarsılıyor. Eline gitarı alıp şarkı yazmayan ve hatta bir albüm çıkarmayan neredeyse tek bir kişi bile yok. Bu yüzden burda "özel" olmak biraz zor. Şimdi sözünü edeceğimiz grup Slint, 1986 yılında Louisville, Kentucky'de başka bir efsane grup olan Squirrel Bait'in küllerinden doğdu. Gitarist/Vokalist Brian McMahan'ın 12 yaşında kurduğu grubuna sonradan davulcu Britt Walford, vokalist peter Searcy, gitarist David Grubbs ve basçı Clark Johnson'ı dahil etmesiyle ortaya çıkan Squirrel Bait'in tek albümlük, belirsiz ama Gastr Del Sol, Bastro ve tabii ki en başta Slint gibi projelere taban oluşturan önemli bir hayatı oldu. Bu grup dağılınca McMahan ve Walford, yanlarına yakın arkadaşları David Pajo ve Ethan Buckler'ı da alarak Slint adı altında müzik adı verilen diyarın tuhaf sularındaki yolculuklarına devam ettiler.

Slint'in garip, tamamen kendine has ve gergin müziği, sesi, şarkı yapısını ve ritmi büyük ustalıkla kendi istediği yönde işliyor ve "kesin" hatta "keskin" sonuçlar yansıtıyordu. Slint, sadece tek bir notayla yedi sekiz dakika geçirebilen ve bu durağan dakikaları dinleyiciyi rahatsız ederek bağımlılığa götürecek derecede planlı sürdürebilen ender gruplardan biriydi.

Amerikan underground rock camiasının belki de en saygıdeğer ismi olan Steve Albini'yle kaydettikleri ve 1989 yılında kendi label'ları Jennifer Hartman'dan yayınladıkları ilk albüm "Tweez", kulak tırmalayan tizlikteki soundu, çığ enstrüman tonları, kesik ritimler ve garip yaklaşımlarıyla, herhangi bir sınıflandırmaya karşı resmen direniyordu. Albüm, şarkılardan ziyade alıntı diyalog/monologlar, kırık melodiler, kopuk enstrümantal boşluklar ve uyumsuz gürültülerden oluşuyordu. İnsan isimleri verilen şarkı başlıkları ve şarkılarda anlatılan hikayeler ("I knew these people.. a boy and a girl...") başlarda bir yöne doğru gidiyormuş gibi gözüksede, Slint'in sonraki başyapıtı "Spiderland"de çok daha açık olarak hissedilen tuzakların habercisi gibiydiler; birer bıçak kadar keskin ama biraz dağınık.

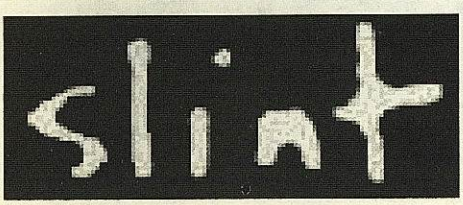

Tweez" albümünden bir süre sonra basçı Buckler kendi projesi King Kong'u kurmak üzere gruptan ayrıldı ve yerine Todd Brashear'i alarak bakış açısını derleyip toplayan grup 1991 yılında rock müzik tarihini değiştirecek muhteşem albümleri "Spiderland"ı yayınladı. "Spiderland"in rock müziğinin yönünü belirlemede büyük etkisi olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Bugün post-rock dedikleri diyarın, Mogwai, Fly Pan Am, Labradford, Unwound gibi gruplarının birinci derecede ilham kaynağıdır bu albüm. "Tweez"le ipuçlarını verdikleri kararlılığın sakin bir gerilimle başlayarak hüzünlü bir patlamaya dönüştüğü şarkılar, çoğu zaman sizi nedensiz paranoyalara götürebilir. Brian McMahan ve David Pajo'nun kristal şeffaflığındaki gitar tonları uzayda dönüp dolaştıktan sonra dinleyicinin kulağına çarpan yansımalar gibidir; yavaş yavaş pencerenizden girerek çaktırmadan bütün odayı doldururlar.

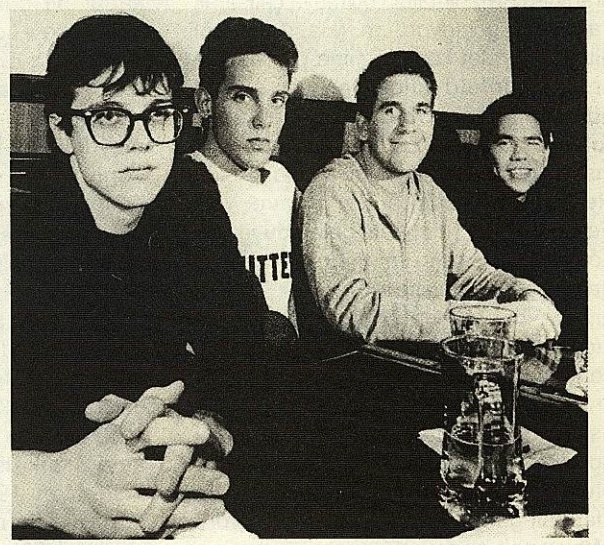

Spiderland, Mogwai, Fly Pan Am, Labradford, Unwound gibi grupların birinci derecede ilham kaynağıdır

albümü çok daha karmaşık ve maceracı bir kişiliğe büründürür. Aslında "Spiderland"in büyüsünü kararlı basitliğinden aldığını söylemek mümkün. Son derece sade köklerden yeşeren şarkılar spontane bir şekilde öyle kendilerini bilerek akarlar ki, içine kapanık ve karanlık bir karaktere sahip gibi gözüken albüm, dinleyicisini içinden çıkamayacağı "basit" görünümlü ama öldürücü tuzaklara çeker.

Slint'in müziği aslında temelde hep enstrümantal olmuştur ve "Spiderland" içerdiği keskin ve acı vokallere rağmen bu özelliklerinden çok uzak bir albüm değildir. Vokaller, şarkılarla birlikte ilerler, melodilerin gerginliğine gerginlik katar ve dinlerken önce anlamsızca yüzünüzün kızarmasına, sonra içinizin acımasına hatta sıkıntıdan ağlamanıza bile neden olabilir. Albümün kusursuz derecede kuru ve sade prodüksiyonu "Spiderland" Slint'in müzikal zirvesiydi, fakat bu albümden sonra grup ekonomik problemler ve üyelerin farklı projelerde yer alma istekleri nedeniyle dağılma kararı aldı. David Pajo üniversiteye girdi ve bir süre Tortoise'le takıldıktan sonra Aerial M ve Papa M isimleri altında kendi müziğiyle ilgilendi. Davulcu Walford, Shannon Doughton adı altında Kim Deal'ın grubu The Breeders'da çaldı sonra basçı Buckler'ın projesi King Kong'a katıldı. Brian McMahan ise Will Oldham, DNTel gibi birçok farklı projede konuk olarak yer aldı, ve John McEntire'dan Kim Deal'a müzik dünyasının bağımsız isimlerini biraraya getiren For Carnation'ı kurdu.Ama Slint'in gölgesi hiçbirini hiçbir zaman bırakmadı. Rock müziği tarihinde, bir dönüm noktasıdır Slint. Tabiri caizse bir dönemi kapatıp, başkasını açar; açar ve bir kenara çekilir. Çekilir ama uyumaz. Örümcekler hep tetiktedir.

gitar müziğinin yeni umutları:

JJ72

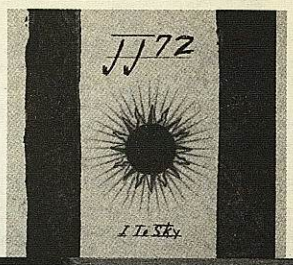

Alkan Avcıoğlu

Erimekle meşgul olunan sıcak haftalardı. Evil Dead gibi 2.sınıf kült korku filmleri izlemekle ve uzun süredir özellikle aradığım Re-animator'ı bulmaya çalışarak yaşamımı geçiriyordum. (Hatırlanacağı gibi bu rezalet korku filmine gitmek için Jerry Seinfeld çıldırıyordu). Ayrıca günlerimi Labradford dinleyerek uzun ruhsuzluklara bölüyordum. Arada bir insani bir dokunuşa ihtiyacım olduğunda Red House Painters'ın "Have You Forgotten"ı ile rutin hale gelen duygusal komalarımı yaşıyordum. Kısacası depresiflik tavanda, algılar sıfırın altındaydı. Televizyon son 60 yılın en sıcak günelerinden bahsediyordu, ve soğuk biralar fayda etmiyordu. O kadar sıcaktı ki İstanbul'a döndüğüm yolculuk esnasında Nilüfer Turizm yolculara dondurma ikram ediyordu, tüm bunlar olurken discman'imden bağıran üç İrlandalı genç ilk kez doğru söylüyordu: "Why won't it snow?"

JJ72 bugünlerde yeni albümünün heyecanı içinde. 2000 çıkışlı debut albümleri bize kendilerini özlettirmeyi sağlayacak nitelikte bir albümdü. Bugünlerde tişörtümde bir JJ72 rozeti ile dolaşmaya başladığıma göre ben de özlemiştim.

JJ72 için bir post-radiohead dönemi ürünü olduğu yazılmıştı. İlginçti, İrlanda rock grupları hep etkilendikleri müzisyenlerin ışığında müzik yapan haliyle zanaatkarlığa takılı kalan gruplardı. Tabi ki istisnaları olan bu zanaatkar İrlanda grupları kategorisine JJ72 de giriyordu. Ancak yanlış olan ise Radiohead sonrası melankolik rock çağının oluşumuna dahil edilmesiydi. Melankolik oldukları aşikar ancak Muse, Coldplay etc.. gibi Radiohead sonrasının tadını barındıran gruplar ile aynı yerde değildi.

'80lerde The Smiths, pop müziğinin lokomotifi sintisayzırın yerine elektro gitarı ikame ederek alternatif müzik bestelerinin yapısında köklü bir değişikliğe gitmişti. Şüphesiz bu devrimin kökleri '70lere dayanıyordu ama gerçekten de Johnny Marr'ın tonalitesinden etkilenmeyen insan kalmayacaktı. Günümüzde Cinerama'dan The Autumns'a, Trash Can Sinatras'dan, Babybird'e kadar bir çok grup aynı büyüleyici tonu yakalamaya çalışıyor. Müzikal olarak girilen bu yolda, farklılaşmaların meydana gelmesi '80ler sonunu bir bakıma da '90lar başını bulmuştu. Stone Roses ile değişen depresif şarkı yapısı oldukça öznelleşmişti. JJ72'nin enstrümental yapısı işte bu "ikame"ye dayanır. Ancak Stone Roses sonrası şuursuzluk ve Camus'un absürdlüğüne benzetilebilecek amaçsızlık üstünde yeniden inşa olan 1990lar brit-pop melankolisinden nasibini almaz. JJ72'nin şarkılarındaki bu boşluk *angst* ile doldurulur. Vokalistin sesinde grunge öfkesini bulmak daha kolaydır. Belki de bu yüzden bir dönemin kayıp Mtv kuşakları olan Türk gençleri JJ72'nin haykırışlarına çok yakın hisseder.

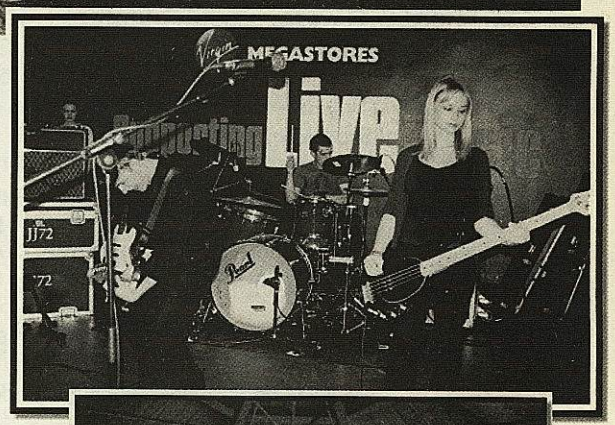

JJ72'nin kuruluşu Mark Greaney ve Fergal Matthews'in Joy Division ve Nirvana'ya olan hayranlıkları sonucu tanışmalarına dayanır. Hillary Woods'u basçı olarak almalarıyla üçlü tamamlanır. İlk demoları "Oxygen"in kopyalarını bir sürü radyoya yollayarak kendilerinden söz ettirmeye başlarlar. Grubun ismi hakkındaki teoriler de ilginçtir: JJ72 bir çamaşır makinası markası olduğu ve hatta Janis Joplin ve kilosu olduğu.

Grubun ismini taşıyan debut albümleri 2000 yılında yayınlanır. Bu albüm ülkemiz dahil bir çok ülkede başarıya ulaşır ve İngiltere'de üç tane Top 30 hit'i yaratır: "Oxygen", "October Swimmer" ve "Snow". 20 yaş ortalamaya sahip grup haliyle

çok gençti ve haliyle pek zeki şeyler söyleyemiyorlardı. Örneğin Mark, albümün kapağının simsiyah olmasının nedenini siyah giyinmeyi sevdiğine bağlıyordu. Şarkı sözleri zaman zaman vasatlaşan zaman zaman doruğa çıkan umutsuz şiirsellerden oluşuyordu. Ancak albümün müzikal ruhu bir debut albümden beklenenden çok öteydi. Zaten geçen bu süre zarfında Dublin'li üçlünün amacı ilk albümlerinin güçlü duygusal parıltısından gerilere düşmemekti. Ancak bu sefer daha optimist yollarla..

Yorucu bir 2001 yılını (Japonya'daki kapalı-gişe konserlerden tutun da NME turunda headliner olmalarına kadar..) geride bırakan JJ72, ülkemizde Sony adı altında basılacak yeni albümleri "I to the Sky"ın dünya premierini 16 Ağustos'ta gerçekleşti. **I to the Sky**'ın prodüktörleri Flood ve Alan Moulder (U2, Depeche Mode, Smashing Pumpkins'le çalışmışlardı). İlk albüm gibi prodüksiyon kısmı-her İrlanda'lı grup gibi-daha çok İngiltere'ye yakın duruyor. Gitar ağırlıklı müzikleri gerektiğinde piyano gerektiğinde yaylılarla destekleniyor ve müzikal duvardaki delikler tıkanmış oluyor. JJ72, **I to the Sky** ile mainstream'den içeri doğru sızmaya(şüphesiz ki kaçınılmaz) ve onu devirmeye(şüphesiz ki imkansız) çalışacak. Ancak kalitesiz örneklerinde kaçınmak adına onlara kulak vermek lazım. Hepimizin içinde o angst yatıyor ve üstelik de bir de elimizde mükemmel bir debut albümü var. Genel toplam iyi fakat düşünüyorum da ben hala Re-animator'ı bulamadım, bari çıkayım da bir Ed Wood izleyeyim.

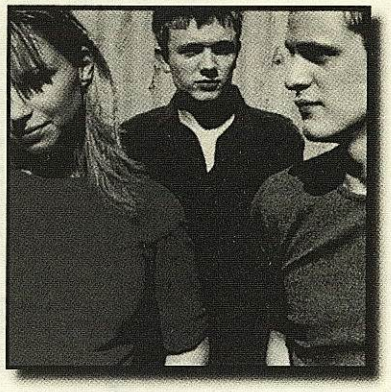

focus: JJ72 diskografi

Pillows(Oxygen): 1999 baharı

JJ72'nin yayınladığı ilk cd. Plak şirketiyle anlaşabilmek ve radyolara dağıtılmak için basılmış. Debut albümde bulunan üç şarkının demo hali mevcut: "Oxygen", "Undercover Angel", "Surrender". Cd'nin kapağı "Long Way South" single'ında da kullanılacaktı. Tek farkı bu halinde Mark'ın el yazısıyla yazdığı bir notun cd kitapçığına basılmış olması.

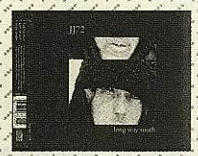

Long Way South: 22 Mayıs 2000

Artık yüksek sayıda basılmaya başlanmıştı. "Snow"un akustik versiyonunu bulunması nedeniyle mühim bir cd. Diğer şarkılar: "Long Way South" ve "Earthly Delights".

JJ72: 28 Ağustos 2000 (İngiltere) Eylül 2000 (İrlanda)

Albüm yayınlandığı hafta listelerde 16 numaraya kadar yükseldi. Grup, Dublin ve İngiltere'de konserler vermeye başladı. Japonya baskısında bonus şarkı olarak "Astoria" mevcuttu.

Formulae: 23 Eylül 2002

İlk single'ları dışında b-side'lar da var: "Dreamed in a dream", "Alabaster Ocean", "Higher than gods" ve bir de "Formulae"nın demo versiyonu.

October Swimmer: Kasım 1999

JJ72'nin ilk resmi baskısı. Radyoda sık sık çalınmasıyla NME ve Select dergilerinin grupla ilgilenmesini sağlayan cd. "October Swimmer" dışında biri debut albümde yer almayan iki başka da şarkı vardı("Improv", "Gherkin"). Sadece 500 adet basıldı.

Snow: 21 Şubat 2000

JJ72'nin önemli olan ilk baskısı. Daha önceki singlelar ile grubun başarılı olacağı konusunda moraller düzelmiştir. Ayrıca ilk JJ72 plağı da(7") bu single için basıldı. Albümde "Snow", "Willow", "Fresh Water" adında 3 şarkı vardı. Cd 2000 adet, plak 500 adet basıldı.

Oxygen: 4 Ağustos 2000

2 cd şeklinde yayınlandı. Her bir cd'de birer konser kaydı vardı. Avrupa baskısı içinse tek cd dizayn edildi. "Oxygen" dışında "Desertion", "Astoria" ve "Willow" vardı.

October Swimmer: 23 Ekim 2000

Single'ın yeniden yayınlanışı. Bu sefer iki cd. "October Swimmer" dışındaki şarkılar: "Guidance", "Black eyed dog". 2. cd'de: "Blood Tests" ve "Bumblebee"nin canlı kayıdı.

Snow: 29 Ocak 2001

Snow'un ikinci kez yayınlanışı. Yine 2 cd fakat bu sefer 4 b-side ve Oxygen'in videoklibini içeriyordu. "Wounded" daha önce hiç duyulmamış bir şarkılarıydı. "Improv" ve "Not like you"yu andırıyordu. Oxygen'in videoklibi ise önemliydi; yönetmeni Sophie Muller'di (Blur-Song 2'yu hatırlayın).

KABALCI YAYINEVİ

SÜMERLER
Samuel Noah Kramer
Çeviren: Özcan Buze

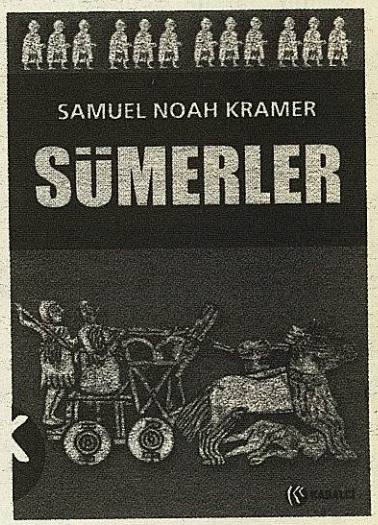

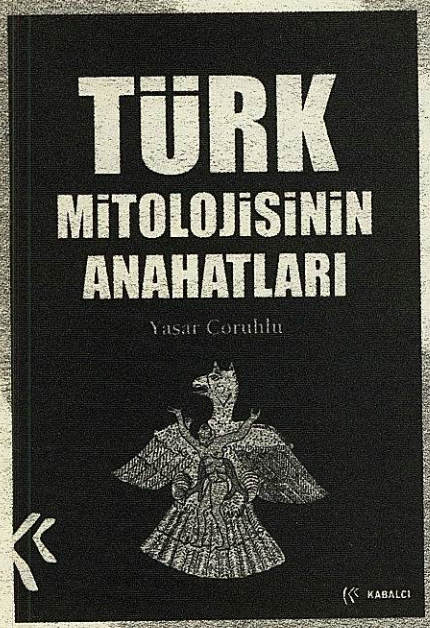

TÜRK MİTOLOJİSİNİN ANAHATLARI
Yaşar Çoruhlu

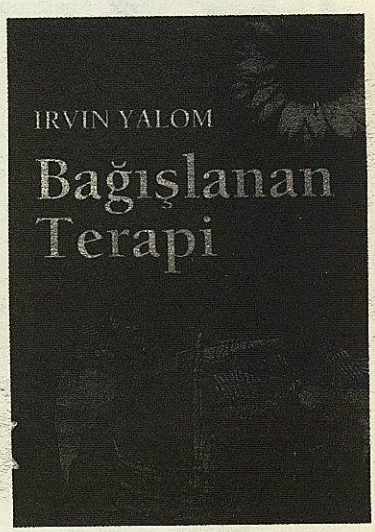

BAĞIŞLANAN TERAPİ
Irvin Yalom
Çeviren: Zeliha İyidoğan Babayiğit

KABALCI YAYINEVİ
Himaye-i Etfal Sok. 8-B Cağaloğlu 34410 İstanbul
Tel: (0212) 526 85 86
Faks: (0212) 513 63 05

SÜRPRİZ PARTİLER

Boris Vian'ın Altı Kırkbeş Yayınları'ndan çıkacak "Vercoquin adında bir plankton" adlı kitabından süpriz partiler ile ilgili nasihatler, bilinmesi gerekenleri sunuyoruz. Boris Vian gençliğinde bir bodrumda düzenlediği partilerden yola çıkarak Sürpriz Partilerin Standartlarını oluşturmuş. Kitap da zaten otobiyografik özelliği ile bir bakıma bir gençlik romanı...

Falsolu başlamış bir sürpriz partide yanlışlıkla bulunmak son derece yıpratıcıdır.
Çünkü ev sahibi -ya da sahibesi- bomboş salonda erken gelen iki üç arkadaşıyla, tek bir güzel kız olmadan kalakalır çünkü güzel bir kız hep geç gelir.

Bu anlar, ev sahibinin küçük erkek kardeşinin abuk sabuk gösterileri için seçtiği zamanlardır, ilerleyen saatlerde buna cesaret edemeyecektir. Ve zaten bir odaya kapatılmış olacaktır.

Ve oturulup, yeni cilalanmış parkenin üstünde şunu veya bunu taklit ederek –ki taklit ettikleri kimseler gerçekte dans etmeyi bilen kimselerdir- yapmacık pozlar takınan iki ya da üç zavallıya bakılır.

Onlar da ilerleyen saatlerde buna cesaret edemeyeceklerdir.

Farz edin ki biraz daha az erken geldiniz. Partinin civcivli zamanında.

İçeri girdiniz. Yakın arkadaşlarınız sırtınıza birer şaplak patlattılar. Ellerini sıkmak istemediğiniz insanlar çoktan dansa başlamışlardı –onlar her zaman dans ederlerdi ve siz zaten bu yüzden pek anlaşamazdınız onlarla- ve tek bir bakışta etrafta müsait birkaç kız olup olmadığını gördünüz. (Bir kız güzel olduğu zaman müsaittir.) Eğer varsa, her şey yolunda demektir: sürpriz partinin henüz başlarıdır ve kızlar henüz ne çok ilgilenilmiş ne tehlikeli biçimde çok elden geçirilmişlerdir, çünkü yalnız gelenler –büyük çoğunluğu çekingenlikten- henüz cesaretlerini toplayacak kadar içmemişlerdir.

Halbuki sizin cesaret toplamak için içmeye ihtiyacınız yoktur, bu yüzden hep yalnız gelirsiniz.

Esprili olmaya çalışmayın. Kızlar anlamazlar. Anlayanları çoktan evlenmiştir.

Sizinle birlikte içmesini sağlayın. Hepsi bu.

Şimdi bir şişe bir şey bulmak için üçkağıtçılık mucizeleri sergileme fırsatınız vardır.

(Sadece gider, bir şeyden habersiz bazı yeni gelenlere de gösterdiğiniz zuladan alırsınız.)

Şişeyi, yalnızca ağzı kemerinizin üstünde kalacak şekilde pantolonunuzun içine saklayın. Avınıza doğru ilerleyin. Masum bir ifade takının, bir parça da gizemli. Kolundan, hatta belinden yakalayın ve yavaşça: "Bir bardak bulmak da sizin işiniz, tek bardak yeterli olur ikimiz için, ben içmiyorum...Şşşt..." deyin.

Sonra yan odaya sıvışın. Kapı mı kilitli? Hay Allah! Ne tesadüf! İçeride Amiral vardır, bir arkadaş. Tabii yalnız da değildir. Amiral'le aranızdaki anlaşmaya göre, kapıyı üç kısa bir uzun ya da yedi orta iki kısa çalın. İçeri girer girmez çabucak kapıyı kilitleyin ve hücum hattına girmekte olan Amiral'den tarafa fazla bakmayın. O da sizinle ilgilenmeyecektir; zeki ve zekice giyinmesini bilen bir kız olan partnerinin eteğinin yanal aralığından elini sokmak şeklindeki ince manevrayı gerçekleştirmekle meşguldür. Sizi üşüten şişeyi çıkarın, bunun için ek önlem almanıza lüzum yoktur çünkü Amiral'in kendi şişesi vardır. Kız geldiğinde kapıyı çaldığını duymak için kapının yanında kalın...

Ve kız gelmez...

Bu şoku atlatmak için şişeyi açın ve sıkı bir yudum alın. Dikkat! Yarısından fazlasını içmeyin! Belki bir ümit vardır...

Tak! Tak! Kapı vuruluyor...

-SİZ (*haddini bildirmek için sertçe*): Ama ne kadar kötüsünüz...

-KIZ (*yalandan şaşkın ve oldukça hoşnut*): Ama ne kadar kötüsünüz!

-SİZ (*belinden hafifçe çekerek*): Yoo kötü filan değilim... gayet iyi biliyorsunuz...

-KIZ (*elinizden kurtulmaya çalışır gibi yaparak ki bu sağ göğsünü şöyle bir denetlemenize yarayacaktır*): Haydi haydi uslu durun...

-SİZ (*sürekli sağ göğüs, açıkça başka şey düşünerek ve çok rahat*): Bardağı getirdiniz mi?

-KIZ (*zafer edasıyla küçük içki kadehini göstererek*): Tabii ki, işte!

(*Kız devam eder*) Anlıyorsunuz değil mi, Jacques beni dansa kaldırdı, hayır diyemedim...

-SİZ (*asık suratlı*): Kimdir bu Jacques?

-KIZ: Jacques işte! Beni arabasıyla o getirdi.

-SİZ: Ha! Şu soluk sarı saçlı gerzek mi?

-KIZ: Öncelikle kibar biridir o; sonra da, saçları soluk sarı değildir.

-SİZ: yani sonuç olarak soluk

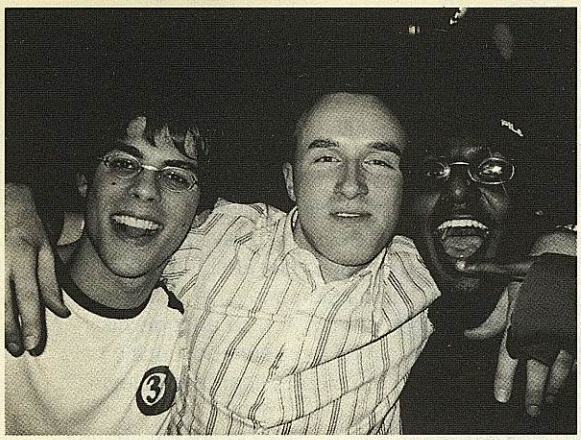

sarı saçlılardan mı hoşlanıyorsunuz?

-KIZ (*cilveli gülerek*): Evet!

-SİZ (*esmer olduğunuz için bozulmuş*): Herkesin zevki kendine...

-KIZ: Aptal olmayın...

(Güler ve hafifçe size yaklaşır, sağ elini kıvrık duran kolunuza, sol pazunuzun üzerine koyar. Siz sağ kolunuzla onu sarar ve biraz sıkarsınız ve dersiniz ki:)

-Ama içki içmiyor musunuz?

-Ama bana bir şey ikram etmediniz ki, haydi bakalım.

O zaman boşta kalmış sol elinizle bardağı doldurur, birlikte içersiniz ve siz içkiyi kravatınızın üstüne dökersiniz. Mendiliniz yoktur. Titizlikle odadaki tek boş sandalyeye oturursunuz. (Amiral divanın neredeyse tamamını işgal etmiştir.) O sizin önünüzde durur ve mendiliyle kravatınızı kurular.

-Böyle daha rahat oldu, öyle uzun boylusunuz ki...

Size sol yanını göstermek için biraz döner ve çok hafif bir çekiş sağ dizinizin üstüne düşmesi için yeterlidir.

Gerisi sizin o anki ilhamınıza kalmıştır.

Bittiğinde, eğer sizinkiler maviyse kahverengi dememek için gözlerinize baktıktan sonra, hoşlandığı erkek tipinin tarifini yapacaktır size.

Bütün bunlar, bazı olası durumların ipe sapa gelmezliğinden daha başta sıkıntınızın sıyrılmadığı sürpriz partilerde yaşanır.

Bu durumla da karşılaşılabilir. O takdirde izlenecek yöntem çok daha karmaşıktır.

Not:

Buraya kadar, çiftlerin sadece dans salonundan hiç olmazsa bir perdeyle ayrılmış odalarda ve yalnız başlarına düzüştüğü usturuplu sürpriz partiler konu alınmıştır.

Diğer sürpriz partiler çok daha az ilgi çekicidir ve bu spor türünün profesyonellerine başvurularak elde edilebilecek sonuçları asla vermezler.

V.BÖLÜM

Major gençliğinde, yukarıdaki konu dışı söz bölümünün son satırbaşında ortaya konan problemle ilgili teorik bir çalışma yapmıştı.

İki değişken karşı karşıya gelebilir:

A) TEK BİR GÜZEL KIZ BİLE YOKTUR.

Bu nispeten sık karşılaşılan bir olasılıktır, özellikle zor beğenen bir kişiyseniz.

a)Sürpriz parti iyi organize edilmiştir.

Açık büfeyle yetinin, söylenecek tek şey bu. Aslında bu durum, yalnızca kendi evinizde değilseniz gerçekleşir çünkü siz ancak güzel kızların olacağından eminseniz bir sürpriz parti düzenlersiniz ve size bu vazgeçilmez besini sağlamaktan bile aciz insanların büfeleri yüzünden kendinizi sıkıntıya sokmanıza sebep yoktur.

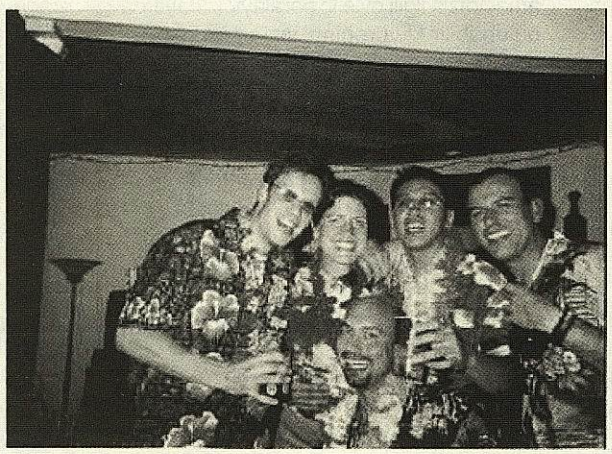

b) Sürpriz parti kötü organize edilmiştir.

Çıkın gidin ve giderken zararınızı karşılamak için bir mobilya götürmeye çalışın.

B) GÜZEL KIZLAR VARDIR AMA HEPSİ KAPILMIŞTIR.

İşte bu durumda insan hakikaten eğlenebilir.

A) Tek tabanca takılıyorsanız.

1.kendi evinizde.

Haddini bilmez herifi, karakterine göre değişen çeşitli yöntemlerle ama mümkün olduğunca yanında kalabilmek için çaba göstererek uzaklaştırmaya çalışın. Yalnız çalışırken tek çareniz adama içirmektir ancak şunları göz önünde bulundurarak:

a) Göz diktiğiniz sevgilisinin çok içmesini ya da adamın çok yakınında içmesini engelleyin.

b) Siz onun kadar içmeyin.

Bardakların dibinde kalanlarla, yetişkin bir Senegalliyi bile pancara çevirecek karışımlar hazırlayıp eline verin. Bulanık görmeye başladığında, karışımın rengini kırmızı porto şarabıyla koyultun ve içine sigara külleri ekleyin. Adamı kusmaya götürün:

a) lavabolara, eğer yalnız içki içtiyse.

b) Tuvaletlere, eğer pastalardan yediyse,çünkü elma parçaları lavaboyu tıkar.

c) Dışarı, eğer bir bahçeniz varsa ve yağmur yağıyorsa.

Kız arkadaşının da size eşlik etmesine özen gösterin. Belki sonunda tiksinebilir. Her şekilde, adamın utanca boğulması için uğraşın. Sonra hiçbir riski olmayan bir yere götürüp yatırın.

Bu durumda, iki yeni değişken ortaya çıkabilir:

a) kız arkadaşı adamı uyuması için bırakır.

Bu takdirde, kazandınız demektir. Eğer adam kızı evine bırakacaksa, uygun vakitte, burnuna ıslak bezle hızlı hızlı vurarak, bir bardak Eno's ya da sülfürik asitli kahve içirerek ayıltın. (Sülfürik asidi fazla kaçırmayın.)

b) kızın kolay kolay kopmayan bir bağlılığı vardır ve adamın yanında kalır.

Öyle görünüyor ki bunlar nişanlılar. Size de artık bir saat sonra ses çıkarmadan gelirseniz sikişirlerken1 görmek şansı kalıyor. Eğer temizliği yapacak bir hizmetçiniz varsa bir süre hoşça vakit geçirebilirsiniz.

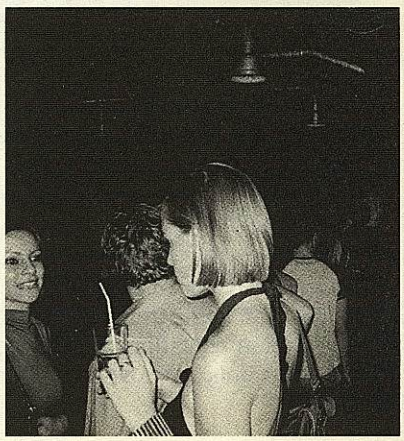

Parazit durum: herif sarhoş olmayan cinstendir.
Eğer siz ondan gerçekten çok daha kuvvetli değilseniz, yapacak bir şey yok.

2) Başkalarının evinde:

a) Sevgilisine göz diktiğiniz kişinin evinde:

Adamın gerçekten çok kuvvetli bir konumu vardır, zira geberene kadar içmesi çok düşük olasılıktır.
birini izleyerek, onu saf dışı bırakmayı deneyin:

1)Banyosunda uygun ölçülerde bir su baskını gerçekleştirin:

a)bir parça bisiklet iç lastiği kullanarak (tedarikli gelin);
b)bir parça kauçuk boruyla (bulunduğunuz yerde bir gaz ocağından ya da enjeksiyon turnikesinden bulabilirsiniz ama çoğunlukla çok küçüktür);
c)küvetin deliğine gargara yaparken kullandığı küçük kabı sıkıştırarak (basit, şık,
etkili yöntem).

2) Tuvaletlerin sifonlarını top haline getirilmiş iki gazeteyle tıkayın (harika sonuçlar verir).

3) Ev sahibinin samimi bir arkadaşını yukarıda belirtilmiş yöntemlerle sarhoş edin. Gerçi bu durumda ev sahibinin, arkadaşına ilk tedavileri uyguladıktan hemen sonra gelip sevgilisini elinizden alma riski vardır. Aynı şekilde, sevgilisinin herif değiştirmek istememesi gibi bir risk söz konusu olabilir çünkü onda evin bütün odalarının anahtarları vardır. Ya da belki işi sizin kadar iyi biliyordur?

b) Herhangi birinin evinde:

Şimdi, hemen hemen eşit silahlara sahipsiniz. Yani öyle aşırı derecede şansınız yok. Sürekli adama içirmeye çalışın, eğer yanınızda bir şey getirmediyseniz iş daha

külfetlidir (bir harcamayı öngörün). Ama herif size öyle kardeşçe davranabilir ve amacınızla ilgili öyle iç paralayıcı itiraflarda bulunabilir ki yüreğiniz sızlar, bu genç aşıklar için dua etmekten başka şey düşünemez olursunuz. İnsanlık ölmedi ya.

Sonuç olarak, eğer yalnız çalışıyorsa iş son derece hassastır.

A) Ekip halinde çalışıyorsunuz.

Bu durumda, kendi evinizde ya da herhangi birinin evinde olmanızın pek önemi yoktur. İş son derece basittir ve harika sonuçlara ulaşmak için, siz dahil dört kişiden fazla olmaya gerek yoktur. Başlıca risk, üç ekip arkadaşınızdan birinin operasyonun ganimetine konmaya kalkışmasıdır. Takım arkadaşlarınızı bunu göz ardı etmeden seçin. Buraya kadar ele alınmış durumlarda kullanılan sarhoş etme çözümü çok basit ve yöntem dışıdır. Burada yalnızca tamamlayıcı nitelikte, işin sonunu özgün kılmak için kullanılacaktır.

Temel kural: düşmanınızı yok etmek:

1)Kalın bir utanç tabakası altında, şu yöntemlerden biriyle:

a) Bir köşede duran sümsük görünüşlü, gözlüklü, cılız ve altı senedir judo çalışan biriyle (üç arkadaşınızdan biri) kavga çıkarması için kışkırtın.

Diğer iki ekip arkadaşınız gaza getirmek için büyük eau-de-vie2 bardaklarıyla operasyonu tamamlasınlar.

b) Oynarken soyunulan o küçük, masum oyunlardan oynamasını sağlayın (ve şüphesiz, hile yapın). Bu yöntem, eğer sizden iyi hile yapıyorsa (her halükarda, bir slip don ve temiz çoraplar giyin) veya soyunup ortaya çıktığında o kutsal, küçük kas yumrularıyla kaplı olursa tavsiye edilmez... düşünün ki sizin artık giyinik olmadığınız süre boyunca o hala öyle olabilir, ilhamınızı izleyin ama ölçülü olun.

Eğer jartiyeri ve uzun donu varsa yöntem denemeye değerdir.

2) Dolaşımdan *kaldırarak.*

Bu yöntem iyi uygulanırsa şu sonuçlara muhakkak ulaşılacaktır:

a) Hastanın mahzene ya da tuvaletlere kapatılması;
b) Sizinle birlikte (bir arkadaşınızın arabasıyla) yola çıkması. Ona köşedeki içkili kahvede bir sürü bir içirin, işemesi için oradan on bir kilometre uzaktaki bir ağacın dibine götürün ve bırakın. Ya da yüzmeyi teklif edin ve pantolonunu dağın başında yo edin. Çok sayıda çeşitlenebilir;
c) Son olarak en parlak zafer, işinin ehli ve önyargısız bir kadın cerrahın ellerine teslim edilmesi.

Bönlere not1: EĞER OĞLANCI EĞİLİMLİYSENİZ, BU ÇALIŞMA ÇEKİCİLİĞİNİ BÜYÜK ÖLÇÜDE YİTİRECEKTİR. BU DURUMDA GENERAL PİERRE WEİSS'İN ÇOK TANINMIŞ *Le Pot au noir3* ADLI KİTABINA BAŞVURMANIZI HARARETLE TAVSİYE EDERİZ.

1-kusura bakmayın,kelime budur. Boris Vian.
2-eau-de-vie: içilebilir ispirto.
3-Le pot au rose, olan isimle rose (pembe) yerine noir (kara) kullanılmış.

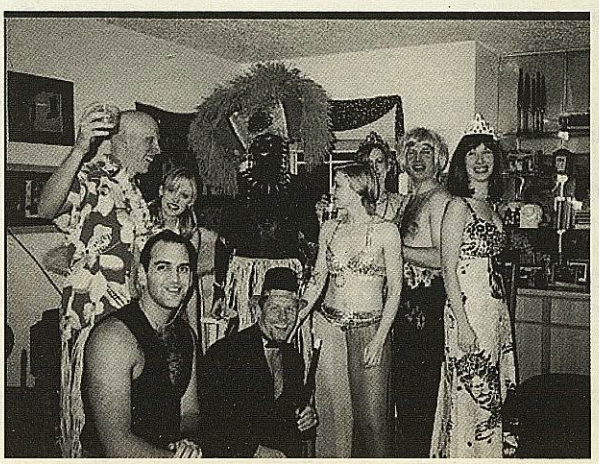

EN GEREKLİ 10 DANS ALBÜMÜ

Aphex Twin: Selected Ambient Works '85-'92

Richard D. James'in çalışmalarından sadece bir tane seçmek oldukça zor fakat Selected Ambient Works '85-92' içlerinde oldukça sivrilebiliyor, üstelik Aphex Twin'in ustalığının kaynağına inmek için doğru bir albüm. Yapaylık ile duygular arasında sağlam bir denge kurarak agresif karakterini doğru çiziyor. Albüme hakim olan "zamansızlık" duygusu, albümü diğer elektronik/dans çalışmaları içerisinde özel bir yere koymaya yetiyor.
Kilit Şarkılar: Heliosphan, Pulsewidth,Actum

Chemical Brothers: Dig Your Own Hole

Chemical Brothers'ın bu albümünün rock 'n' roll ve tekno karışımı olması öz ve ruhun birlikteliğine yardımcı olmuş. İki kardeşin Exit Planet Dust'la beraber zirve noktasını oluşturan albümleri. Beth Orton ve Liam Gallagher gibi konuklar da mevcut. Albüm Moby ve Fatboyslim gibi isimlere esin kaynağı olmuş yani biz daha ne söyleyelim bu kadarı da yeter...
Kilit Şarkılar: "Dig Your Own Hole" ve "Setting Sun"

Dj Shadow: Endtroducing

Josh Davis'in End(son) ve Introducing(kendini tanıtmak) kelimelerinden türettiği Endtroducing adlı Dj Shadow albümü trip-hop müziğinin basamak taşlarından biridir. Endtroducing, klasik hip-hop, R&B ve caz ritimlerinin Josh Davis'in turn-table'ıyla buluştuğu yegane dans albümüdür.
Kilit Şarkılar: Organ Donor, Numbersong

Kraftwerk: Trans-Europe Express

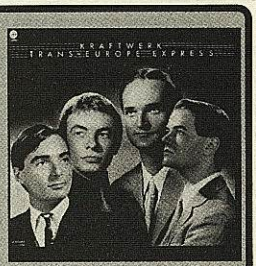

Elektronik müziğin atalarından Kraftwerk, Autobahn herşeyin temelini atmıştı ancak elektronik/dans albümlerinden bahsediyorsak bunun en iyi icraasını Trans-Euro Express'te gerçekleştirdiği aşikar. Kraftwerk 1977 yılında makina'nın ruhunu yönetmeye kalkışıyor. Döngüsel dans müzik prensibinin ilk örnekleri ve insanı en yakalayanı. Önemini bir kenara bırakın, bir yüzyıl geride kalsa bile hala orijinal.
Kilit Şarkılar: Showroom Dummies, Europe Endless

Leftfield: Leftism

Neil Barnes ve Paul Daley'nin kurduğu İngiltere uyruklu Leftfield, debut albümleri Leftism ile elektronik ve dans müzik dünyasında haklı yerini edinmiştir. Leftfield, ambient, house, tekno ve perküsyon ritimlerini drum&bass'le işleyerek en nitelikli dans müziğini üretiyor. Ex-Sex Pistol John Lydon'ın da yer aldığı Leftfield'in ilk single'ı 'Open Up' popüler radyo istasyonlarının sınırlarını zorlayan yüksek enerji dolu beat'lerin bulunduğu bir çalışma olarak kafamıza kazınmıştı adeta. Leftism İngiliz ikilinin yaptığı en iyi şey, öyle ki Leftism adında bir din yaratacak kadar.
Kilit Şarkılar: Song of Life, Space Shanty.

New Order: Substance

Ian Curtis'in Amerika turnesindeyken intihar etmesi bütün Joy Division fanlarını yasa boğmuştu ki intiharın üzerinden 1 sene geçmeden geriye kalan JD elemanları yeni bir grup kurduklarını açıkladılar; New Order. Grubun 1980-1987 yılları arasındaki çalışmalarından oluşan 2cd'lik Substance'ın, elektronik müzik tarihinde önemli bir yeri vardır. Saf pop background'u taşıyan, drum machine'le Peter Hook'un bas gitarının uyumuyla ortaya çıkana saygı duymamak aptallık olur.
Kilit Şarkılar: Ceremony, Blue Monday, True Faith

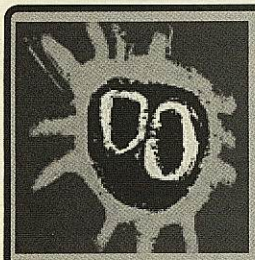

Primal Scream: Screamadelica

İngiltere'de "rave" kültürünün yer altından çıkması için efsanevi rock'n'roll hikayesi ile new-wave soundu arasında bir köprü kurulması gerekiyordu. Primal Scream bu köprüyü kurdu. Ecstacynin ve asit triplerinin zihin uçurucu çoşkusunu herkesten daha iyi yakalayan Primal Scream, Screamdelica ile modern, tinsel bir klasik yaratarak kozmik hedonizmin sınırlarında gezindi.
Kilit Şarkılar: Slip Inside This House, Loaded, Higher Than Sun

The Orb: Adventures Beyond the Ultra World:

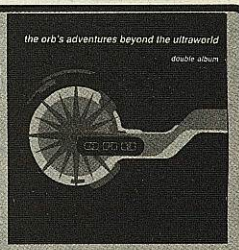

Albüm ilk çıktığında tamamen yeni bir albümdü: ekolar, soundlar, low-key dans nameleri, samplelar,film videoları,astronot sesleri ... Her şey çok yeniydi. Halüsinasyon etkisi pek çok kişinin aradığı duyguyu verdi. Yorgun dansçılar için ideal bir albüm olmasının yanı sıra belki de 24 saat dinlenebilecek bir özelliğe sahip.
Kilit Şarkılar: "Little Fluffy Clouds" ve "Perpetual Dawn"

Orbital: Orbital 2

The Brown Album adıyla da bilinen Orbital'ın bu ikinci albümü titiz, karışık ve detaylı işlenişi ile özgünlüğünü oluşturuyor. Dans müziğin temelinde yatan ana türleri ve bariz ilham kaynaklarını (Miles Davis'ten Steve Reich'e) parçalı aranjmanlarda özgün kimliklere dönüştürüyor ve sıradan beat patternlerinden uzaklaşarak üstün elektronika formülleri üretiyor. Uzun yolları aşan Orbital, her dj'in arşivinde bulunma nedeninin bir tesadüf olmadığını en iyi bu albümle kanıtlayabilir.
Kilit Şarkılar: "Lush 3-1","Lush 3-2" , Halcyon and on and On

Underworld: Dubnobasswithmy headman

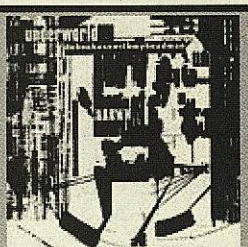

Bir saati aşkın br süreye yayılan, baştan çıkarıcı bir hipnoz seansı. Karmaşık düşüncerle ve karanlık duraklamalarla bezenmiş, film noir ruhunu taşıyan olağanüstü bir gezinti. 80'lerin başındaki ilginç futüristik tinilari, elektronikanin degeri ölçülmez güzellikleri ile bütünleştiren, devasa bir gizemlilik içeren siradişi bir albüm.
Kilit Şarkılar : Cowgirl, Dirty Epic, MMM Skycrapper I Love You

WILLIAM S. BURROUGHS'UN MEKTUPLARI

5 Nisan 1952

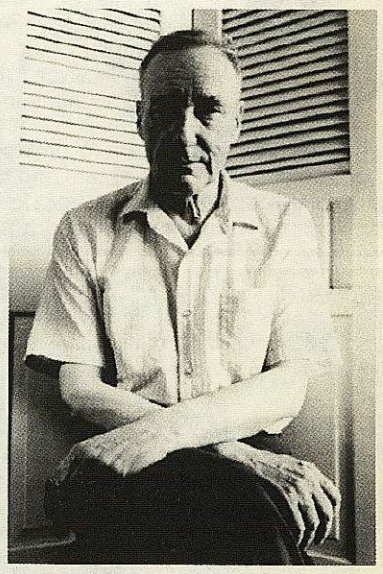

Sevgili Allen,

Gerçekten çok tatlısın. Seni yanaklarından öpebilirim. Birbirimizi tatlım diye çağırmaya alışmamız lazım. Biliyorum bir yazar ve menajeri arasındaki standart hitap şekli budur ama bu sefer ciddiyim. Tabi ki %10 komisyon almanda ısrar ediyorum ve finansal işleri de sana bırakıyorum. Wyn'e* bir not yollayacağım ama tam olarak nereye yollamalıyım? Bu arada nasıl yapabileceğimi bulursam, beraberinde bir vekaletname yollayacağım, sadece şans için. Elçilik biliyordur.

Yeni roman hakkında; bu roman bir bakıma Junk'tan daha zor bir iş ve değerlendirme açısından da benim için çok daha güç. Yayıncıya göstermeden önce senin fikrini almak istiyorum. Buradaki 3. şahıs gerçekte 1. şahıs. Yani hikaye Lee'nin bakış açısından anlatıldı (Dennison'dan vazgeçmeye karar verdim çünkü annem Kerouac'ın kitabını okur. İsim Lee olacak. Sanırım yine çok yaklaşmış olacaksam da ilk adı William olacak.). Lee'nin bulunduğu odadan çıkan birinin, Lee bir daha onu görene kadar sözü geçmeyecek. Hikayede Lee'nin görmediği bir şey olmayacak, yani anlayacağın tıpkı 1. şahıstaki gibi. Konu 3. şahsın kullanımını uygun ve bazen de zorunlu kılıyor. Mesela şu bölüme bak: "Lee kızılderiliyle yatmaya hazırlanırken soyundu. 40'ına yaklaşmış olmasına rağmen bir delikanlının zayıf ve narin vücuduna sahipti."

Tamam, ben de 18 yaşımdaki aynı fiziğe sahibim ki bu karakter tasvirinde olağandışı ve önemli bir şey. Ama yukarıdaki bölümü 1. şahıstan anlatmam saçma olmaz mı? Yine de yazdıkça 1. şahsı da deneyeceğim.

Şimdi yazdığım bölüm hariç Junk tamamlandı, gerçi 2 bölüm de birbirlerini tamamlıyorlar. Şimdiki çalışma hakkında bazı şüphelerim var. Seks ve aşk zor konular, bu kritik yeteneğin her zaman bozulma ihtimali vardır ve bana ilginç gelen başkalarını ilgilendirmeyebilir. Sana gönderdiğim son versiyonu orijinaline tercih ederim. Oradaki Reich hakkındaki bölümler ve felsefi bölümlerin anlatımı karıştırdığını düşünüyorum. Girişe veya çeşitli gözlemlerin de olduğu roman sonundaki bölüme koyulmalılar. Yapacağım şudur, materyalin üzerinden geçeceğim, oradan alıntılar yapıp, sonradan yaptığım bazı gözlemleri ekleyerek bir bölüm hazırlayacağım. Bir de Junk'ın üzerinden geçip değişiklikler veya eklemeler lazım mı göreceğim. Buraya danışman olarak yollanmanı gerçekten çok isterim zira şimdi yazdıklarım hakkında yardımına ve eleştirilerine ihtiyacım var.

Şiirlerinde şanslı olduğunu duymaktan çok memnun oldum. Yolladığın bölümler iyi gözüküyor bir dahaki mektubunda daha çok yolla.*

Burayı terk ettiğim zaman Panama'ya gitmeyi ve belki orada Marker'la domuz yetiştirmeyi düşünüyorum. Yiyecek fiyatları Amerika'daki gibi yüksek ama toprak verimli, ucuz ve bol. Oradakileri Panama'da, çiftliklerde tutamıyorlar. Hepsi şehre gelip birer züppe olmak istiyor. Mükemmel bir durum. Oradan bir ev satın alabilirim ve umarım beni ziyaret edersin. Panama New Orleans'tan (Ekvator çizgisi) gemiyle sadece 50$ veya Miami'den de uçakla 50$. Wyn'e daha resmi bir davet için zarfa bir not ekleyeceğim. Tekrar teşekkürler Allen. Willy'e bakmak ve onu benim ve tabi ki Marker'la kalmasını istedikçe ümitsizliğe kapılıyordum.

Sevgiler,
Bill

1: Birkaç geri çevrilmeden sonra Ginsberg, Carl Solomon (Ginsberg'in arkadaşı) ve amcasını (Ace Books'un yayımcısı A.A.Wyn) Junk'ın müsvettelerini kabul etmeye ikna etti ve Ace Books'tan 800$'lık avans aldı.

2: Ocak'ta Ginsberg, defterlerinden derlediği bazı şiirlerini William Carlos Williams'a yolladı. Williams'ın coşkulu cevabı Ginsberg'i, günlüklerindeki şiirleri keşfetmeye götürdü ve yaşlı yazarla uzun sürecek bir ilişkiyi başlattı. 4 Nisan'da Empty Mirror (Boş Ayna) için önsözü yazan Williams'a, şiirlerini yolladı. Şiirlerin basımı 10 yılı buldu.

çeviren: Esin Konuk

RAM-SES
MÜZİK ATÖLYESİ

Merkez :
İstiklal Caddesi. Aznavur Pasajı 212/6
Yapı Kredi Kültür Merkezi Karşısı
Galatasaray - Tel : 0 212 245 02 21

Dershane :
İstiklal Cad. Toma Apt. Şanzelize Gişiri
Kat. 5 - Tel : 0 212 245 32 94

Web:
www.ramisekinci.com
www.muzikatolyesi.com

Email :
bilgi@ramisekinci.com
bilgi@muzikatolyesi.com

Türk Halk ve Batı Müziği Konservatuarlarına, Müzik Eğitim Fakültelerine hazırlık kursları

* Ses Eğitimi (şan) *Keman (Türk-Batı) *Viyolonsel - Viyola *Ud *Piyano - Klavye (org) *Klasik Gitar *Flamenko * Akustik Gitar *Elektro Gitar *Bas Gitar *Jazz Gitar *Davul *Perküsyon *Bağlama *Tambur *Kanun *Kemençe *Kemane *Flüt *Ney *Saksafon *Ney-Kaval *Trompet

OLAY KAMPANYALAR

Enstrüman Alanlara
Enstrüman ve aksesuarlarınıalana 3 aydan 4 aya kadar ücretsiz ders imkanı

Enstrüman Değiştirene
Değişen veya değiştrilen enstrümana göre 1 aydan 4 aya kadar ücretsiz ders imkanı

Stüdyo Çalışmaları
Stüdyo çalışma süresine bağlı olarak %10'dan %40'a varan indirimler

Estrümanını Getirene
1 ay ücretsizders imkanı

Burslu Sistem
4,6 ve 8 aylık dönemlerde %40 dan %60'a varan burs imkanı

6,8 ve 12 Aylık Dönem İndirimi
%10'dan %30'a varan indirim

Kara Adamların Öfkesi Sürüyor: roots manuva

Hira D.

Siz de bitmez tükenmez bir gevezeliğe garkolmuş, ekrandan suratınıza doğru parmağını tehditkar bir şekilde sallayan zenci rapçiler görmeye dayanamayanlardan mısınız? Eh, amacı, yapısı, sözleri ve grup üyelerinin hayat tarzları ile müzik sahnesine hayli sarsıcı, ferahlatıcı bir giriş yapan hiphop; bir kuşağın, topluluğun, sınıfın sesi haline dönüşen tüm diğer akımlar gibi kısa sürede muhafazakar, kendini yineleyen bir para makinesine dönüştü. 12 yaşından büyük Amerikalı zenci gençlerin çoğunun hayali bir rap starı haline gelerek yüzme havuzlu sınıfa atlamaksa, elden fazla birşey gelmiyor. Ama, tabii müzik-medya sektörlerinin dirsek teması ile önümüze pompalanan isimlerin haricinde, bağımsız plak şirketleriyle çalışıp kendi dünyasını kendi diliyle anlatmaya çalışan pek çok isim de mevcut. Hiphop camiasında da bu kemikleşmiş yapıya yüz vermeyerek, hiphop'ın temel unsurlarını sadece başlangıç noktası olarak alıp, varılabilecek ucraların arayışına giren çok sayıda grup varlığını bir şekil sürdürmekte, ki hiphop'ın gerçek özünün bayraktarlığını üstlenmekteler. Misal Insane Clown Posse, El Stew, Latyrx, Ice, Kid Koala, Cannibal Ox, Anti-Pop Consortium, Earthling Radar ... Bu isimlere beklenmedik bir katkı hiphop'ın en kurak mecralarından biri olan İngiltere'den geldi: Roots Manuva ismini kullanan Rodney Smith. '99 tarihli, ufak bir firma tarafından basılan ilk albümü "Brand New Second Hand" trip-hop adı altında toplanmaya çalışılan Massive Attack, Tricky gibi isimler haricinde pek esamesi okunmayan İngiltere hiphop camiasında ciddi bir heyecan yaşatmıştı. Jamaikalı bir ailenin Londra doğumlu oğulları olan Manuva "hiphop'un aslında reggae'nin çocuğu olduğu" görüşünde. İlk albümünde, gitgide daha çarpıcı, daha saldırgan (!), daha gürültücü olmaya çalışan, dinleyiciyi çoşturma amaçlı anadamar Amerikan hiphop'unun aksine, sırtını dub'a yaslamış; görünüşte sakin içindeyse yoğun bir duygusal bombardıman barındıran kendine has bir bileşim yakalamış. Kesik vuruşlarla insanı kıvrılıp bükülmeye yönelten anlayış yerini girdapsı vuruşlarla kişiyi kendi içine çeken bir yaklaşıma bırakmış. Bence en kritik nokta ise Roots Manuva'nın rap tarzı; acılı bir öfke saçıyor, diğer rapçilerden farkı bu öfkedeki çaresizlik, köşeye sıkışmışlık, elden birşeyin gelmediği noktada ipini koparmış bir sözlü saldırı ya da feryat. Albümde kendi adıma öne çıkan parçalar, daha ilk sesten ayaklarımı yerden kesen, tuhaf bir ilahi başdöndürücülüğe sahip, jilet gibi sıkreçleriyle 'Movements' ile, şimdiden hiphop tarihinde kendine bir yer edinen, yaylılar destekli, zehir gibi sözleriyle modern zaman ağıtı 'Motion 5000'. İlk albümün İngiltere'de zirveye çıkarak bir de Mercury ödülünü alması, ikinci albümün dörtgözle beklenmesine yol açtı. Manuva, 2001 yılında çıkan 'Run Come Save Me' öncesinde bayağı kasıldığını itiraf ediyor: "Kendimi herşeyden yalıtıp müziğe ilk albümümdeki gibi masum bir şekilde yaklaşabilmem cidden çok zor oldu". İlk albümdeki 'çeşit çeşit elektronik vızıltıları dubvari ama güçlü bir basla destekle, altına da tribal vuruşlar ekle' şeklindeki anlayış, bu albümde kapılarını raga'ya, drum'n'bas'a ve kadın vokallerine açmış. Parçaların genelde ilk albüme göre daha bir kıvraklaşması ve elektronik vızıltı ile gürültülerin daha makul motiflere dönüşmesi hemen eleştirmenlerin biraz dudak bükmesine yol açmışsa da, şahsen üzerinde hayli uğraşılmış bu albüme ısındım. Bunda herhalde Manuva'nın en neşeli parçada bile filtre ederek bulanıklaştırdığı samimi, hüzünlü rap tarzı etkili oldu. Belki albümün dipten hep benzer vuruşlarla akması biraz sıksa da, hiphop'ta az rastlanır bir temiz işçilik, dantel gibi örülmüşlük Manuva kardeşimize saygımızı pekiştirdi. Tek tek parçaların öne çıkmadığı, single olarak çıkardığı 'Witness the fitness'ın bile o kadar sivrilmediği albümü gönül rahatlığıyla arşivime kattım. Audiogalaxy'den sonra Soulseek'i de kapatmışlar, napıcaz bilmiyorum.

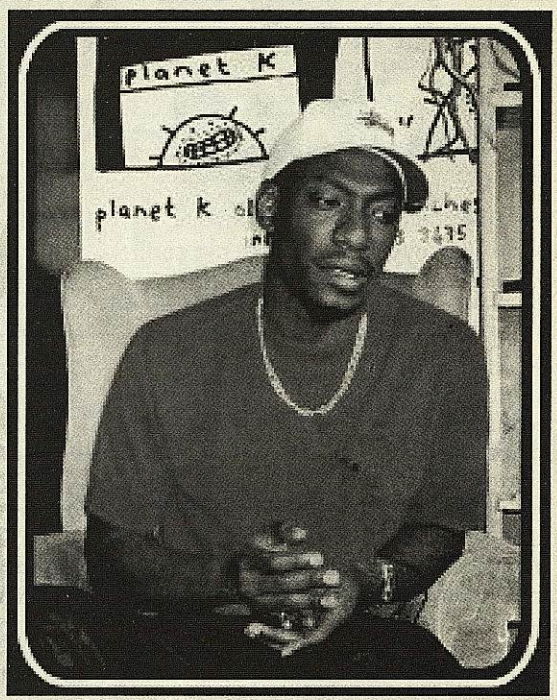

..Bence en kritik nokta ise Roots Manuva'nın rap tarzı; acılı bir öfke saçıyor, diğer rapçilerden farkı bu öfkedeki çaresizlik, köşeye sıkışmışlık, elden birşeyin gelmediği noktada ipini koparmış bir sözlü saldırı ya da feryat..

ASOSYOLOG

Kadir Kıvılcımlı

Aynı ligin oyuncularını tek bir şarkı dizesine indirgemek mümkün gözüküyor: Gencebay 'Bence sen de haklısın' diyebilen bir adamdır; her devrin adamı, mantık kisvesi altında taraf tutmaktan kaçıcı, kendi kendini bilge ilan edenlerden... Ferdi 'Susadım çeşmeden içmez olaydım' demiştir; her nedensellik bağını felakete bağlayan, onulmaz kötümser, kötümserliği içinde edilgin, elinden ağlamaktan gayrısı gelmeyen... Müslüm ise 'Ya benimsin ya toprağın' formülünü dillendirir; mantık dizgelerini boş veren, takanaklı tutkusu için harekete geçmeyi göze alan ve sonuçlarına katlanan...

Ferdi tüm dünyanın kendisine karşı olduğuna inanır ve harekete geçemez Gencebay harekete geçmemenin mantıklı bahanelerini üretir iken, Müslüm yapmıştır bile!

İbo'yu bu lige katmıyorum, 'Nankör kedi' dediğinde bu ligi terk etmişti.

Mümkünse kravatsız, yakası açık gömlek. Mokasen ayakkabı; yumurta topuğa nedense yüz vermez. Hemen her zaman ceket. Olmazsa olmaz bıyık. Belden yukarıya doğru, artan bir öne eğiliş, kırılmış bir boyun. Ve illa ki duruş: sahnesi olabildiğince hareketsiz.

Müslüm'ü dinleyen kitlenin lümpen olduğu söylenir hep. Doğruluk payı büyük olmakla birlikte, kolaycı bir tespittir bu: Müslüm'ü dinleyen kitlenin ortak paydaları arasında büyük kentli olmak da yok mu?

Bu kitlenin belirleyici özelliğinin büyük kente göç etmiş, ama yerleştiği kentin kültürel koduna eklemlenmeye niyeti olmayan kişilerden oluşması olduğunu düşünüyorum. İfrat ile tefrit arasında salınan bir kitle bu, denetim altına alabildikleri tek şey yaşam olan: kendilerinin ya da diğerinin...

Müslüm kırsal bölgelere seslenmiyor bu anlamda. Zaten 'Köyümüze geri dönelim' diyen de o değildi.

İfrat ile tefrit dedim. 'Dünya tersine dönse vazgeçmem' diyen bir adamdan söz ediyoruz elbette. Nedir, Müslüm'ün şarkı yazmadığını, medya önünde konuşamadığını, meramını anlatmakta yetersiz kaldığını unutmamalı. Sözünü doğrudan ileten bir adam değil o; başkalarının sözünü alıp söyleyen, o sözü kendi duruşuna içselleyen bir adam. Gencebay konuşur, o durur. Fakat Gencebay sadece konuşur, ne kendisini ne de dinleyicisini harekete geçirir. Müslüm ise duruşu ile dinleyicisini hareketlendirir. Bir hali, ivmeye dönüştüren adamdır o: 'Olmadı yar' diyen hoşnutsuzluk halini.

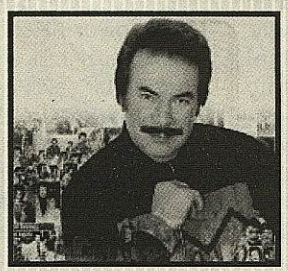

Burada ideolojik duruşa geliyoruz kaçınılmaz olarak. Müslüm'ün hareketlendirdiği kitleye dönüştürücü bir bilinç aşıladığı söylenemez ne yazık ki. Nedeni açıktır sanırım: Ekonomik olarak kopsa da, kültürel açıdan hala o kitlenin içindedir Müslüm. Büyük çelişkisi de buradadır: o kitlenin halini yine o kitleye anlatmaktadır sürekli. Ne ötekinden haber verir seslendiğine ne de onların sesini ötekine duyurmaya çalışır-söylemiştim, kendi sözü yoktur Müslüm'ün.

Dün 'Olmadı yar'ı Asya'dan alıp söylemişti, bugün Teoman'dan 'Paramparça' söyleyecek. İleride Göksel'den 'Depresyondayım'ı söylemeyi tasarlıyor. Pekiyi Tarkan'dan 'hüp'ü de söyler mi?

Tarkan'a karşı Müslüm'ü yeğliyorum ben. Bunun nedeni estetik değil; ister sound gibi sihirli bir sözcüğü kullanın isterse akor dizisi ya da melodi gibi daha teknik terimleri, Tarkan'dan dinlediğimiz müzik daha rafine gözüküyor. Yeğleyiş nedenim ideolojik de değil; ister Tarkan'ın seslendiği kitlenin beyaz yakalı Türkler olmasını öne sürün isterse Müslüm'ün lümpenleri siyaseten uyuşturan sesini söyleyin, umurumda değil. Tarkan'ın el değmeden üretilmiş müziğinin yanında boynu bükük kalan, sadece ve tek başına, kendi yarattığı görüngüsüne sığınan Müslüm'ün yanında durmak ahlaki bir zorunluluk gibi geliyor bana.

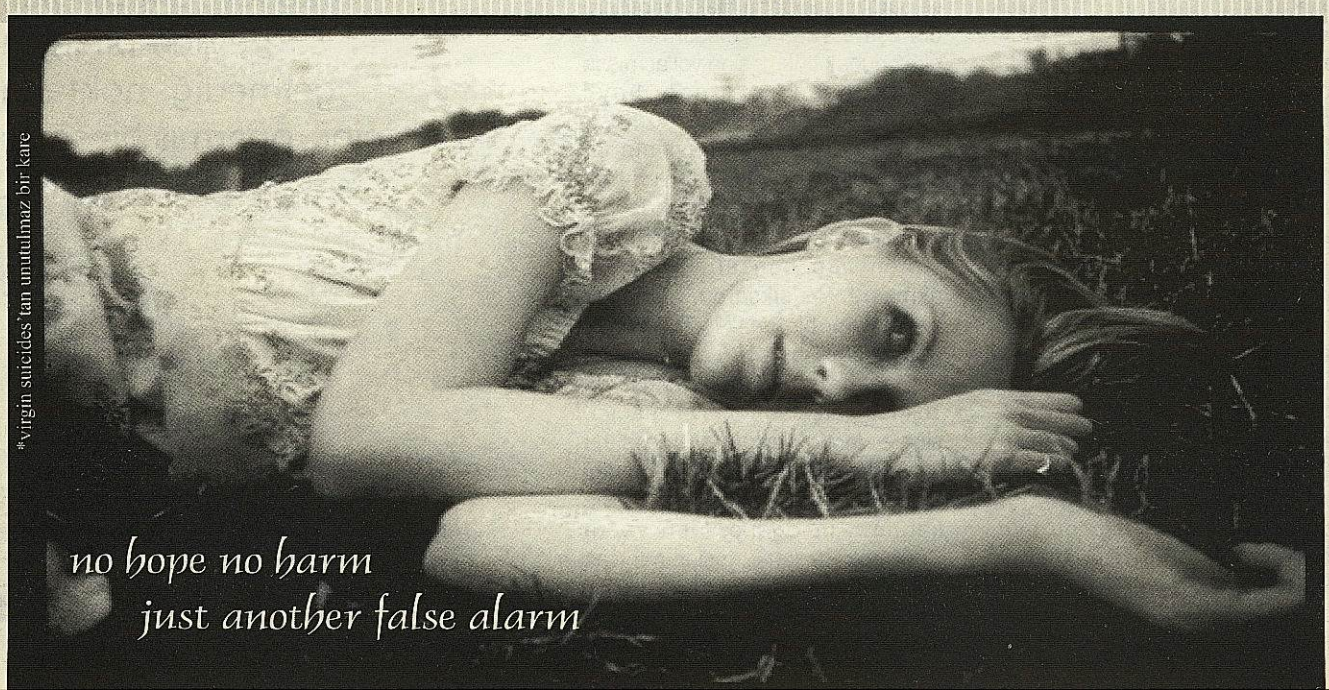

BATTLE OF THE BANDS'02

4. amatör müzik grupları yarışması

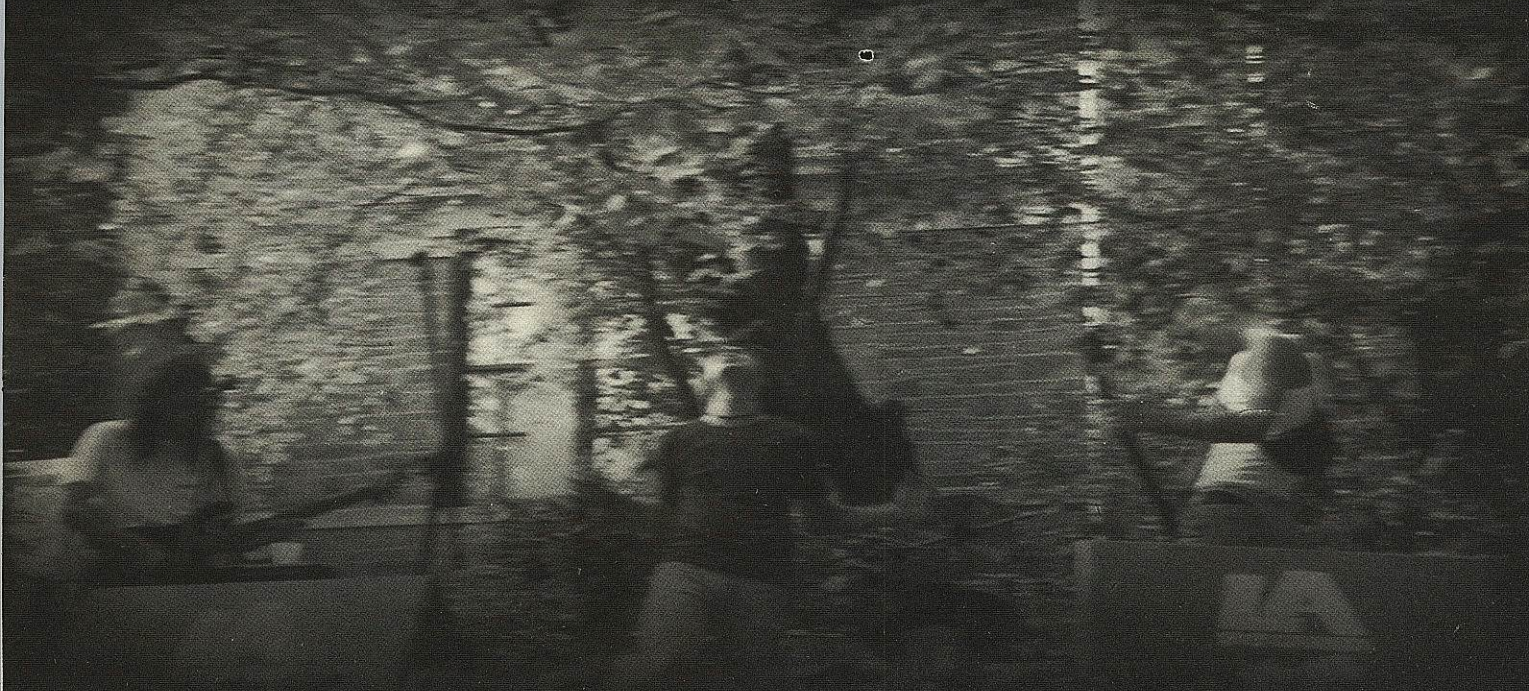

Kendine güvenen amatör müzik grupları!

Boğaziçi Üniversitesi radyosu RADYO BOĞAZİÇİ, tüm Türkiye'den gelecek olan amatör müzik gruplarına açık bir yarışma düzenliyor.
Anadolu Müzik tarafından finale kalacak grupların parçalarından oluşan karma bir albüm hazırlanacaktır.

JÜRİ ÜYELERİ

Nurbanu Anter (SONY Müzik)
Deniz Durukan (Kontrol Kulesi)
Osman Kaytazoğlu (Radikal)
Harun Tekin (Mor ve Ötesi)
Aslı Atasoy (Radikal)
Güven Erkin Erkal (Radyo D)
Gül Öz (Anadolu Müzik)
Şule Uslutekin (Doublemoon)
Doğu Yücel (Blue Jean)
Nalan Demirci (EMI)
Gülşah Güray (Radyo Eksen
Çağlan Tekil (Laneth)
Cenk Ünnü (Pentagram)

Detaylı bilgi ve başvuru için:

www.radyobogazici.net

Tel: 0532 446 17 61
0533 230 87 16

e-posta: loyalfury@yahoo.co.uk
josidiah@hotmail.com

Yer: Boğaziçi Üniversitesi, Güney Kampüs
Seyirci girişi ücretsizdir

Yarışma Tarihi: 5 Ekim 2002

Son Başvuru: 13 Eylül 2002

radyo boğaziçi

IX. Sınırsız Müzik Günleri
2-5 Ekim 2002

SMG Sınırsız Müzik Günleri 2002

Mete Avunduk :(Direkt konuya girerek) Yeni albümünüz A New Morning 'le ilgili nasıl hissediyorsunuz?
Brett Andersson:Çok iyi. Zaten yeni bir albüm kaydını bitirdiğinizde hep çok iyi hissedersiniz. Bence iyi bir albüm oldu, gerçekten. Bebeğim olmuş gibi. Yaptığınız her albümde yeni bir bebeğiniz olmuş gibi oluyor. Onunla ilgili umutlarınız oluyor...
MA: Noel Gallagher, Gary Crowley ile bir röportajında "Aslında tüm gruplar albümlerinin prodüksyonlarını kendileri hallediyor ama çoğunlukla ticari kaygılar yüzünden plak şirketleri ünlü bir ismi veya bir *hitmaker*'ı prodüktör olarak göstermeyi tercih ediyorlar.." gibilerinden şeyler söyledi. Siz albümlerinizin prodüksyonu ve prodüktörler için neler düşünüyorsunuz?
BA:Tüm toplulukların kendi prodüksyonlarını kendilerinin yaptığını söylemek biraz zor. Birinin -satıcı bir prodüktörün hakketmeden adını albüme yazması benim katılabileceğim bir görüş değil. Son albümde Stephen Street 'le çalıştık mesela. Herşeye el attı. Stüdyoda olduğumuz sürece işleri toparlayan kişi oydu. Gerçekten sağlam iş çıkartıyordu ve çok çalışıyordu, tam olarak da orada adının geçmesini haketti bence.
MA: Peki bir prodüktör olarak Stephen Street ile çalışmanın, onsuz çalışmakla arasında ne fark vardı?
BA: Esinlenmeler... Orada bulunması her zaman esinlenecek birşeyler olmasını sağlıyordu...
MA:Albüm oldukça pozitif olmuş, hem sözler hem de müzikler anlamında - gerçi sadece 5 parçalık bölümünü dinledim ama-..?
BA:Şüphesiz evet. Biliyorsun, kişisel olarak hayatımın son birkaç yılında içinde olduğum karanlık dönem -depresyon- dan çıkış albümü gibi birşey. Sonuçta bu karanlıktan çıkış hakkında bir albüm oldu. Sanki yeni bir sabah gibi... Tarihsel olarak bakarsak da; Coming Up daha "parti" havasında, Head Music "sakinleşme" ruh halinde ve A new Morning'de "yarınlar" ya da gelecek günler hakkında oldu. Halisülasyonlardan veya yanılsamalardan uzak, hayatın içinde bulunduğunun farkında bir albüm...
Mat Osman: Zaten tüm grup olarak da pozitif ruh hallerindeyiz...
MA:Peki yıllar geçtikçe aranızdaki şeyler kolaylaşıyor ve daha iyiye gidiyor mu? (Brett Anderson ve Matt Osman'ı kasdediyor)
BA:Biliyorsun, tıpkı hayat gibi. Basmakları çıkıyorsun ve şeyler iyiye gidiyor... Hayat bir seyahat gibi ve bir grup olmak da bu seyahatin paradoksu... Sonuçta yine inişleri ve çıkışların oluyor. Bir gün senin iyi günün ama diğer bir gün öyle değil. İyi günündeyken grupta olmak harika birşey ve kötü günündeyken berbat...(Matt Osman'ın başını yukarı aşağı sallamasından ve mimiklerinden bu düşencelere katıldığını anlıyoruz.)
MA:Yeni Bowie albümünü nasıl buldunuz?

MO:Ben bir parça dinledim sadece...
BA: Ben henüz dinlemedim. Sen nasıl buldun?
MA:Çok iyi... Son 20 yılın en iyi Bowie albümü gibi...
BA: Konserden dönünce dinleme şansım olacak benim de.
MA:Son satın aldığınız kayıtlar nelerdi peki?
BA: Eeee. Sanırım bir The Libertines aldım. *What A Waster* (Haziran 2002, Rough Trade). Çok beğendim onu. Bir de Silver Jews'un yeni single'ı (Single'ın adını söylemiyor. Muhtemelen *Tennessee* Kasım 2001, Drag City). Futurism adında bir elektronik toplama albüm aldım ve bir de yeni Flaming Lips albümü. (Yoshimi Battles The Pink Records, Temmuz 2002, Warner Bros.)
MO: Yeni Soudtrack Of Our Lives'ı aldım en son. Behind The Music (Şubat 2002,) oldukça geleneksel bir albüm olmuş, beğendim...
BA:Aa Evet, ben de beğendim o albümü..
MA:Cooper Temple Clause'u nasıl buldun, Anderson?
BA: Sorun yok. Tamamdır yani; iyi, genç çocuklar...
MA:Clinic?
BA:Onları çok severim gerçekten. Son albümleri de süperdi.

Tarihsel olarak bakarsak da; Coming Up daha "parti" havasında, Head Music "sakinleşme" ruh halinde ve A new Morning'de "yarınlar" ya da gelecek günler hakkında oldu

MA:Dünya Kupası!?
BA:Üçüncü oldunuz. (Burada gerçekten siz diye konuşuyor) Tebrikler. Bence gayet iyi oynadınız. Hakettiniz.
MA: Peki İngiltere?
BA:Bence iyilerdi. Maalesef Brezilya maçında şans bizden yana değildi. Açıkçası onların kazanacağı belliydi. Uzun zamandır en iyi futbolu onlar oynuyor. Aslında İngiltere için bir utanç kazanmalılardı. Brezilya dışında bir rakibimiz olsaydı muhtemelen iyi bir yerlere gelirdik. Ama Arjantin karşısında çok iyi oynadık. Nefis bir maçtı. İngiltere inişli çıkışlıydı, mesela Nijerya'ya karşı hiç iyi oynamadık. Brezilya'ya karş ı da hiç iyi oynamadık aslında. Bunun bir bahane olmadığını biliyorum ama gün ortası mevsimde Asya'da oynamak da dayanılmaz birşey. Bizim takım o havaya pek alışık değil...
MA:Teşekkürler.
BA:Teşekkürler.
MO:Teşekkürler.

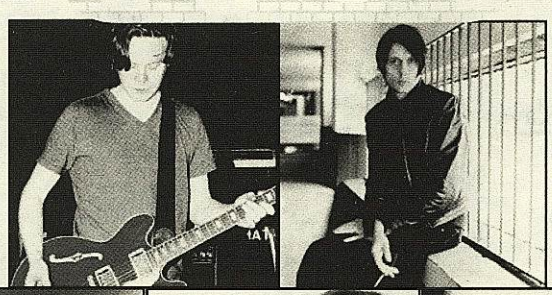

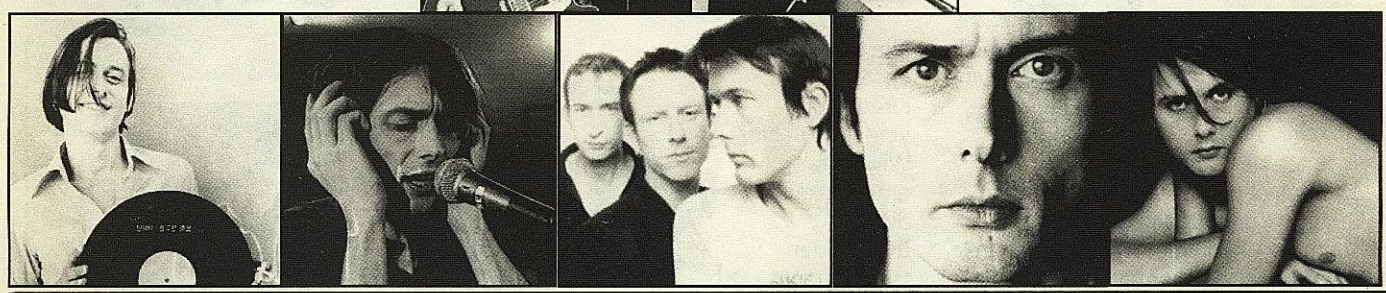

focus: Suede diskografi

Suede (1993)
1992'de Melody Maker'ın onları henüz albümleri dahi yokken "İlgiltere'nin en iyi yeni grubu" seçmesi, yayınlayacakları ilk albümün oldukça iyi olacağının sinyallerini vermişti. So Young gibi akışkan bir şarkıyla açılan, Animal Nitrate, Metal Mickey gibi niteklikli olan diğerleriyle devam eden albümün yaratıcıları için Rolling Stone, "Bowie ve Morrissey'in aşklarından doğan çoçuklar sanki" demişti.

Dog Man Star (1994)
Bu dönem Suede için pek hayırlı geçmedi. Önce Cranberries ile birlikte Amerika'da turneye çıkmaları İngiltere'nin adı çıkmış müzik basınında çok fazla negatif yoruma sebebiyet verdi. Ardından **Dog Man Star**'ın yayınlanmasının arifesinde Bernard Butler'ın gruptan ayrılmak istemesi, hayranları anlaşılır bir biçimde perişan etti. Tüm bu olumsuzluklara rağmen **Dog Man Star** eleştirmenlerden tam not aldı. Albümün anahtar parçaları; 'Still Life', 'The Wild Ones', 'We Are The Pigs'.

Coming Up (1996)
Suede için talihsiz bir başka dönemde **Coming Up**'ın hazırlanış dönemi. Tıknaz bir Country şarkıcısının isimlerini üstüne almasının ardından Amerika'daki pazarlama stratejilerinin başarısızlığı onları yeni arayışlara soktu. Bu noktadan sonra "The London Suede" ismi ile yoluna devam eden İngiliz beşli, Amerika'daki pozisyonlarını düzeltmek için içinde görsel materyallerde barındıran bir albüm yayınlama kararı aldı. 'Trash' ve 'Beatiful Ones''ın videoları, albümdeki Lazy, Starcrazy, Picnic By The Motorway gibi güçlü şarkılarla birlikte cdde yerini aldı.

Sci-fi Lullabies (1997)
Çift cdlik oldukça etkileyici bu b-side toplamasının Suede'in kariyerindeki yeri bir hayli farklıdır. Hayranları tarafından en iyi albüm olarak bellenen **Sci-fi Lullabies**'ın 27 parçalık tracklistinin içerisinde 'The Sound Of The Streets', 'Europe Is Our Playground', 'Have Ever Been So Low', This Time', 'Killing of A Flash Boy' parçaları zihmize takılanlar arasında.

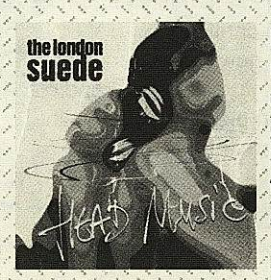

Head Music (1999)
Head Music'in dürten beatleri, sıcacık riffleri, ciyaklayan vokali ve şehvet kokan sözleri dikkat çeken noktalar arasında. 'Everything Will Flow' un ilgi isteyen, narin gitar tonları, 'She's In Fashion'ın fokurdayan gitarları ve baştan çıkarıcı klavyeleri, albümü vitrinlerde ön sıralara taşıyan etkenlerden.

SEX DRUGS AND ROCK'N'ROLL

Cameron Crowe'un başyapıtı Almost Famous ülkemizde gösterime girme konusunda direkten döndü ama filmi bir şekilde bir yerlerde izleyenlerin damarları rock'n'roll ve dönemin ruhu ile doldu

Nil Kural+Burcu Kaya

Büyümenin -yani yetişkin olmanın- ilk sinyali, önceden zevk için yaptığınız ya da yapmayı düşünmediğiniz bir şeyi para için yapmaya başlamaktır. Büyümek nerede olduğunuzdan çok nereye gideceğinizi düşündüğünüz, hep bir sonraki durağın beklendiği bir yolculuktur. Büyümek, masumiyetin kaybedildiği, ama en sonunda hep bir parça da olsa masumiyet bulmak amacıyla insanın kendisine döndüğü bir arayıştır. Büyümek, insanın çevresiyle ama en çok kendisiyle çatışmasıdır. Cameron Crowe'un Almost Famous'ı bulmak, kaybetmek, değişmek, çatışmalar ve büyümek üzerine bir yol filmi. Senaryosu yarı otobiyografik bir özellik taşıyan film, bu kadar ağır konular işlemesine ve 130 dakika sürmesine rağmen asla sıkıcı değil. William gibi, 16 yaşında Rolling Stone dergisinde yazmaya başlayan, Led Zeppelin, Allman Brothers gibi gruplarla turnelere katılan Crowe, pek çok insanın en zor dönemlerinden biri olan yetişkinliğe geçişi böyle eğlenceli bir ortamda, Jimmy Page ve Robert Plant ile birlikte tur otobüslerinde yaşamış ve bundan duyduğu mutluluğu filme çok başarılı bir biçimde yansıtmış. Rock'n'Roll'un bu dönemini birebir yaşadığı için çok samimi ve gerçekçi bir film yaratmış. Almost Famous'da hikayenin gidişatını belirleyen 5 önemli karakter var; en önemli karakter olan William çok zeki, okula yaşıtlarından önce başlamış, onlara uyum sağlayamamış genç bir müzik eleştirmeni; William'ın katıldığı turne sırasında onu uzaktan korumaya çalışan ve oğlunun özgürlüğünü vermekle onu korumak arasınan çatışan annesi ve William'ın zor anlarında rehberliğine başvurduğu efsanevi müzik eleştirmeni Lester Bangs; sıradışı bir yeteneğe sahip, William'la arasında grubun diğer üyelerinden farklı bir ilişki olan Stillwater'ın gizemli gitaristi Russell ve Russell'ın part-time kız arkadaşı, en önemli ilham perisi Penny Lane.

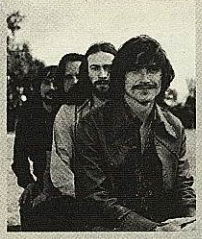

Filmin adı olan Almost Famous aynı zamanda filme konu olan Stillwater'ın da turnesinin adı. Film, 68 döneminin tur otobüsü efsanelerinden otel -ve hatta poker- partilerine, filmin başlarında evi terkeden William'ın ablasının 11 yaşındaki William'a bıraktığı dönemin bütün önemli gruplarından oluşan ve izleyici için bir arşiv niteliği taşıyan plak koleksiyonundan kendilerini grup üyelerinin değil müziğin hayranı olarak gören ve müziğe ilham vermek için kendilerini grup üyelerine sunan ilham perilerine kadar dönemi özel kılan her tür ayrıntıyı oldukça başarılı bir şekilde içeriyor. O dönemde pek çok turneye ve konsere katılmış olan Crowe, Stillwater'ın konser atmosferini, backstage'in karışıklığını bir rock konserini canlı kaydetmişcesine bir coşku ve gerçeklikle yansıtıyor. Konser sahnelerinin bitiminde, kendinizi gerçekten orada yer almış gibi hissediyorsunuz.

Film, 15 yaşındaki William'ın zevk için müzik eleştirileri yazdığı yerel gazetelerde ve Cream dergisinde kazandığı başarının ardından, Rolling Stone dergisinden büyük bir para karşılığında çok sevdiği bir grup olan Stillwater hakkında bir yazı yazmayı kabul etmesiyle başlıyor. William, başlangıçta sadece zevk için yaptığı, hayranı olduğu için dinlediği ve üzerlerine kafa yorduğu bu grubun içine bu defa bir sorumluluk duygusu ve görev bilinciyle giriyor. William'ın turnelerine katıldığı dönem, gelişmekte olan bir grup olan Stillwater'ın elemanlarının egolarının çatıştığı, zevk için müzik yapan bir grup insanın yavaş yavaş ticarileştiği ve müzikle ilgili önceliklerini değiştirdiği bir dönem. Bu dönem sadece Stillwater'ın değiştiği bir dönem de değil; yapılan müziğin başarısının satış rakamları, tişört satışları ve tükenen konser biletleriyle ölçüldüğü, dünyayı kurtarmak ümidiyle başlanan bir yolculuğun ticari ağırlıklı 80'lerle kesiştiği dönem. Bu durum William'ın ve grup üyelerinin kendi içlerinde çıktıkları yolculuğu olduğu kadar birlikte çıktıkları yolculuğu da karmaşıklaştırıyor.

ALMOST FAMOUS - C. CROWE

Filmin ağır basan diğer bir yönü bir yol filmi oluşu. Harikalar diyarında yolunu bulmaya çalışan Alice gibi William da hayaller ve gerçekler arasında bocalıyor ve eve dönüş yolunu arıyor. Turnenin her durağında evlerinden daha da uzaklaşan grup üyelerinin gerçek evi gittikleri yerde, bir sonraki durak eğlencenin ve Rock'n'Roll'un merkezi oluyor. Alice'in harikalar diyarında gezerken, geçtiği her kapıda ve içtiği her iksirde gerçekten uzaklaşması gibi, gruptaki insanlar da her yeni yola çıkışta, kendi gerçekliklerinden uzaklaşıyorlar.

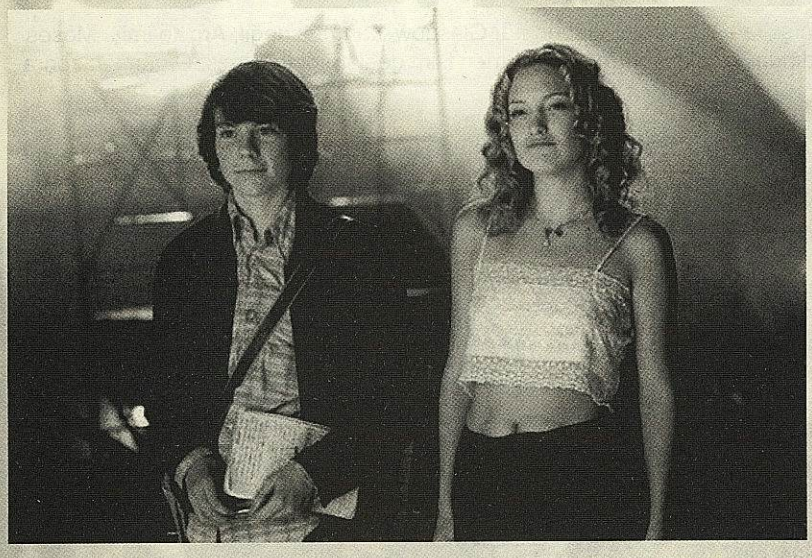

Büyümek bir yönüyle de masumiyeti ve her şeyin iyi olacağına dair inancı kaybetmektir. Filmde ana karakterlerden, çok iyi işlenen ve geliştirilen yan karakterlere kadar herkes kaybettiği ya da kaybetmek üzere olduğu masumiyetinin peşine düşüyor. Başlarda, bir kızı öpebilmek için bile aşk ve bağlılık arayan William'ın ilk cinsel deneyiminin üç ilham perisiyle olması, körükörüne hayran olduğu gruba profesyonel bir bakışla yaklaşması, önceleri birlikte müzik yapmayı sevdikleri için birarada olan bir grubun tişörtteki fotoğrafta kimin önde olduğu üzerine çıkan bir tartışma yüzünden dağılma noktasına gelmesi filmdeki yokolan masumiyete dair sayısız örnekten sadece bir kaçı. Crowe'un hiç bir şeyi siyah ya da beyaz olarak tanımlamayan yaklaşımı, karakterlerine başlangıçta kaybettirdiği çocukluklarına geri dönme şansı tanıyor.

Şüphesiz filmin en önemli karakterlerinden biri olan baş ilham perisi Penny Lane'nin sürekli Fas'a gitmek istemesi, Russell'ın çıkan bir kavgadan sonra, huzuru bir grup gencin verdiği bir ev partisinde araması ve William'ın annesiyle konuşurken bir anda ufak ve saygılı bir çocuk edasıyla konuşmaya başlaması, William'ın yaşadığı onca heyecanlı olaya rağmen sürekli eve dönmeye ve mezuniyetine yetişmeye çalışması bu geri dönüş çabalarının başlıcaları.

Filmde dönemin başka bir fenomenine daha rastlanıyor. Almost Famous'un en önemli bölümlerinden biri olan uçaktaki itiraf sahnesini görenler, dönemin önemli isimlerinden biri olan Jim Morrisson'un bir uçak kazasında ölmek istemesini ölmeden önce hayatındaki bütün sahtelikleri geride bırakmak istemesi yüzünden olduğunu düşünebilirler. Filmde bütün iplerin koptuğu, film boyunca söylenen "It's all happening" cümlesinin ilk defa gerçek olduğu bu sahnede, film boyunca ima edilen herşey açıkça konuşuluyor ve uçaktan inerken herkes ölüm korkusunun verdiği cesaret ve arınma isteğiyle sahteliklerinden sıyrılıyor. Filmin sonuna doğru gerçekleşen bu tepe noktası, değişimlerin iyice açığa çıktığı, geri dönülmez bir hal aldığı ya da bazıları için başladığı an oluyor.

Uçak kavramı sadece bu değişimin bu yönünü göstermek için kullanılmıyor. Grup üyelerinin çok sevdiklerini söyledikleri tur otobüsleri Doris'den vazgeçip uçağa binmeleri, uçağın havalanırken Doris'in üzerinden geçmesi ve onu geride bırakması, döneme damgasını vuran ticarileşmenin ve bazı değerleri geride bırakmanın simgesi olarak da görülebilir.

Almost Famous günahları ve sevaplarıyla bir döneme çok samimi bir ışık tutuyor. Dönemi tanımlarken kullanılan Sex&Drugs&Rock'n'Roll'u inkar etmiyor, sadece yozlaşmayı getirenin insanların yaşam tarzlarından çok, ticarileşme olduğunu söylüyor. Bu dönemi birebir yaşamış, zamanın en önemli gruplarıyla birlikte turnelere çıkmış biri olan Crowe şüphesiz seyircisine gerçek bir dünya yaratmayı başarmış. Bütün bu özellikleriyle Almost Famous döneme dair bu güne kadar çekilmiş en iyi filmlerden biri ve onu geçecek bir filmin çekilmesi şimdilik zor görünüyor.

artık Doris adını verdikleri tur otobüsü olsa da, William kendini bu dünyanın dışında tutmaya çalışıyor. Doris'in insanları, her gittikleri yerde oradaki eğlencenin içinde kaybolmuşken bile, hep bir sonraki durakta yaşayacakları eğlencenin umuduyla yaşıyorlar. Her

FUTBOLOG : GLASGOW RANGERS

Burak Dinçer

Glasgow Rangers'ın tarihi 1872 yılına uzanıyor, yani İskoç Futbol Federasyonu'nun kurulmasından bir yıl önceye. Bir grup Garelochlu genç futbolsever tarafından kuruldu. Günlerini Clyde Nehri'nde kürek çekerek geçiren bu adamların yolu bir gün Glasgow Green'a düşer. Futbol oynayan bir grup adamı izlerlerken oynadıkları oyundan çok etkilenen bu gençler kendi takımlarını kurmak için aralarında karar alırlar. Bu iş için aralarından McNeil'ı görevlendirirler çünkü onun tam 6 kardeşi vardır. McNeil, bu kardeşlerden üçünü hoşça vakit geçirmek sözüyle kandırır. Böylece Glasgow Rangers'ın ilk tohumları atılmış oldu.
Klüp ilk maçını Mayıs 1872'de Clyde'la yapmış. Tabi o zmanlar klübün adı Glasgow Rangers değil, Argyle imiş. Moses Mcneil, Rugby tarihini karıştırırken, Argyle adında bir takım görmüş ve hemen isim değişikliğine gitmiş. O günden sonra takımın adı Rangers olmuş.

Klubün tarihi bir çok ilginçlikle dolu. Ibrox faciası ve Paul Gascoine bunlardan en büyükleri.

Paul Gascoigne (Gazza)

Vinnie Jones ve Gazza

Doğum tarihi : 27.05.1967
Mevki : Orta Saha
Oynadığı Takımlar : Newcastle, Totenham, Lazio, Rangers, Middlesbrough, Everton, Burnley

Gazza için her şey bu fotoğraftaki olayın yaşanmasından sonra değişti. Vinnie Jones tarafından mağdur bırakılan genç Gascoine o günden sonra yeşil sahaların hırçın çocuğu haline geldi.

Geçmişteki Önemli Futbolcuları ve Teknik Direktörleri

Andy Goram
Jim Baxter
Ian Ferguson
Ally McCoist
Bob McPhail
Ian Durrant
John Greig
Brian Laudrup
Davie Cooper

Dick Advocaat
Walter Smith
Graeme Souness
J. Wallece
John Greig
Willie Waldell
David White
James Symon
William Struth
William Wilton

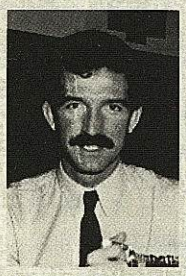

Souness bir dönem Galatasaray'ın da teknik direktörlüğünü yapmıştı.

Ibrox Stadyum'u ve Faciası

Ibrox Stadyum'u Rangerslılar'ın en çok övündüğü şeylerden biri. İlk resmi maçın 20 Ağustos 1887'de oynandığı bu stadyum, daha o zamandan 15000 kişilikmiş. 1930'larda stadın kapasitesi 80.000 kişiye çıkartılmış. Ibrox'un seyirci rekoru ise 1939 yılında Rangers'ın Celtic'i 2-1 yendiği maçta kırılmış, tam 118.567 kişi. Stada bu kadar yüklenirseniz olacaklar bellidir. Ocak 1971'de beklenen facia gerçekleşti ve Ibrox Stadyumu'nun çelik bariyerleri seyircilerin üzerine yıkılır ve 66 kişi yaşamını yitirir. Kazadan sonraki 10 yıl içinde stadyum için yatırılan 10 milyon pound'un ardından stayum oval şeklini kaybeder ve günümüzdeki dikdörtgen halini alır. Artık stadyumun kapasitesi 50.000 kişidir. Eskiyle yeninin İngliz mühendisler tarafından sağlanan uyumu, Ibrox Stadı'nı Avrupa'nın en iyi stadlarından biri yapar ve UEFA tarafından beş yıldızla ödüllendirilen 12 staddan biri olur.

Rangers'ınuluslararası en büyük başarısı 1972 yılında Kupa Galipleri Kupası'nı kazanması.

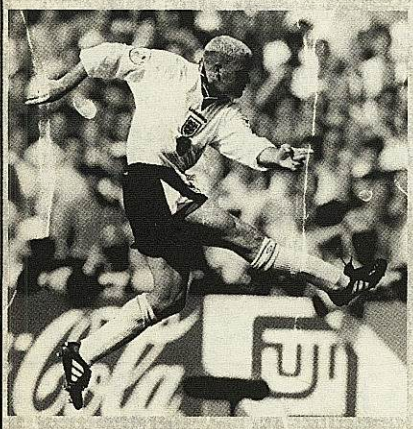

Rangers ve Rekorları

En Farklı Galibiyet : 14 - 2 , Blairgowrie İskoç Kupası, 1934
En Farlı Malubiyet : 2 - 10 , Airdrie, 1886
En Çok Gol Atan Futbolcu : Ally McCoist, 355
Bir Sezonda En Fazla Gol Atan Futbolcu : Sam English, 44 Gol, 1932/1932
En Fazla Milli Olan Futbolcu: Ally McCoist, 60

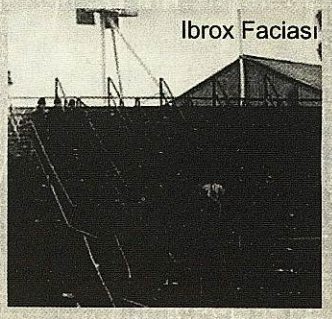

Ibrox Faciası

Múm: ılık ve çekici

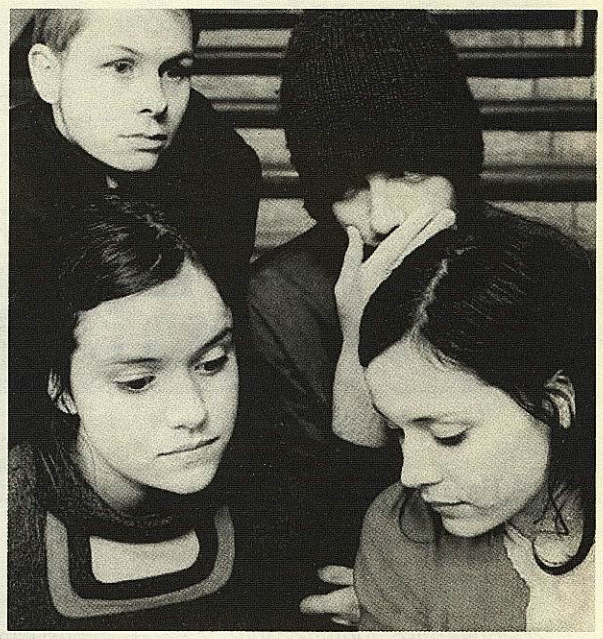

Alkan Avcıoğlu

Bu İzlanda'lı gruplarda anlayamadığım fantastik birşey var. İzlanda'lı nezih gruplarımızdan Mum yeni albümüyle yine masum rüyalara daldırıyor insanı. Belle&Sebastian'ın **Fold Your Hands Child, You Walk Like A Peasant(2000, Matador)** albümünün kapağındaki iki kızın bir gün bu grubu kuracağını düşünmek ne kadar ilginç olurdu. Ancak asıl ilginç olan şu ki Mum karşımıza bir başyapıtla çıkmış durumda.

Geçmişi pek de eskiye dayanmayan Mum, dört kişiden oluşuyor, benim için Sigur Ros'un şarkı adlarını akılda tutmak bile yeterince zorken kasıp isimlerini yazmaya çalışayım: Örvar Şóreyjarson Smárason,Gyğa Valtısdóttir, Kristín Anna Valtısdóttir, Gunnar Örn Tynes. Gunni (tamam yukarıda Gunnar yazdık ama ona Gunni diyorlar) gençliğinde old-school hardcore müzik yapmış bir şahsiyet. Kristín ve Gyğa ise çok erken yaşta piyano ve çello eğitimi almaya başlamışlar. 15 yaşına geldiklerinde okulda düzenledikleri bir müzikalin fon müziği olarak Pixies coverları yapmışlar. Örvar ise ailesinin ona erken yaşta aldığı bilgisayar sonrası, kendini müzik programlarına adamış bir veletken kendisini Mum grubunda bulmuş. Aslında grubun şarkılarındaki elektronik bleeplemelerin temeli Örvar'ın bunlara küçük yaştan beri düşkünlüğü. İlk dinleyişte bile anlaşılacağı gibi Mum'un müziği çok masum. Ve bu masumiyetin beslendiği kaynak çocuklukları..

Mum ismini ilk kez 2000 yılında duyurdu. Daha sonra Fat Cat'le-aynı zamanda Sigur Ros'un da plak şirketiydi-anlaşınca ve Mum'un müziği biraz da Sigur Ros'un derinliğine sahip olduğu için isimleri kolaylıkla yayıldı. "Asleep on a train", "Awake on a train" gibi ismiyle bile insanı vuran ikili şarkıları barındıran debut albümleri ***Yesterday Was Dramatic, Today Is OK*(2000, Thule Musik)** müzikal kalitesi tartışılmaz bir albümdü, ancak lap-top beat programmingler arasında boğulan ender la-la tarzı vokalleri ile eksik olan birşeyler vardı, bir "grup" gibi değillerdi. Son albümleri **Finally We Are No One(2002, Fat Cat)** ise bir grup gibi tınlayabiliyor. Yine de her iki albümde de Mum'un karakteristiği mevcut. İnsancıl elektronika diye tabir edilebilecek müzikleri Aphex Twin veya Autechre ile bünyeyi ciddi anlamda tahrip ettikten sonra ihtiyaç duyacağınız ninniler türünde. Son albümlerinin de sakinleştirici etkisi küçümsenecek gibi değil. "Sleep/Swim" ile yapılan kısa girişten sonra çok başarılı videosundan da hatırlayabileceğimiz "Green Grass of Tunnel" ile albüm gerçek açılışını yapıyor. Elektronik lıkırtılar üstüne kurulu katmanlı keyboard aranjmanları sessiz bir bas ile etkileyici bir şekilde ilerliyor..Taa ki siz Hope Sandoval soğukluğunda şarkı söyleyen Björk-vari bir vokale çarpana kadar. Şarkının sözlerinin de etkisi ile hipnotik epik bir masal albümünde olduğunuzu hissediyorsunuz ve uyuşturucu etkisindeki müzikleri sizi yatağınızda uyur konuma Peter Pan'ı beklemeye itiyor. Albümün en çok konuşulan şarkısı "Green Grass of Tunnel"da diğer şarkılarda gösterilen deneysel kimlik en fazla törpülenmiş durumda. Ardından gelen "We Have a Map of the Piano" ile iyice albümün masalsı diyarına giriyorsunuz. "Don't be afraid, you have just got your eyes closed" konvansiyonel şarkı yapısından biraz daha uzak, ve "Green Grass of Tunnel"in aksine bu tercihin Mum'u daha çekici bir grup yaptığını düşünüyorum. Bu atmosferik melodika müziği kesinlikle insanı etkiliyor. Mum'un eleştirilecek tek yanı sanırım masum ve basit hoş şarkılar konseptinden pek de uzağa gitmeyişleri ve de niyetleri olmayışı. **Finally We Are No One,** Godspeed You Black Emperor!ın şiddetinden arındırılmış bir **A Silver Mont Zion** gibi. Bu yapıyı oluştururken tıpkı GYBE! veya Sigur Ros gibi post-rock'tan bile öte enstrümantasyonlar kullanılıyor ve ikili yumuşak hatun vokal ile destekleniyor. Albümün ismini taşıyan "Finally We Are No One" da Mum'un en iyi çalışmalarından biri. Albüme bakıldığında kolaylıkla farkedilecek bir başka şey ise, Mum'un harikulade uzun şarkı isimleri bulmaya devam ettiği.

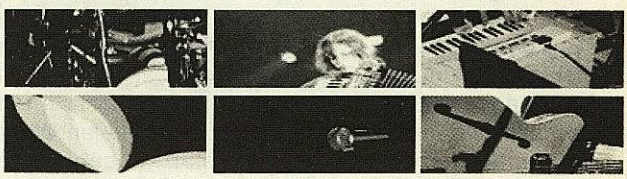

Albümlerinin isimleri de kusursuz birer örnek teşkil edebilir bu konuda. Hatta iki stüdyo albümleri arasında yayınladıkları remix albümlerinin ismi de **Please Smile my Noise Bleed(2001, Morr Records)**.Bunun dışında Mum anormal yerlerde(tamam, tabi ki Roskilde'e de çıkıyorlar ama) konser vermeyi çok seviyor. İzlanda'da halka açık bir havuzda verdikleri konserde, Amerikan ordusunun sualtı hoparlörlerinden kullanarak ilginç girişimlere imza atmışlardı. Şarkıyı duymak için suda olmanız gerekiyordu. Sözün özü Mum ilerleyen senelerde çok daha büyük başarılara imza atacak ve adından çok söz ettirecek bir grup, onları takip etmemek aptallık olabilir. Bunlar bir tarafa albümü birkaç kere dinledikten sonra bırakmanız pek mümkün gözükmüyor.

Mum şimdi yeni bir projeyle meşgul: Bir sessiz film olan **Potemkin Zırhlısı'na (1925, S. Eisenstein)** müzik yapmak. İzlanda'daki bir müzenin sessiz filmleri müziklendirme projesi olan *New Music*'i merak etmemek elde değil..

glory box

oasis

Albüm Albüm Oasis'in kısa tarihi

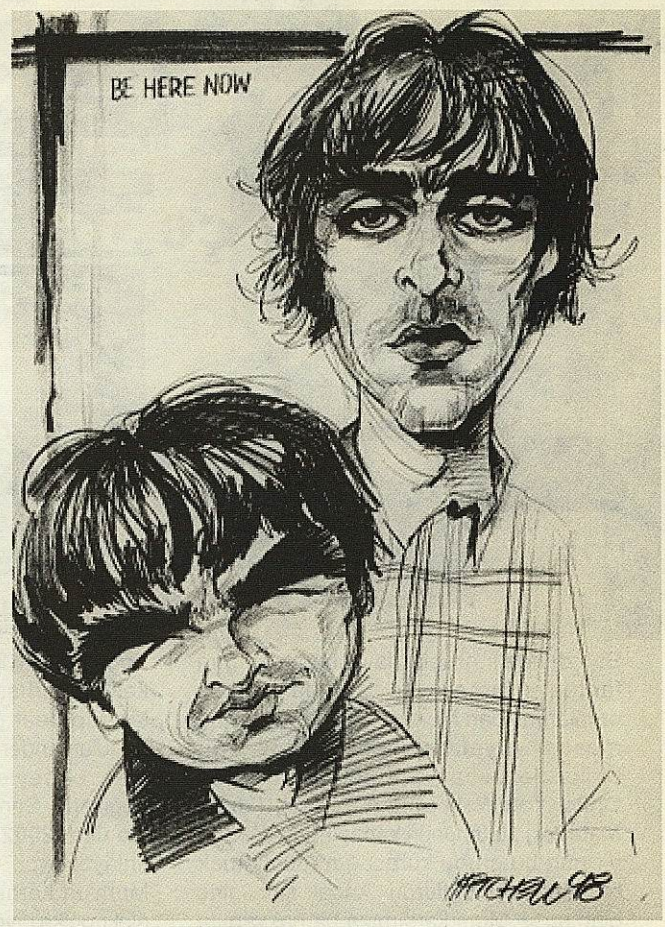

Alper Bahçekapılı

"*Melodileriniz bombok. Ayrıca şarkı sözlerinizde rezalet*" diyordu Noel, Liam'ın 1991'de sadece takılmak için kurduğu gruba katılmadan önce. 1993'te Glasgow bir barda sahnedeyken şans eseri Alan McGee (Creation Records) (işçi sınıfının müzisyenleri hep böyle keşfedilmiyor mu zaten) içeri gelir, aslında sizde biliyosunuzdur hikayeyi, grubu çok beğenmiştir, ve sonrasında 6 albümlük bir anlaşma imzalarlar. Takvimler 1994'ü gösterirken Manchester'lı beş genç, ukala bir biçimde "Tonight I'm A Rock'n'Roll Star" diye haykırarak brit piyasasına adımlarını atarlar. İlişki biçimlerinin, iletişim kültürünün tamamıyla değiştiği ve pop çağı diye adlandırılan bir zaman diliminde, tek gecede star olmak kuşkusuz pekte zor değildir. Oasis'in Britanya'daki sansasyonel çıkışı, Noel'in "*Hiçbirşey hakkında değil*" dediği ilk singleları Supersonic ile başlar. Bu akıcı parçaları ile Oasis ileride Knebwoth'da ard arda iki gecede 250,000 kişiyi sallayacaktır. Ardından Shakermaker ve Live Forever singleları da gelince debut albüm, **Definitely Maybe** tamamlanmış olur. Live Forever'ın kapağına, John Lennon'ın çoçukluğunu geçirdiği evin resmini koymakla, Beatles takıntılarının bir başka boyutunu sergilerler. Kimi konserlerinde Live Forever'ı çalarken arkalarındaki dev perdede, slidedan yansıyan ışıkla John Lennon'ın resimlerinin dönüyor olması da en az kapak kadar ilgi çekici bir gerçek. Bu dönemi özet geçmek gerekirse, **Definitely Maybe** bol alkol tüketen İngilizlerin, tüketimleri esnasında onlara eşlik edecek bir dost olmuştur. Özellikle orta sınıf tarafından benimsenen "zorlamayan eğlenceli müzik ve boğmayan duygusal müzik", mantığı etrafında şekillenen yaklaşım dahilinde Oasis fazlasıyla benimsenir. Ve 1994 Brit Ödüllerinde "En İyi Yeni Grup" seçilir.

Bir sonraki albümlerinin ilk single'ı Some Might Say'in yayınlanması ile birlikte artık Top Of The Pops'a çıkmanın zamanı gelmişti. Tam da bu dönemde Oasis'in davulcusu Tony McCaroll ile Liam Gallagher birbirlerine girince, Tony gruptan kovuluyor ve yerine Alan White gelip Top Of The Pops'un sahnesinde pozisyonunu alıyordu. Oasis'in bir sonraki single'ı Roll With It'in, Blur'un Country House'u ile aynı günde yayınlanması neticesinde, tabloidlerin dibini oyacakları bir mücadele başlamıştı. Bir süre sonra Blur single cephesinde galip gelmiş olmasına rağmen savaş bitmemişti. Oasis'in **What's The Story (Mornig Glory)**'si ile Blur'un Great Escape'i aynı anda yayınlanacaktı. 1995 çıkışlı **What's The Story Mornig Glory**'i İngiliz müzik tarihinin en hızlı satan albümü olarak yarışı açık ara önde bitirken insanların aklına, Noel'in Graham ve Alex için söyledikleri takılmıştı; "*Umarım AIDS'e yakalanıp geberirler*"... Bu dönemde Oasis, okyanusun diğer tarafında da, hakkı burada verilmesi gereken, Wonderwall, Don't Look Back In Anger gibi balladlarla satış anlamında üstün başarılar sağlamıştı ve What's The Story (Morning Glory) Oasis'ın kariyerindeki en iyi albümlerinden biri olacaktı.

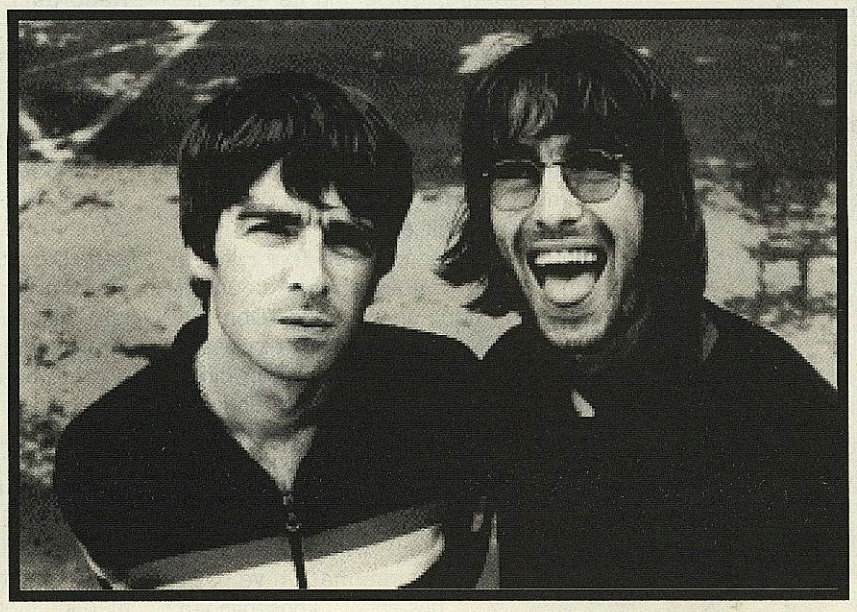

Aradan 18 ay geçtikten sonra, bir önceki albümlerinin satış rakamınında etkisiyle (20 milyon) Oasis, ukalalığı "All my people right here right now, d'you know what ı mean" diyerek daha da arttırıyordu. 1997 çıkışlı **Be Here Now**, satışa sunulduğu gün sadece İngiltere'de 350,000 kopya tükeniyordu. Önceki yıllarda kazandıklarını paraların bir kısmını uyuşturucuya, özellikle kokain'e, yatırdıkları artık hem albümün

kapağından hem de müziklerinden çok daha kolay anlaşıyordu. Dev bir malikane, önündeki havuzun içinde bir rolls royce, ve hemen havuzun kenarında da televizyon, motorsiklet, kocaman bir duvar saati gibi gariplikler serisi mevcuttu kapakta. Be Here Know'la Oasis biraz daha sertleşiyordu ve müziğininde birşeylerin değişibileceğinin sinyallerini veriyordu. Albümdeki "Don't Go Away" Oasis'ın tarihindeki, gerek liriksel bakımdan gerekse enstrümental bakımından en kusursuz parça. Noel ilk defa Liam'a çalarken, onu göz yaşlarına boğabilecek kadar nitelikli, Oasis'i tamamıyla aşan bir parça.

Sırada **The Masterplan** vardı. Bu b-side toplaması Oasis'in Rockin Chair, Talk Tonight, Half The World Away gibi kalite unsurunun daha ön planda olduğu, Definitely Maybe ve What's The Story (Mornig Glory) dönelerinden kalma şarkılardan oluşuyor. Ancak albümde Whatever gibi bir ballada yer vermemiş olmaları üzücü. Oasis'in "albüm" sıfatını hakeden son çalışmasıydı.

Standing On The Shoulders Of Giants'la, Fuckin In The Bushes'ın etkileyici, farklı girişine rağmen Oasis müzikal anlamda gerilemeye başlıyor. Where Did It All Go Wrong ,

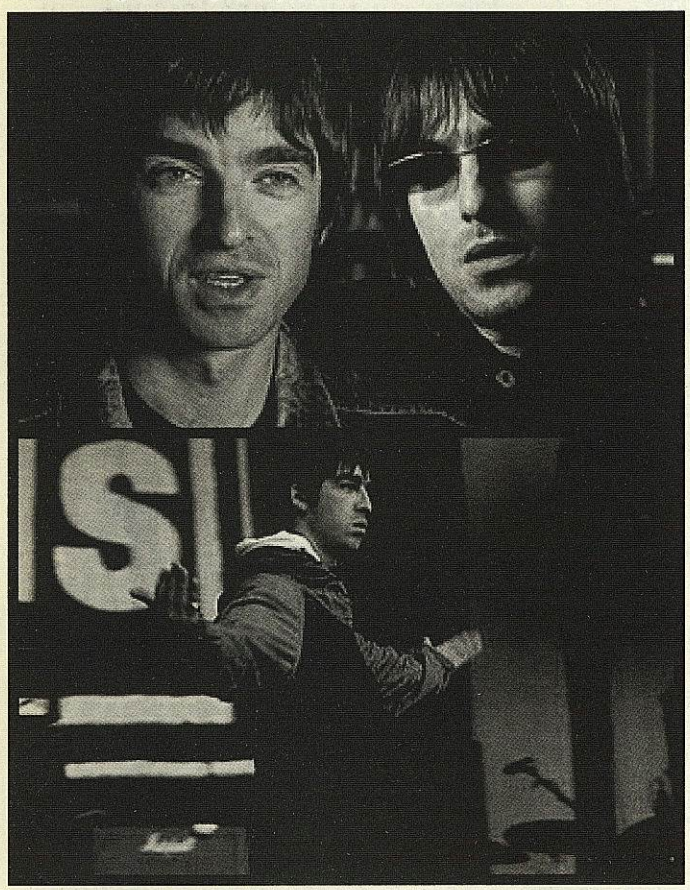

Sunday Mornig Call, Go Let It Out dışındaki şarkılar, eskilerini aratıyor. Bonehead ve Guisy'nin gruptan peşisıra ayrılışları bu değişimin sebeplerinden biri olsa gerek. Bu albümde Oasis çıkış yolu ararken labirentin içinde iyice karanlığa gömülmeye başlıyor.

Familiar To Millions turnesinde toplamda 1,5 milyon kişiye çalarak görkemli bir dönem geçiren Oasis, bu turnede kaydetdikleri parçlardan oluşan bir albüm yayınlayarak konserleri ölümsüzleştirdi. 17 şarkılık bu albüm eski dönem hitleri ile yenilerini birleştirdiği ve bir best-off havasında olduğu için dinlenebilirliği bir önceki ve sonraki albümlerine göre çok daha yüksek.

Heathen Chemistry, tartışmasız Oasis'in kariyerindeki en başarısız albüm. Stop Crying Your Hearth ve Hindu Times albümden sıyrılabilen ender şarkılardan. Zaten single olarak yayınlanmış olmaları da bunu gösteriyor. Her ne kadar Noel, grubun diğer elemanlarının da beste yapmaya girişmesinden çok menmum gözüksede, uzun vadede bu Oasis'in sonu olabilir. Son olarak Oasis'in müzikal anlamda Be Here Know'a kadar çıkışta sonrasında ise inişte olduğu söylemek isterim. Nereye kadar düşecek hep birlikte göreceğiz.

www.e-xit.ws

Web
CD-Rom
Tasarım
Uygulama
Danışmanlık

e-xit

e-xit ekstra internet teknolojileri
Akmazçeşme Sokak, Ünal Han No:19/4 Beşiktaş/İstanbul
Telefon: 0212 227 30 96 + 0212 227 34 85
Faks: 0212 227 31 65

Arıza

Sıradan bir taksi şöförüyken 1000 Mark için 15 günlüğüne taksinizden kız arkadaşınızdan, dışarıya çıkma özgürlüğünüzden ve bütün sosyal haklarınızdan gardiyan veya mahküm olarak vazgeçer miydiniz?

DAS EXPERIMENT

Hünkar Akipek

Konusunu, 1972 yılında Stanford Üniversitesin'de Philip G. Zimbardo tarafından yapılan; insan ve toplum içindeki rollerini inceleyen gerçek bir pisikolojik deneyden alan, Das Experiment, bizzat Zimbardo ve pisikoloji çevreleri tarafından piskolojiyi kötülediği ve filmin yapılan deneyin asıl amacını veremediği gereçekleriyle eleştiri bombardımanına tutuldu.

Hemen arkasından hem ülkemizdeki, hem de yurt dışındaki film eleştirmenleri, filmin içerdiği gereksiz şiddeti Amerikan özentisi olmakla ve Avrupa sinemasına yakışmamakla suçladılar.

Zimbardo'nun yaptığı deneyde ülkenin ceşitli yerlerinden hiç bir pisikolojik ya da fiziksel rahatsızlığı olmayan, günlük yaşamda sürekli karşımıza çıkmasına alıştığımız sıradan 24 öğrenci denek olarak seçilip, Stanford Üniversitesi'nin bodrum katında gerçek hapishane koşullarına göre hazırlanan bir ortama getiriliyorlar. Bu noktada ortam tam bir Biri Bizi Gözetliyor Hapishanesine dönüşüyor. 24 kişiden 12 mahküm ve 12 gardiyan kura yöntemiyle belirleniyor. 12 mahküm evlerinden alınarak gerçek bir suçlu gibi polis ve sirenler eşliginde hapishaneye konuluyorlar. Zimbordo'nun 15 gün sürmesini planladığı deney, deneyden önce sorunsuz olarak nitelendirilen deneklerin, git gide agresif ve depresif haller alan davranışları karşısında (deneyde gardiyanlar durup dururken mahkumları itip kakmaya, onlara küfretmeye başlıyor ve mahkumlar da istedikleri anda deneyi bırakıp gidebilme imkanlarını kullanmayıp arıza şekilde gerçek bir mahkum gibi davranıyorlar) 6. gününde kesilmek zorunda kalıyor.

Aslına bakılırsa filmde tam bu noktada başlıyor denebilir. ilk yarıda deneyin aslına bir kaç farklılık dışında uygun şekilde gelişen film; ikinci yarıda Holywood vari şiddet yöntemleriyle (gardiyanların kafalarından bir kaç telin "tik" sesiyle atmasi sonucu: kanlı bıçak sahneleri, tecavüz, cinayet, kafaya işeme vs...) ve kurgularıyla karşımıza çıkıyor, "deney 6 günde bitirilmeseydi sonu ne olurdu?" sorusuna cevap arıyor.

Bu sene "Koş Lola Koş" filmindeki performansıyla da dikkatleri üzerine çeken Moritz Bleibtreu baş rolde kendi hikayesini yaratmaya çalışan bir gazeteci rolünde. Buradaki performansıyla da ödülleri hakediyor. Her şey, ilk başta oyun gibi gözükürken, bir kaç gün içinde mahkum ve gardiyanların birbirlerinin bastırılmış kompleks ve korkularını ortaya çıkarmaları sonucu ortam sıkıcı bir piskolojik deneyden arınıp atraksiyon ve neşe ortamlarında geriliyor.

Daha önce Almanya'da birçok televizyon filminin ve programının yönetmenliğini yapan Oliver Hirschbiegel'in sinemadaki ilk denemesiyle başarıya ulaştığını söylemek de yanlış olmaz.

Filmde gelişen olayların bir kısmı ise Mario Giordano'nun "Black Box" isimli yine Stanford'daki deneye göndermeler yapan kitabından alınmış.

Bazı eleştirmenlerin anlamayaşına rağmen filmin sadece bir gerilim filmi olmak gibi bir amacı var. Gerçeğe yakın olsun ya da olmasın, ne kadar şiddet içerirse içersin Oliver Hirschbiegel 'in filmi ciddi biçimde sinirlerinizi bozmayı başarıyor. İnsan bir gerilimden başka ne bekler ki? Bolca dağılmış sinir ve etrafı yumruklama isteği...

Film ülkemizde, İstanbul Film Festivali'nin ardından İstanbul Beyoğlu Sineması'nda da geçen ay gösterimdeydi.

Son olarak filmdeki hatun kişi ulaşılabilir ve duru güzelliğiyle supeeeerrrdi!

Gerçek deneyle ilgili daha fazla bilgi için: http:/www.prisonexp.org

12 mahküm...
8 gardiyan...
1 hapishane...

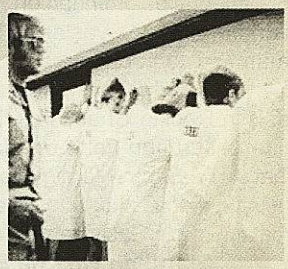

"iyi insanları cehenneme koyarsanız ne olur? İnsanlık mı kazanır, yoksa şeytan yoluna devam mı eder?"

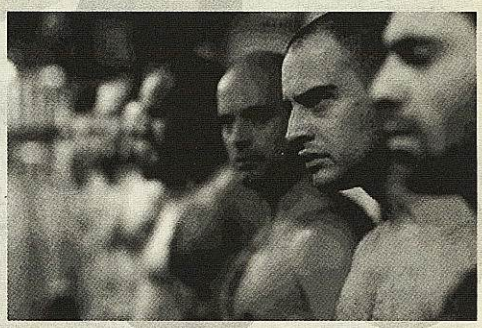

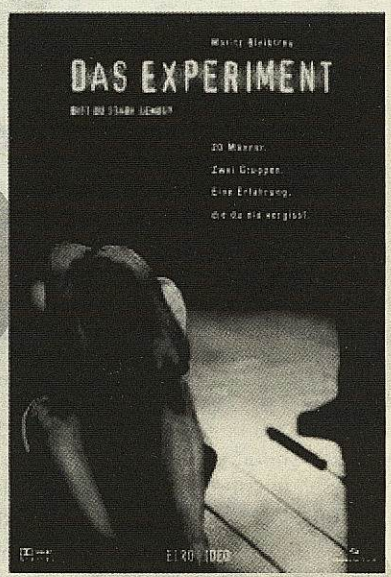

Vurucu Anı:

Tarek'in ancak bir insanin siğabileceği kadar geniş olan tamamen karanlık siyah bir hücrenin içine konulması... Klostrofobisi olanlar için oldukça eğlenceli bir andı. (kız arkadaşım kutudan çıkmak için koltukları tekmeledi ya!)

en görkemli kaybeden: macellan

Bir seyahatinde, transatlantikte binbir konfor içinde Macellan'ın keşiflerini yaptığı rotalarda ilerleyen ünlü yazar Stefan Zweig, o koşullar altında bile bitmek bilmeyen "seyrüsefere" katlanmakta zorlandığı anda bu yolları ilk geçen kaşiflerin çektiği acıları, ödediği diyetleri düşünür ve utançla karışık, hayranlık ve şükran duyguları içine girer. Sonra da bu büyük kaşiflerden en önemlisinin; Macellan'ın yaşam öyküsünü yazmaya karar verir. Macellan'ın biyografisinin 20.Yüzyılı'ın büyük bir yazarı tarafından kaleme alınmasının öyküsü böyle başlıyor.

Hikmet Temel Akarsu

Bir seyahatinde, transatlantikte binbir konfor içinde Macellan'ın keşiflerini yaptığı rotalarda ilerleyen ünlü yazar Stefan Zweig, o koşullar altında bile bitmek bilmeyen "seyrüsefere" katlanmakta zorlandığı anda bu yolları ilk geçen kaşiflerin çektiği acıları, ödediği diyetleri düşünür ve utançla karışık, hayranlık ve şükran duyguları içine girer. Sonra da bu büyük kaşiflerden en önemlisinin; Macellan'ın yaşam öyküsünü yazmaya karar verir. Macellan'ın biyografisinin 20.Yüzyılı'ın büyük bir yazarı tarafından kaleme alınmasının öyküsü böyle başlıyor.

Sözkonusu biyografi Kabalcı Yayınları tarafından özenli bir çeviriyle Türkçeleştirildi. Kitapta insanlığın en büyük keşfi olan dünyanın çevresinin dolaşılmasının öyküsü gerçek bir edebiyat şöleni olarak anlatılmakta. Fantastik serüvenlerden bile geri kalmayacak bu görkemli öykü şöyle:

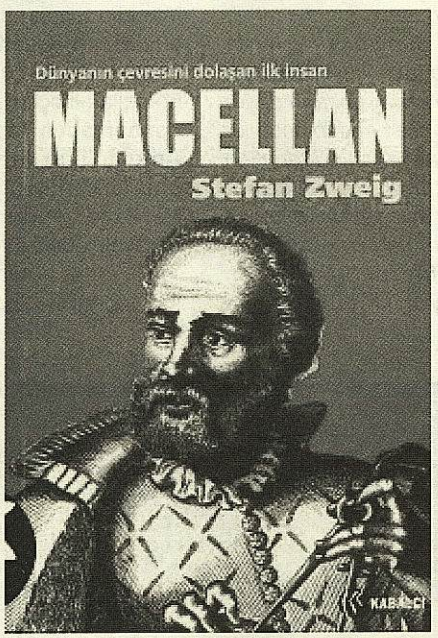

Macellan (Fernao de Magalhais) 1480 yılında Portekiz'in (muhtemelen) Porto kentinde doğar. Hindistanda askerlik yapar, Afrika'da askerlik hizmeti verir. Büyük keşifler çağı yaşanmaktadır. Colombus devamlı batıya giderek Hindistan'a ulaşılacağını iddia ederek yola koyulmuş Amerika kıtasının açıklarındaki adalara kadar ulaşmış, burayı Hindistan sanmıştır. (O yanılsamayla birlikte gömülecektir). Yetişmekte olan büyük kaşiflerin çağında Okyanus kıyısındaki küçük ülke Portekiz'de ve İspanya'da büyük hareketlilik, coşku vardır. Öngörülü Prens Enrique'nin yüz yıla varan ekinleri, yatırımları ürün vermeye başlamıştır, Portekiz dönemin en güçlü denizci milletlerinden biri haline dönüşmüştür. Baharatın olağanüstü değerli olduğu, Uzakdoğu'daki zenginlik öykülerinin dilden dile dolaştığı, zenginleşmenin tek yolunun aylar, yıllar süren serüven dolu kervan yolculuklarıyla Doğu'dan Batı'ya mal getirmek, ticaret yapmaktan geçtiği o yıllarda Batı'nın zenginleşmesinin ve Doğu'nun zenginliklerini Batı'ya taşımasının önünde büyük bir engel vardır: Müslüman Dünyası. Kızıldeniz'e, İskenderiye'ye gelene kadar binbir noktada vergi, haraç, navlun vs. ödeyen, sayısız talana, gaspa, saldırıya uğrayan Avrupalı yine de Doğu ile ticaretten vazgeçmemektedir. Çünkü o dönem için zenginleşmenin tek hızlı yolu budur. Fakat, ticaretin önünde bunca engel varken insan yaratıcılığının devreye girmesi kaçınılmazdır. Yüzyıllık yatırım sonucunda dünyanın en etkili denizci milleti olan Portekiz'in acar gemileri başlarında Vasko de Gama olduğu halde Ümit Burnu'nu dolaşarak Baharat Adaları'na ulaşırlar. Müslüman alemine haraç vermeden ticaret yapmanın yolu açılmıştır o noktadan sonra. Yani zenginleşmenin yolu açılmıştır. Portekiz ani bir yükselişe geçer. Hindistan, Uzakdoğu, Baharat Adaları her yıl muson rüzgarlarıyla beraber sayısız geminin Okyanusa açılıp Avrupa'dan Asya'ya tarak, ayna, bıçak vs. götürüp baharat, ipek, vs. getirmesiyle olağanüstü bir ticaret yolu haline gelir. O yıllarda Portekiz donanmasının girdiği sayısız savaş, çatışma, işgal, sömürgeleştirme, yağma eylemlerinde ketumluğu, görevine bağlılığı, cesaret ve ciddiyetiyle bir asker sivrilmektedir. Bu, büyük kaşifler çağının en cüretkar ismi Macellan'dan başkası değildir.

Macellan, Hindistan yollarında, sayısız savaş ve serüvende sayısız yararlılıklar göstererek tam bir deniz kurdu olarak yetişir. Normal şartlarda Portekiz donanmasında hızla yükselmesi gerekirken bu olmaz. Çünkü o, bütün yaratıcılarda olan bir niteliğe sahiptir. Dalkavukluk ve fesat bilmez. Cüretkar ve açık sözlüdür. Kararlı ve serttir. Kralın gözüne girmek için gerekli "sırnaşıklıkları" yapmaz, yapamaz. Giderek gözden düşer. Dışlanır. Aşağılayıcı koşullara mahkum edilir. Fakat o bir yaratıcıdır. Ve engellenemez idealleri vardır. Dönemin coşkulu, hezeyanlı, duygusal entelektüel Ruy Faleiro ile bir şeye inanmaktadırlar. Büyük Okyanus'a bir geçit, bir paso vardır. Bunun yerini onlar bilmektedirler.

Colombus devamlı batıya giderek Hint adalarına ulaşılacağını iddia etmiş ama başaramamıştır. Çünkü bulduğu yer Hint adaları değil Amerika idi. Üstelik buranın Amerika olduğunu ve anakaranın daha ilerideki büyük kıta olduğunu Amerigo Vespuci kanıtlamıştı. Demek ki, iki Okyanus arasında bir bağlantı yoktu. Atlantik'i aşıp Büyük Okyanus'a geçmek olanaksızdı. Arada koca, aşılmaz bir kıta vardı. Dönemin inanışı bu idi. Oysa Macellan ve Faleiro bunun tersini kanıtlayacaklarını, devamlı batıya giderek Hint adalarına ulaşabileceklerini ve pasoyu bulabileceklerini iddia ediyorlardı. Portekiz'de bu fikirlerine destek bulamayıp aşağılanınca İspanya'ya gider ve İspanya Kralı'nı bu işe ikna ederler. Burada başarılı olmalarının nedeni tamamen Portekiz'in elinde olan Baharat Adaları yoluna alternatif bir yol buldukları taktirde Portekiz'in üstünlüğüne son verecek olmalarıdır. Yani İspanya için büyük bir fırsattır bu. Macellan yapısındaki bir yaratıcı ülkesinin en büyük rakibi olan İspanya Kralı'nın emrine girmekte tereddüt etmez. Uzun ve entrikalı bir hazırlık göneminden sonra, Portekiz'in tüm engelleme çabalarına rağmen Macellan 20 Eylül 1519'da beş gemilik bir donanmayla okyanusa açılır: Trinidad (Amiral Gemisi), Santiago, Conception, San Antonio ve seferi tamamlayabilecek tek gemi olan Victoria...

İnsanlık tarihinin en büyük serüveni böyle

başlar. İkiyüz atmış beş mürettebatın katıldığı büyük devrialemden geriye, üç yıl sonra, sadece bir gemi (Victoria) ve on sekiz adam dönebilir. Olayların bize aktarılabilmiş olması şansını ise, dönenler arasında vakanüvis, gezgin, maceraperest ve bir Rodos Şövalyesi olan ve günlük yazmayı asla aksatmayan sempatik yazar Pigafetta'nın da olmasına borçluyuz.

Dünyanın yuvarlak olduğunu, devamlı batıya giderek yola çıkılan yere varılabileceğini, Amerika kıtasından Büyük Okyanus'a bir geçit olduğunu (Macellan Boğazı) olağanüstü bir irade ve kahramanlık sergileyerek bulmayı başaran Macellan insanlık tarihinin yetiştirdiği en büyük kaşiflerden biridir. Gel gör ki o, aynı zamanda dünyanın en büyük kaybedenidir. Çünkü, eserini ortaya koyduğu anda, başarısı kanıtlandığı, ilk fetihlerini yapıp krallığını bulduğu sırada, binbir serüvenden, isyandan, çatışmadan, fırtınadan, aylar süren okyanus açlıklarından sağ salim çıktıktan sonra basit bir çatışmada, haritada ancak büyüteçle görebileceğimiz bir adada saçma sapan bir tedbirsizlik sonucunda çapul yerliler tarafından tesadüfen öldürüldü. Başardığı anda öldü. Dünyanın en zor keşfini yaptığı ortaya çıktığı, servet, şöhret ve liyakatın hepsini birden kazandığı anda bir hiç uğruna öldü. Zaferin tadını çıkaranlar yolda ona ihanet eden, keşfin gerçekleşmemesi için isyan çıkaran, ona muhalif olan İspanyol Amiraller oldu. Bu şekilde o, tüm zamanların en büyük kaybedeni olarak anılmayı hakkıyla "kazanmış"(!) bir büyük insan olarak tarihe geçti.

Başardığı anda öldü. Dünyanın en zor keşfini yaptığı ortaya çıktığı, servet, şöhret ve liyakatın hepsini birden kazandığı anda bir hiç uğruna öldü.

Kaybedenin laneti bununla bitmedi. Hayatın bazı kişilere ne denli nekes, özellikle de en büyük yaratıcılara ne kadar zalim davrandığının bir kanıtı olarak olayların sonrasını da büyük edebiyatçı Zweig ve onu taktire şayan bir çeviri ile Türkçe'ye kazandıran Zehra Aksu Yılmazer'in kaleminden dinleyelim:

.../..

Daha da trajik olan şudur: Macellan'ın uğruna bütün bu kişileri ve kendini feda ettiği girişimi de boşa çıkmışa benzer. İspanya'ya baharat adalarını kazandırmak isteyen Macellan, hayatını ortaya koymak pahasına başarılı da olmuştu, ama onun kahramanca bir görev olarak başlattığı şey, acınası bir simsarlıkla son bulur: İmparator Karl Baharat Adaları'nı üç yüz elli bin duka karşılığında Portekizlilere geri satar. Macellan'ın batıya açılan yolu pek az kullanılır, keşfettiği boğaz ne para getirir ne de kazanç. Felaketler Macellan'a güvenenlerin peşini ölümünden sonra da bırakmamıştır; gözü pek girişimini tekrarlamak isteyen hemen hemen bütün İspanyol filoları Macellan Boğazı'nda başarısızlığa uğrarlar; bir süre sonra da denizciler bu boğazdan uzak durur, Patagonya'nın karanlık fiyortlarına girmektense, mallarını uzun kervanlarla Panama Kanalı üzerinden taşımayı tercih ederler. Keşfini tüm dünyanın coşkuyla kutladığı Macellan Boğazı, tehlikeli olması nedeniyle sonunda o kadar gözden düşer ki, daha aynı kuşakta bile tümden unutulur ve yeniden bir mit haline gelir. Macellan Boğazı o kadar unutulur, o kadar efsaneleşir ki, yarım asır sonra korkusuz korsan Francis Drake boğazı güvenli bir korsan yatağı haline getirecek batı kıyısındaki İspanyol sömürgelerine buradan bir atmaca gibi saldırıp gümüş gemilerini talan edebilecektir. Burayı ancak o zaman anımsayan İspanyollar, Hint Adaları'ndan başka korsanların da gelmesini engellemek için alelacele bir kale inşaa ederler. Fakat Macellan'ın izinden gidenler felaketlerden kurtulamaz. Kralın görevlendirdiği Sarmiento'nun filosu boğazda batar, kurduğu kale harap olur ve kalenin adı Porto Hambre, Açlık Kalesi, açlıktan ölen sömürgecilerin dehşetle anımsanmasını sağlar. Macellan'ın Avrupa'nın doğudan sonra en büyük ticaret yolu olacağını hayal ettiği boğazdan bir iki balina avcısı, ara sıra da cüretkar bir gemiden başka geçen olmaz. Ve 1913 yılının son baharında Washington'da Başkan Wilson, Panama Kanalı'nın kapaklarını açan ve Pasifik ile Atlantik Okyanusu'nu sonsuza dek birleştiren elektirikli bir düğmeye bastığında Macellan Boğazı tümden gereksiz hale gelir.

.../..

Macellan'ın yolunu bekleyenlerin hali bambaşka bir trajedidir. Karısı ve iki oğlu ayakta kalan son gemi Victoria Sevilla limanına ulaşamadan ölmüştür. Fethettiği ülkelerden dolayı hakettiği miras ve geliri alacak hiçbir yakını hayatta kalmamıştır. Seferin onuru Basklı bir asilzade olan ve devrialem esnasında Macellan'a isyan başlatan grubun elebaşlarından olan Del Cano'ya maledilmeye çalışılmıştır. Portekiz kralının hizmetinden ayrılmış ve İspanya kralının hizmetine girmiş Macellan, insanlığın düşleyebileceği en büyük keşiflerden birini yapmış olmasına rağmen hep dışlanmaya çalışılmıştır. Macellan Boğazı keşfedilmek üzereyken donanmadan kaçan ve geri dönen San Antonio'nun isyankar kaptanları bile onurlandırılmıştır. Macellan trajik bir karakter olarak bir yaratıcının uğrayabileceği tüm haksızlıklara istisnasız uğrayarak bütün zamanların en büyük kaybedeni olmuştur.

-Sene 1972. Brown Ailesi ilk Lull'ını almak için İnegöl'e doğru yola çıkıyor.

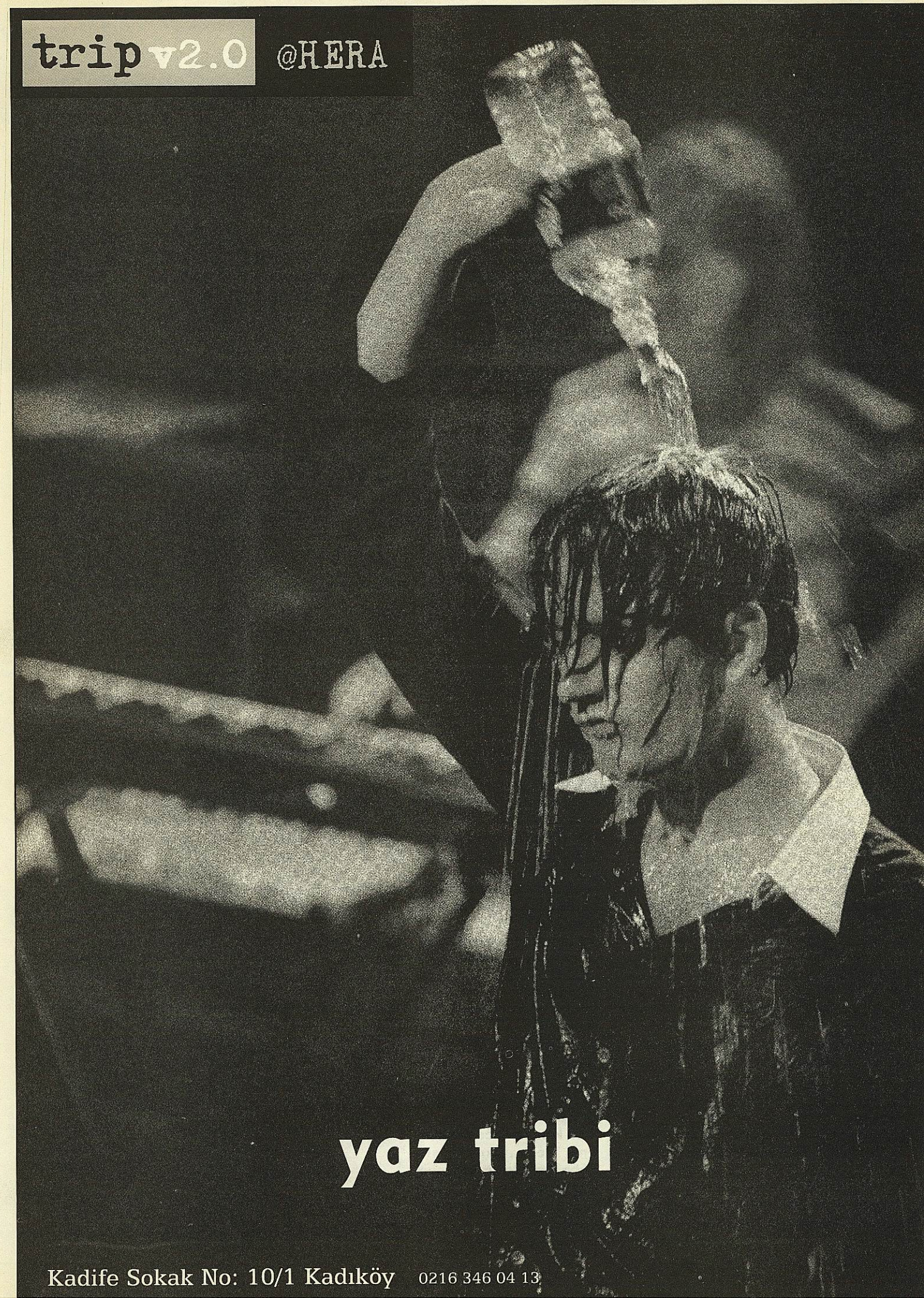
trip v2.0 @HERA
yaz tribi
Kadife Sokak No: 10/1 Kadıköy 0216 346 04 13

Furniture

Şimdi diyeceksiniz bu "Furniture" da nereden çıktı? Adidas Top Ten pabuçlar yeniden mi piyasaya sürüldü ya da Stüdyo54 tekrar mı açılıyor? Hayır. Ama mevzu da bu değil zaten. Kraliçe'nin bereketli toprakları, müzikal anlamda uzun süredir girdiği kuraklıktan bir türlü çıkamadı. Ortalık, kadife ceketli, düz, önlere doğru uzun ve dağınık saçlı Britanyalı sıkıcı gençlerin oluşturduğu manasız 3. sınıf rock müziğine kaldı. (Hemen düşülmesi gereken bir not: Türkçede haysiyetli rock; "rok", haysiyetsiz rock, "rak" diye okunur. Cümle içinde -anılardan da yararlanarak- kullanmak gerekirse: Bir cuma gecesi radyoda istek programını dinliyorum. Bir arkadaş aramış ve DJ'e neden rak çalmıyorsun demiş. Tabi DJ de haysiyetli bir arkadaş olduğu için ona James çalmıştı; rok yani. Rock müziğin ekseni bir süredir Kuzey Avrupa'ya ve Amerika'ya -maalesef- kaymış durumda. Son olarak The Smiths çalınması planlanan bir gecede defalarca Furniture arası verilmesi üzerine eski defterleri açıp bu arkadaşlar üzerine bir-iki laf edelim istedik.

Saffet Sözmen

Furniture 1980 yılında, vokalde Jim Irvin, vokal ve gitarda Tim Whelan ve davulda Hamilton Lee tarafından Ealing, Londra'da kurulur. Herkeslerin Velvets, The Fall ve eroin takıldığı bir dönemde bu arkadaşlar, Jim Irvin'in deyimiyle Chic ve The Undertones arasında bir noktada durup, punk-new wave olayına fazla bulaşmadan efendi modunda müzik çalışmalarına başlarlar. Jim Irvin yıllar sonra grubun müzikal gelişimini şöyle açıklayacaktır: "Herşeyin New Romantics ve Elektronika olduğu bir dönemde biz John Barry-vari funky müzikler yapmaya çalıştık ki bu durum 90'larda norm haline geldi. Sonra herkes birdenbire Yeni Çağcı ve iyimser oluverdi. Bizse o dönemde alışveriş merkezlerinde kendini kötü hissedenler için ağır taşra müzikleri icra ediyorduk. 80'ler sonunda dans müziği ve Madchester akımına terfi edilirken biz uzak doğu vurmalı çalgılarını ve sitarı keşfediyorduk." (Bunun tipik bir "ne" davranışı olduğunu herhalde hepimiz biliyoruz.)

Furniture'da müzik kadar şarkı sözleri de çok önemlidir. Neredeyse tamamı birer edebi metin tadındadır. Ton olarak içedönük-yıkıcı, romantik, eleştirel, alaycı oldukları söylenebilir. Sıradan olaylardan ve sıkıcı insanlardan uzakta durulur. Kalabalığın içinde yalnızlık duygusu hakimdir. Sevgili hep vardır ama kadın sürekli arıza çıkarmaktadır. Bu çok kendiliğindenlik duygusudur Furniture'ı bu denli özel yapan.

"Sarı taksinin penceresinden görünen
Sadece büyük bir Big-Mac
Amerika
Bunaltıcı klişeler ülkesi"
sözlerinde ne kadar da alaycılar,ya da
"Senin romantizmin,
Benim ortalama fazladan
yaşayacağım 7 yılım var"
ne kadar da realist, ama geçmişe de bir türlü sünger çekilemez:
"Senden sonra tanıdığım insanlar
Beni kendilerince sevdiler
Ama ne zaman onlara
Birbirimize dokunduğumuz
gibi dokunmaya kalksam
Arkalarına bakmadan
kaçtılar
Merak ediyorum
Acaba hata mı ettik?"
Şöyle bir şey:
"Anlamamak büyük aptallık olurdu
Kafanda başka birisi var
Senin için çok şey ifade ediyor
biliyorum
Bunu kabullenmek zor
Bu kadar zaman sonra
Gözlerindeki o uzak bakışlar

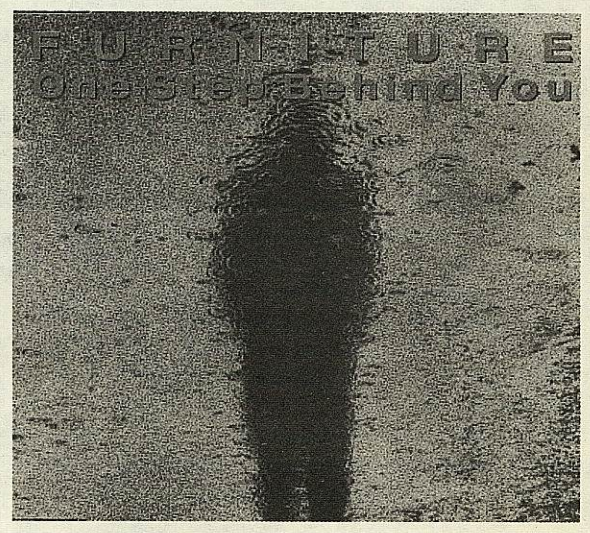

Biliyorum geçmişi düşünüyorsun
Ve sevgilim eğer istersen
O'ymuşum gibi davranabilirsin
Sevişirken"

Çok da şakacılar. Romantizm hep var aslında:

Beyaz beyaz ve sıcak
Birbirimize dokunduğumuz
Beyaz beyaz ve kızgın
Bizi yakan çaresizlik

28 yaş ve üstü -bir otoritenin bazı müziklerin dinlenip algılanabilmesi için koyduğu sınır- müziklere gayet uygun sözler. "Why Are We In Love?" adındaki parçalarında, ayrı yataklarda uyuyup aynı düşü gören insanların hikayesi anlatılır. Bu öyle güçlü bir şekilde vurgulanır ki sanki bu durum da "Biz kimiz?, Nereden geliyouz? ve Nereye gidiyoruz?" felsefi soru ve sorunları kadar önemlidir; ki öyledir.

Tekrar başa dönersek; 1981 yılında, kendi plak şirketleri Guy from Paraguay'dan "Shaking Story" ve "Take A Walk Down Town" adlarında 2 single yayınlarlar. Basçı Sally Still ve klavyeli çalgılarda Maya Gilder'ın katılımıyla grubun ilk dönem jazzy-sound'u şekillenmeye başlar. Kaydettikleri demo Survival Records'un dikkatini çeker ve 1983 yılında bu şirketten mini-lp "When The Boom Was On" yayınlanır. Albümde yukarıda adı geçen "Why Are We In Love" ve "I Miss You"gibi mühim ve düşündürücü şarkılar yer alır. 1984 yılında yayınlanan "Love Your Shoes" single'ıyla bugün bilinen anlamında "Furniture sound"u oturmuş olur. Londra ve civarında konserler vermeye başlayan grup yavaş yavaş sıkı bir dinleyici kitlesi edinmeye başlar. Ertesi yıl, eski kayıtlardan ve bazı yeni parçalardan oluşan "Lovemongers" albümü yayınlanır.

1986 yılında topluluk Stiff Records'a geçer. Yeni plak şirketinden çıkan single "Brilliant Mind" listelerde ilk 20'ye yükselerek o yılın hit parçaları arasına girer. Şimdi tekrar -Roll dergisi tabiriyle- Jim Irvin'e bağlanıyoruz: "Majör listeye girmemiz bir anda birçok plak şirketinin iştahını kabarttı ve çok iyi teklifler geldi ama biz o noktaya gelebilmek için çok çalışmıştık ve bu değişikliği göze alamadık. Oysa Stiff'in sınırlı imkanlarıyla o parçaların istediğimiz gibi olmadığını biliyorduk. Yine de fanlarımız albümleri o haliyle seviyordu ve önemli olan da buydu."

Sonra "Wrong People" albümü gelir. 30.000 basılan plak kısa sürede tükenir. Devamı çorap söküğü gibi gelmiştir diye düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Kader ağlarını örmüştür bir kere. 2 hafta sonra Stiff Records batar. Grubun hakları ZTT Records'a geçer. Herkesin beklentisinin tersine plak şirketi Wrong People'i tekrar basmaz. -Eğer yanılmıyorsak plak şirketinin başında Paul Morley vardır.Bu komik suratlı adamla nedense sürekli karşılaşıyorum: Style Council box-set, Propaganda solistiyle evlilik. Şimdilerde Uncut dergisinde kritikler yapıyor. Son çıkan "Remastered Smiths" toplamasına bir yıldız vermiş ve "Remastered Smiths, renkli Yurttaş Cane gibi olur biz o kayıtları eski-orijinal haliyle seviyoruz" diyerek takdirimizi kazanmıştı, ama şekilde görüldüğü üzere Furniture'a bir yanlışı olmuş- Bir yandan bunlar olurken diğer yandan The British Council, Furniture'ı Britanya pop müziğini temsil etmek üzere Ortadoğu ve Doğu Avrupa ülkelerine konser vermeye yollar. Bu ülkeler: Mısır ve Ürdün ardından Romanya, Çekoslavakya, Yunanistan ve evet Türkiye! Bu konu yıllarca bir efsane olarak sürekli anlatıldı. Ta ki bizim İspanyol Barış o konserlerde bulunmuş bir arkadaşa rastlayana kadar. Topluluk o dönemde İstanbul Stüdyo54'te ve Eskişehir'de 2 konser vermiş.

Plak şirketiyle 3 yıl süren savaşı Furniture kazanır ve 1989 yılında Arista Records'a geçilir. "Slow Motion Kisses" ve olağanüstü güzellikteki "One Step Behind You" single'ları bu dönemde yayınlanır. Ardından da bizim favori albümümüz "Sex Food & Paranoia" gelir. Öte yandan aradan geçen zaman grubun aleyhine işlemiş ve takipçileri azalmıştır. Albüm iyi eleştiriler de almış olmasına rağmen fazla satmaz. Plak kısa sürede indirimli ürünler arasına düşer.

1991 yılında ise Survival, tarihteki son Furniture nesnesi "She Gets Out The Scrapbook" toplamasını yayınlar. Albümde 2 yeni parça vardır."Brilliant Mind" yeni b yüzü parçalarıyla tekrar yayınlanır. Albüm ve single büyük bir ilgiyle karşılanır ve çok iyi satar. 91 Reading Festivali'ne headline gruplardan biri olarak katılan Furniture, bir başka kelebek ömürlü topluluk ve kadri yeterince bilinmemiş kıymet şeklinde zirvede, müziğe son noktayı koyar. Aslında hikaye çok tanıdık geliyor. Yıllarca iyi müzik yap, küçük ama çok sıkı bir dinleyici kitlesi edin, bir gün bir single'ın listelere girsin ama gerisi bir türlü gelmesin. Mesela o dönemden bir başka süper-mükemmel topluluk Go-Betweens ve onların "Streets Of Your Town" single'ları bu şablona çok iyi uyar.

Gelelim Furniture sonrası, kahramanlarımızın neler yaptığına. Jim Irvin, piyanist Chris Ingham'la beraber

Siz de özellikle tepinmeden müzik dinleyemeyenlerden değil de, eski usül, tercihen perdeleri kapalı ve yüksek tavanlı odalarda, sağlıksız düşünceler eşliğinde ağır ve düşündürücü müzikler dinleyenlerdenseniz konuya bir el atmanızda büyük fayda olabilir. Böylelikle yüzünüz daha çabuk kırışır tabi ama ruh güzelliğiniz de tavana vurur diğer yandan.

Because topluluğunu kurar ve Mad, Scared, Dumb & Gorgeous yayınlanır. Sonrasında Melody Maker dergisinde, kritik bölümünün editörü olur. Şimdilerde aynı işi Uncut dergisinde sürdürmektedir. Sally Still, Sally Margaret Joy adıyla müzik yazıları yazar. Maya Gilder BBC de çalışmaya başlar. Tim Whelan ve Hamilton Lee ise Trans Global Underground grubunu kurarlar.

Geçtiğimiz yaz biliyorsunuz bu grup İstanbulda konser verdi. Bu memlekette herkes herşeyi çok iyi bildiği için kimse -Radikal gezetesi ve Roll dergisi dahil- konser kadrosunu tam olarak veremedi. Mick Harvey farklı isimle konserlere katılıyorsa mesela, bunu bilip yazını ona göre yazacaksın -kelaj genel yayın yönetmeni, orta-yaş krizine girdiği için bu işlerle uğraşmıyor-. DJ ıvır-zıvır geldiği zaman don rengine kadar herşey yazılıyor, öte yandan. -Avcı filminde Vietkong köyünü basan Nick karakteri kadar sinirlenmiştik bu duruma -

He neyse demek istediğim tesadüfen de olsa o gece Başak burcu kardeşim Tim Whelan'ı yakinen görmüş olduk. -biz bir klanız bir yerde- "Step Across The Edge"in ardından adı anons edilmese, o iç burkucu ses yerli yerinde olmasına rağmen Hasan Şaş saç modelinin de etkisiyle belki de kendisini tanıyamayacaktık

Peki İstanbulda kimler Furniture dinler? Moda-Kuzguncuk ince çizgisel hatta -ki bu bölge kanımızca Kadıköy'ün ve dolayısıyla İstanbul'un ağırlık merkezidir- kısa saçlı erkekler tarafından dinlenir. Son zamanlarda bazı siyah saçlı ve zayıf kadınların da ilgi göstermesi, Furniture bölgesini Kadıköy'ün doğusuna doğru genişleterek üçgensel bir yapıya büründürmüştür. Siz de özellikle tepinmeden müzik dinleyemeyenlerden değil de, eski usül, tercihen perdeleri kapalı ve yüksek tavanlı odalarda, sağlıksız düşünceler eşliğinde ağır ve düşündürücü müzikler dinleyenlerdenseniz konuya bir el atmanızda büyük fayda olabilir. Böylelikle yüzünüz daha çabuk kırışır tabi ama ruh güzelliğiniz de tavana vurur diğer yandan.

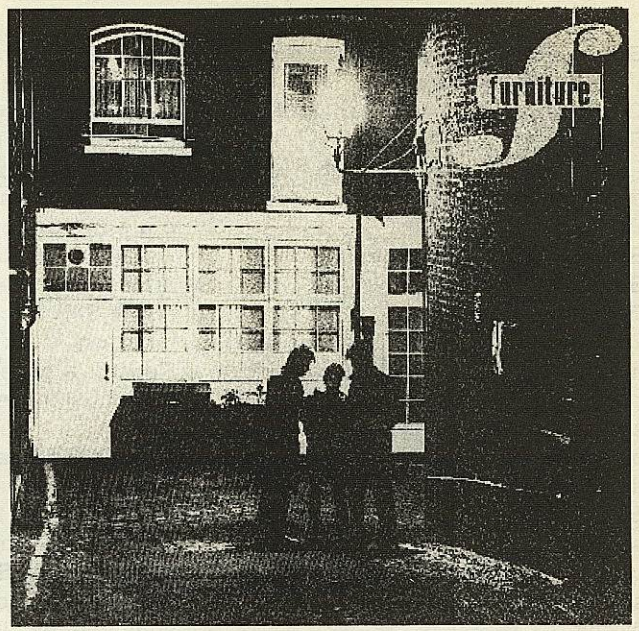

Birkaç yıl öncesine kadar yurtdışına çıkandan ilk istenen şey Furniture plağı olurdu. Zor da olsa bulunabileceğini tahmin ettiğimiz tek Furniture nesnesi, toplama albüm "She Gets Out The Scrapbook"du ancak tahminen basıldığının ertesi günü tükenmiş olduğu için o bile yoktu ortalıkta.

Günümüzde Furniture hatırlayan pek kalmadı aslında. İngilterede sınırlı bir bölgede, Doğu Avrupa'da ve tabi Kadıköy'de eriştiği kült statüsünü devam ettiriyor. Öte yandan Hollanda'nın en önemli 2. el plak noktasındaki arkadaş bir süre düşündükten sonra "Şu 80'lerin İngiliz new-wave grubu mu?" diyerek zar zor hatırlayabildi. Fransa'da nadide plaklar arasında bir adet kötü durumda "When The Boom Was On"vardı ki onun da fiyatını şimdi yazmayayım burda. Adalarda durum biraz daha farklı olabilir. -Detayları halk hizmeti olması bağlamında veriyoruz yanlış anlama olmasın-

Son olarak demek istediğim şu: Çeşitli zamanlarda çeşitli mekanlarda 80'ler partileri düzenlenmekte. Neyi ne kadar bildiği şüpheli bazı adamların ellerindeki 3-5 cd ile cebimizdeki son birkaç milyona göz dikmelerinden fazlasıyla sıkıldım. Neyseki Selami Abi duruma el koydu. Kadıköy meclisi, ilçe sınırları içinde ehil olmayan kişilerin parti düzenlemelerini engellemek amacıyla çalışmalara başladı. Buna göre mesala elinde Furniture plağı olmayanlar 80'ler olayına giremiyor. Bazı arkadaşların bilgisine.

Bu vesileyle "Bak sen bu grubu biliyor musun?" diyerek bir akşam evinde "Why Are We In Love?" ı dinleten arkadaşıma, gecenin çok sonu-sabahın körü bir saatte radyodan "One Step Behind You" çalan memleketin 1 numaralı DJ/MJ'ine, bu plağı kendime yasakladım -ne demekse!- diyerek "Wrong People" plağını dinlemek için bile alamadığım arkadaşıma, bize kendi plağını emanet eden -bazı şeyler satın alınamaz biliyorsunuz- arkadaşıma, Furniture'i leş erkek müziği olmaktan çıkaran bir diğerine sevgilerimi sunarım.

The Who'nun, insan içindeki şiddeti dışarı vuruşu, bir anti-sosyal tavır oluşturmuştu ve Marquee Club'da ünlendiklerinde büyük plak şirketleri onlardan kaçınıyordu. Bağımsız bir prodüktör olan Shel Talmy ile anlaşmışlardı. "I Can't Explain" ile Ocak 1965'te İngiltere'de Top 10'a girdiklerinde artık televizyonda gözükmeye de başlamışlardı. Debut albümleri geç de olsa yayınlandığında "The Kids Are Alright" ve "Out In The Street" mod fenomeninine kültürel besin kaynaklığı etmişti. Sanatsal ve reklamsal başarıyı elde ettiklerinde Talmy ile yaptıkları acımasız kontrat'ı da bitimişlerdi. Ancak 4. singleları "Substitute"ü başka bir label adı altında yayınlanmalarına rağmen Talmy'den kurtulamamışlardı; Shel Talmy 1970'e kadar The Who'nun yapacağı her kayıttan %5 paya sahipti. Ancak The Who, listelerle flörtüne, modlar da sürü gibi çoğalmaya devam etmişti. Güzel günlerdi....

Cyberpunk .1.

"Siberuzay... Her ulustan milyonlarca yasal kullanıcının, her gün yaşadığı anlaşmalı halüsinasyon... İnsan sistemindeki her bilgisayarın kayıtlarından yansıtılan verilerin grafiksel sunumu. Kavranamayacak bir karmaşıklık. Zihnin uzaysızlığında, ışık çizgileri: öbekler ve takımyıldızları şeklinde düzenlenen veriler.Tıpkı şehrin ışıkları gibi, gitgide uzaklaşan...."
William Gibson - Neuromancher

Seda Tan Özdemir

Jorge Louis Borges, yaşlılık ve günbatımı, düşler ve yaşam, geçen zaman ve su üzerine yazdığı, Kum Kitabı'ndaki "Öteki" adlı öyküsünde, bir karşılaşmanın düşünden, doğmuş olmayı, görmeyi, solumayı kabullendiğimiz gibi düşlere de boyun eğmemiz gerektiğinden bahseder. Yetmiş yıl süren bu uzun düşte, uyanan uyandığında kendini kendisiyle bulmaktadır, düşleyenin düşünde düşlenen uyanmıştır. Borges'in onarılmaz tekdüzeliğe karşı durduğu şiirsel metinleri, düş'ün gerçekliğinin altını çizen metinlerdir. Onun metinlerinin labirenti maskeler, suretler, aynalar, haritalar, akislerdir. Yaşamın illüzyonları üzerine, demagogların sevdiği tanımlamayla "soyutlamaya" asla başvurmadan, yalnızca zamanın akışını yumuşatmak için yazılmışlardır. O, bir yaprağın en iyi gizleneceği yerin bir orman olduğunu bilerek, insanı hem seyirci hem eylemci kılan hayaletimsi görünüşleriyle, hafızayı sudaki bir yansıya benzetmiştir.

Ne yazık ki bugün gerçekle sureti arasındaki Borgesvari düşsel beraberlik yok olmuştur. Çünkü gerçeklik artık minyatürleşmiş hücreler, matrisler, bellekler ve komut modelleri tarafından üretilmektedir, gerçek artık makinalaşmıştır ve asla özüne geri dönmeyecektir. Digital çağ, robotların, androidlerin, cyborgların ve inorganik/organik makine-insanların çağıdır. Siberuzayın özneleri, seksten, cinsiyetten, ırktan kendini soyutlamış andoridlerdir. Bundan sonra elimizden gelen, görüntüleri sonsuz biçimde çoğaltan bu siberuzayın içinde kaybolmak ve bizi özgürleştirdiği varsayılan hipergerçekliğin içinde yolculuğa çıkmaktır.

Cyberpunk kelimesi ilk kez Bruce Bethke tarafından 1983'te anlatılan bir hikayede geçmiştir. Hipergerçekliğin felsefesi olan Cyberpunk, William Gibson'ın yazıları ve Bruce Sterling'in teorilerinden nefeslenir. Geleceğin çürümüş şehir yaşamı ve "post punk" kuşağın yaşam tarzı içindeki teknolojinin hakimiyetini öngören romanlarıyla William Gibson, post modern bilimkurgunun Raymond Chandler'i olarak anılmaktadır. William Gibson'ın The Sprawl üçlemesiyle çıkışa geçen cyberpunk türünün öncüsü olan Neuromancher, yazınsal Big Bang olarak nitelendirilir ve dünya bilgisayar matrisleri içinde at koşturan ama yanlış insanlara kazık atan siberuzay kovboyu Case'in hikayesini anlatır. Siber uzay, sanal gerçeklik kavramlarının ilk kez kullanıldığı Neuromancher, Orwell'in 1984'ü ile birlikte bu türün en güçlü romanlarından biridir. Kitap, cyberpunk terminolojisine giren birçok yeni tanımlamayla da kült kabul edilmiştir. Birçok simülasyon makinasının bulunduğu "arcade"ler, bilgisayarla siberuzaya bağlanmaya yarayan "dermatrod" adlı elektrotlar, hem uçak hem helikopter tarzı gezi araçlarının inip kalktığı "hover liman"lar, siberuzaya erişmek için kullanılan "konsol" adlı paneller, high tech kültürün gezindiği "sprawl"ların dünyası.. Serum ve hormonlarla yenilenen metabolizmalar, DNA kod ayarlamaları, genetik cerrahi, genetik dizaynlar.. geleceğin dünyası... uysal bir paranoya ve hücresel bilinçten oluşan bir dünya..

Yüksek teknolojinin sinemaya hakimiyetinin tırmanışa geçişi, teknolojiye bağımlılığı sonsuz olan bir grubun talepleriyle doğmuştur. Bu grup, şehirde yaşayan, orta sınıf kültürü ile yetişmiş, toplum hayatıyla açmazları olan ve iletişim problemini internet ile gideren bir gruptur. Bilim kurgunun galaksi krallığı ağırlıklı konu izleği, yerini, 1960'ların Amerikan kültürünün baz alındığı ama tepeden tırnağa teknolojiyle donatılmış bir yaşamın sunulduğu cyberpunk filmlerine bırakmıştır. Teknolojideki değişim şüphesiz sosyal bir değişimi de beraberinde getirmiştir. İlkin edebiyatla stilize ve karakterize olmuş bu akım, daha insani bir bilim kurguyu, kısacası cyberpunk'ı doğurmuştur. Cyberpunk öngörüşünde nükleer bir mahşer yoktur, burada asıl savaşılan yer insanların beynidir. Computer başında insanlar savaşır ya da sevişirler. Paranoyanın egemen olduğu yeni dünyada üstün ajanlar, yeni yöneticilerdir. Tele-kulak her yerdedir ve Big Brother tüm yaşamı denetler. Amerika büyük zorbadır ancak dünya trilyonlarca küçük kültür kümelerine ayrılmıştır. Teknolojide Asya hakimiyeti vardır ve bu teknolojik hakimiyet Asyacılığın dünyaya hakimiyetini de beraberinde getirmiştir. Artık dünya koca bir China Town gibidir. Her alt kültürün kodları, dili, yaşam tarzı vardır.

Bilgisayar şüphesiz siber-komşular arasında bağlantıyı sağlayan tek araçtır, ayrıca insanın yegane dostudur. Yaşam koşulları bioteknoloji sayesinde mükemmele yakın haldedir. Ölüm mevcuttur ancak kimyasallar pek çok ölümcül silahın panzehiri gibidir. Digital çağda digital sanat her yerdedir. Ve sonuçta herkes giderek büyüyen bir sanal ailenin üyesidir ve birer cyborg'a dönüşmüştür. Cyberpunk değerler sistemi Amerikan edebiyatının avantgarde, pulp, erken dönem cyberpunk (Willliam Burroughs,

J.G. Ballard, Thomas Pnchon) çizgisinden, hardboiled dedektiflik hikayelerinden (Chandler, Hammett), korku filmlerinden ve edebiyatından, 80'lerin, 90'ların rock, punk, rap, techno ve underground müziğinden, klasik bilimkurgu temalarından ve geleneklerinden, televizyon ve kitle kültüründen ve şüphesiz computer kültüründen aldıklarıyla içeriğini ve felsefesini inşaa etmiştir. Bu değerler sistemi orta sınıf değerlerinin ölümü, nihilizm, tensel metamorfoz, yıkıcı sex, karanlık atmosfer, sanal gerçeklik, postmodern felsefe gibi motiflerin üzerinde yükselmi°tir. Cyberpunk'ın temellerindeki sosyal, ekonomik ve politik kaynaklar özetle post-modern kültür, modernizm karşıtlığı, anarşizm, radikal sol, ütopyacılık, geç kapitalizm, çok kültürlü sosyal sistem, doğal ve kültürel ikililik, hightech yaşam biçimi, artistik ve stilistik eklektisizm, küreselleşme, görüntü ve anlam gerçekliğinin iğdiş edilmesi (bir tür Disneyland simulacrası), makine ve teknolojiyle fiziksel ve beyinsel etkileşim (computer fantezileri, makine fetişizmi, psikolojik projeksiyonlar) bilgi depolamanın ve akışının hızı gibi kimi kaynaklarla beslenir.

Bu antiütopik filmler, araçlarını kanundışı yollarda kullanan hacker'lardan bir nebze esinlendiyse de radikal bilim kurgunun doğuşu daha çok bilgi ağındaki hareketlenmeden kaynaklanmıştır. Hacker'lar kurumsal bilgisayar sistemlerinin parlak duvarlarını (firewall) aşıp zengin veri alanlarına girerler, şüphesiz bu basit bir bilgi hırsızlığı değildir. Düşlerin sistemce kontrol altına alınacağı geleceğin dünyasında, düş gücünü harekete geçirebilen tek şey terörizmdir.

Anlama saldıranı, anlamla öldürürler
Jean Baudrillard
Simulacra & Simulation

Fransız sosyolog Jean Baudrillard'a göre gerçeklik, illüzyondan yoksun bir evren, yalnızca hipergerçeklik, kitle ve simülasyon düzeyinde yeniden üretilir. Kurmaca bir öyküyü yüzyıldır ekrana yansıtan sinema endüstrisi şimdi gerçekliği öldürecek, parçalara ayıracak en uygun konuyu keşfetmiştir. Bu modern yazgı, hakikatin ekranın kendisi olduğunu vurgular. Simülasyon hipergerçekliktir ya da olmayanın görüntüsüdür, bir köken ya da gerçeklikten yoksun gerçeğin modeller aracılığıyla türetilmesidir. Ya da daha yalın bir tanımlamayla sahip olmadığımıza sahipmişiz gibi yapmaktır.

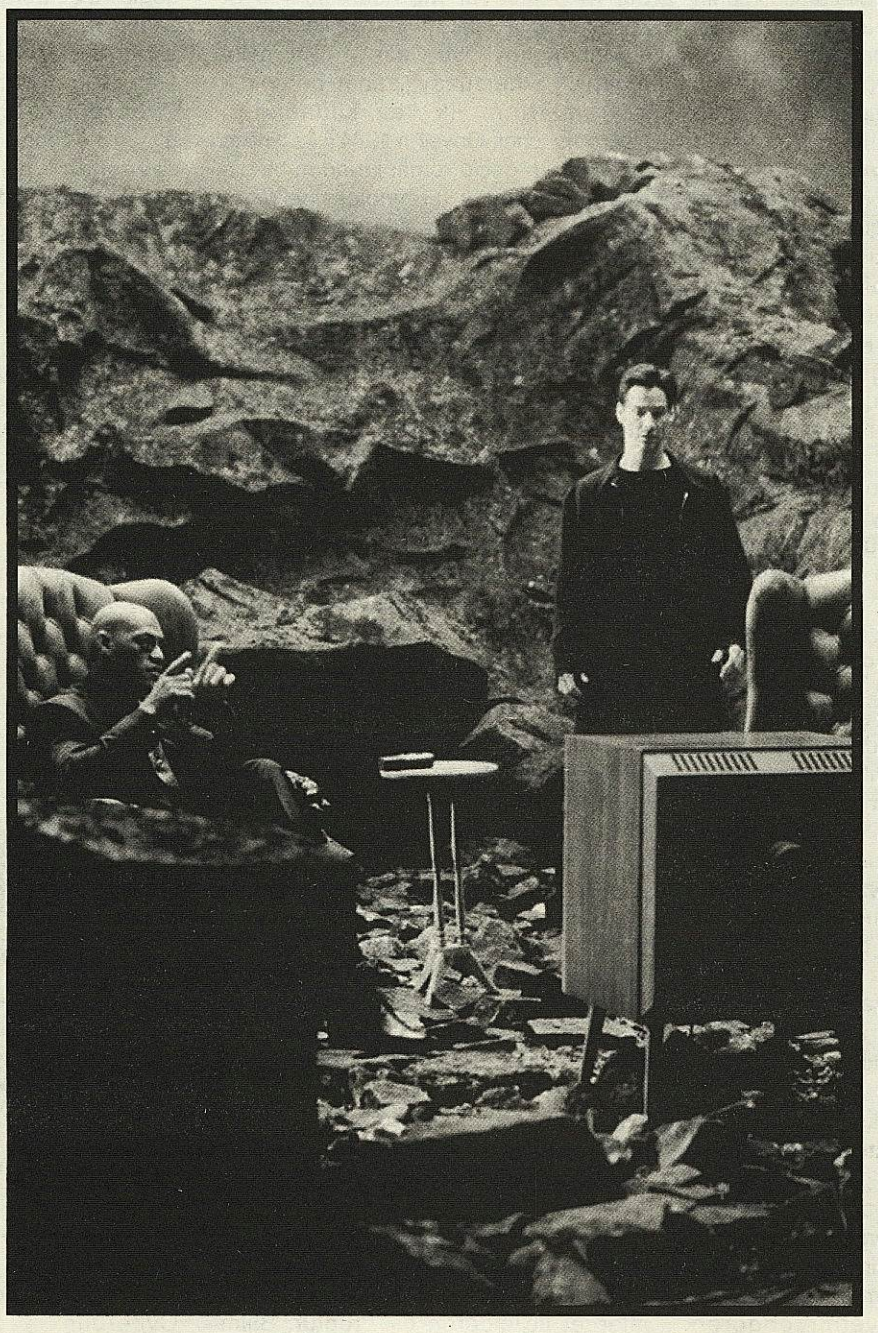

Wachowski kardeşlerin Matrix'in de, Jean Baudrillard'ın "Simulacra and Simulation" (Hayal ve Taklit) adlı kitabının "Nihilizm Üzerine" bölümü Neo tarafından, el altından sattığı korsan bilgisayar programlarını saklamak için oyulmuştur... Bu bölümde Baudrillard, varolan sistemin bizi devre dışı bırakmaya çalıştığından, bomboş ve anlamsız biçimlere duyduğumuz hayranlıktan bahseder. Hayranlık, ona göre nihilist bir tutkudur ve bu öyle bir nihilizmdir ki yokoluş biçimimize daha uygun bir tutku yoktur. Her türlü yokoluşa, hatta kendi yokoluşumuza duyduğumuz hayranlık öyle ilginçtir ki kendimize rağmen içinde yaşamak zorunda bırakıldığımız bir saydamlık çağında melankolik ve büyülenmiş insanlar gibi davranmaktayızdır. Ve sistemi başarısızlığa uğratabilen tek şey terörizmdir. Bu nedenle de Matrix'in ilhamını aldığı kitabın, önergesini yerine getirircesine, filmde sistemi çökertmeye çalışan Neo'nun ve ekibinin şiddetine tanık oluruz.

Her türlü yokoluşa, hatta kendi yokoluşumuza duyduğumuz hayranlık öyle ilginçtir ki kendimize rağmen içinde yaşamak zorunda bırakıldığımız bir saydamlık çağında melankolik ve büyülenmiş insanlar gibi davranmaktayızdır.

Hiçbir şey yerli yerinde değilse oraya düzensizlik hakimdir. Hiçbir şey olması gereken yerde değilse orada düzen vardır
Brecht

Tavşan deliğinden düşen Alice gibi gerçekliğin peşine takılan Neo, tavşan deliğinin ne denli derin olduğunu öğrenmek ister. Çünkü Neo, dünyada ters giden bir şeyler olduğu, başka bir gerçeklik olduğu düşüncesini beyninde bir kıymık gibi taşır. Matrix her yerdedir, etrafımızdadır. Pencereden dışarı baktığımızda, televizyonu açtığımızda, işe gittiğimizde ya da vergi öderken matrix'i hissederiz. Yapay zeka üretimi yapacak düzeye gelen bilgisayar teknolojisinin düşünen, arzulayan ve bağımsız hareket edebilen ürünlerinin gelişerek insanlığın kontrolünü tümüyle eline geçirmesiyle oluşturulan

Matrix, insanlara 20. Yüzyılın sonları dünyasının hatasız bir kopyasını sunan bir sanal dünya programıdır. Çağ, software programlarının egemenliğinin çağıdır. Yapay zeka, kendi ihtişamımızı kutlamamızla doğmuştur. Bir makine ırkını yaratan tek bilinç. Digital benliğin zihinsel projeksiyonu, geçici benliğin resmidir. Beyin etkili simülasyon ise matrix'tir.

Gerçeği görmemek için dünya, bir perde gibi önümüze çekilmiş gibidir, bizler gölgelerimizi çoktan yitirmişizdir. Köle olduğumuz gerçeği, hiç susmayan medyatik görüntüler dünyasında içten içe bize defalarca tekrarlanır ama bizler yine de Big Brother programlarında kendi rızalarıyla biraraya gelip gözlenmeyi seçen bir toplum olmanın ihtirasıyla, bu köleliğe bile bile boyun eğeriz, hapsoluruz, izlendikçe özgürleştiririliriz. Aklımız için yapılmış bir hapise doğup, bilgi işlem ve video teknolojisinin figüranları olmayı kabulleniriz.

Neo, kendisine "Gözlerinden belli. Sende gördüklerini kabullenen birinin gözleri var. Uyanmayı beklediğin için" diyen Morpheus'un gerçeği bildiğine inanmaktadır. Morpheus (Yunan mitolojisinde Rüya Tanrısı)Neo'ya iki hap uzatarak, yaşadığı bilgisayar programından çıkarıp onu gerçek dünyaya götürecek ya da sanal dünyaya geri dönmesini sağlayacak iki seçenek sunar. Ayrıca Morpheus, Neo'nun, insanlığı özgürlüğüne kavuşturup makinelerin iktidarına son verecek olan kurtarıcı(bir tür mesih) olduğuna inanır ve bunu Neo'ya da kabul ettirerek gerçek dünyayı seçmesini ve bir eğitim süreci sonunda kurtarıcılığın gereklerini yerine getirmesini sağlar.

Matrix'de insanlar gerçekliği kendilerine bağlı kablolar aracılığıyla, rahim benzeri jeller içinde yaşayarak, kendilerine öngörüldüğü şekliyle yaşamaktadırlar. Sonuçta kurtarıcı olduğu öngörülen Neo, yapay bilincin illüzyonundan dünyayı kurtarmak üzere matrix'i çökertir.

Orada olduğunuzu biliyorum. Korktuğunuzu biliyorum. Bizden korkuyorsunuz. Değişimden.
Sistem Hatası
Geleceği biliyorum
Nasıl sona ereceğini söylemeye gelmedim. Nasıl başlayacağını söylemeye geldim. İnsanlara görmelerini istemediğiniz şeyi göstereceğim. Onlara sizsiz bir dünyayı. Kural ve kontrolün olmadığı sınırsız ve engelsiz bir dünya. Herşeyin mümkün olduğu bir dünya.
Bundan sonra ne yapacağınız tamamen size bağlı.
Wake Up, Rock is Dead

Fotorötuş
İllustrasyon
Prezantasyon
TV bant reklam
TV reklam filmi
Tanıtım filmi...

bizim konumuz...
danışabilirsiniz!

www.graphicland.com

GRAPHICLAND:MULTIMEDIA

Akmazçeşme Sokak, Ünal Han No:19/4 Beşiktaş/İstanbul
0212 288 62 63 + 258 84 38 0212 267 32 64

Ridley Scott'un, Philip K. Dick'in "Do Androids Dream of Elecrtic Sheep"inden sinemaya uyarladığı, 82 tarihli Blade Runner' ı cyberpunk filmlerinin doğuşunu müjdelediği gibi, anti-ütopik sinemanın da ilk örneği olmuştur.

2019 yılının Los Angeles'ı, cyberpunk felsefesinin de öngördüğü gibi büyük bacalardan yükselen alevlerin arasından gökdelenlerin açtığı yollarda ilerleyen hava trafiği ve karmaşa, dişleri çıkmış gece yaşantısı ve paranoyak bir dünyanın egemenliğinde, çok kültürlü (Japon, Çinli, Eskimo, Yahudi, Tibetli...) Asya etkili sokaklardan oluşur. Geleceğin dünyasında asansörleri demir süslemeli eski apartmanların yanında hiper estetik devasa yapılar yükselir ve bu devasa yapıların üstünde zeplinler uçmaktadır. Sokaklarda dünya dışı kolonilerle ilgili görsel sunum yapan Video-Wall'lar mevcuttur. Yine de hızla dönen bu dünyada sokakta çöpler, çöp kamyonları, evsizler mevcuttur ve de Coca Cola'nın, Budweiser'ın ışıklı tabelaları.. Zaten öngörülen de odur ki dünya hızla ilkelliğe doğru yol almaktadır. Bu insanoğlunun herşeyi elde ettikten sonra hiçliğe doğru gittiği son sürat bir yolculuktur.

Film; görmek, görmenin inandırıcılığı, göz'ün gerçekliği yansıtıp yansıtmadığı gibi çok okumalı bir kurgu içinde ilerler. Filmin başında replikaları(aslının kopyası) yakalamakla görevli Blade Runner (Taklit Avcısı), Voight-Kampff testi ile gözün (ağırlıklı olarak irisin) verdiği duygusal tepkiler aracılığıyla klonlanmış (çoğaltılmış) olan üç kadın ve üç erkeği bulmaya çalışır. Taklit avcısı Deckard, istifa edip bırakmış olduğu polisliğe replikaları yakalamak ya da diğer bir deyimle emekli etmek üzere tekrar döner. Bu replikalar, Nexus 6 gezegeninde isyan çıkarıp, dünyaya bir mekik ile dönmüşlerdir. Genetik mühendisliğin eseri biomekanik replikalar (ya da androidler) kopya olduklarının kendileri dahi farkına varmamış olabilmektedirler, filmdeki Rachel gibi. Çünkü androidler, kopyalandıktan birkaç gün sonra insana benzer duygular edinebilmektedir. Bunun bir başka yansımasını da Steven Spielberg'in Artificial Intelligence'ında da görmek mümkündür. Olmayan bir geçmiş, varmış gibi beyinlerine yüklendiği için varoluşları inandırıcı kılınabilmektedir. Yine de yaşam onlar için "aile fotoğrafları"olmayan bir illüzyondan ibarettir.

Replikaların lideri Roy, en sonunda kendini yaratan replika tanrısı Tyrell'ın karşısına çıkar ve ondan, hızlı yaşlanma problemine çözüm getirmesini ister. Bir geminin yavaş yavaş batması gibi androidlerin hücreleri ikinci günden itibaren ölmeye başlar. Bir replikanın en büyük sorunu ölüm olduğundan onlar ölmeden önce uzun süre direnirler (android olan Örümcek Kadın'ın ölürken acı çekişi ve haykırışı gibi). Tyrell, Roy'a ölümü durdurmanın imkansızlığından ve tüm androidlerin mirasyedi olduklarından bahsederken, Roy Tyrell'ın gözlerini oyar ve böylece yaratılan yaratanından intikamını alır. Deckard ile Roy'un giriştikleri kavganın sonunda Roy, bir insanın köle olmanın ne olduğunu asla anlamayacağını ve artık yağmurun gözyaşları gibi herşeyin kaybolma zamanının geldiğini söyleyerek, eline İsa gibi çivi saplar (bir tür çarmıha gerilmeyi çağrıştırır) ve avucundaki güvercini havaya bıraktıktan sonra cennete gider. Anlaşılan odur ki cyberpunk filmleri söylencelerden ve kutsal öykülerden hep nasibini alır.. Matrix'de Neo'nun mesih olması, seçilmiş olması gibi..

Sinemadaki ilk William Gibson uyarlaması,

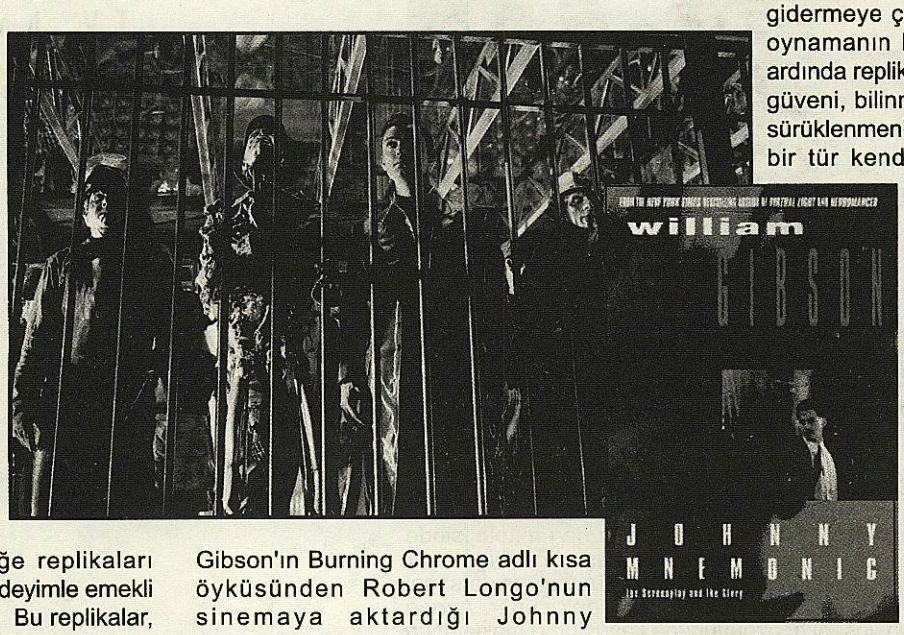

Gibson'ın Burning Chrome adlı kısa öyküsünden Robert Longo'nun sinemaya aktardığı Johnny Mnemonic'tir. Film, 2021'de beynine yerleştirilmiş bir silikon chiple çok gizli bilgiler taşıyan ve bunun için de beyninin bir bölümünü (çocukluk anılarını) boşaltmak zorunda kalan bir kuryenin öyküsüdür. Johnny'nin taşıma kapasitesi 80 gigabyte'dır ve o çocukluk anılarını silerek bunu iki katına çıkarmıştır. Nerve Attenuation Syndrome (NAS), gelecek çağın hastalığıdır, bir tür sinir iltihaplanmasıdır. Ve kurye Johnny(Keanu Reeves) Pekin'de beynine yüklenen, yüksek kapasitededeki bilgiyi New York'a taşıyacaktır ve bu bilgiler geleceğin ölümcül hastalığı olan NAS'ın sonlandırılması için tasarlanmış bir tedavi şeklini içermektedir.

Antiütopik sinemanın örneklerinden Johnny Mnemonic'de de, cyberpunk felsefesinin öngördüğü şekilde dünyaya paranoyalar hakimdir. İnternet üzerinden veri aktarımının güvenli olmaması nedeniyle beyninde çip taşıyan kuryeler kullanılmaktadır. Endüstri tasarımcısı Syd Mead, özellikle Blade Runner, Johnny ve Yaratık filmlerindeki geleceği yorumladığı gibi Johnny Mnemonic'de de fütüristik dizaynını sergiler.

Sonu gelen her kültür ve uygarlık gibi Batı kültürü ya da uygarlığı da evrenselleşerek ortadan kaybolmak durumundadır. Kapitalizmin vahşiliği, teknolojinin hakimiyetiyle birleşince ortaya çıkan bu antiütopik dünya, cyberpunk filmleriyle beyazperdeye yansır. Batı, bir taraftan geleceğin dünyasına yönelik kara tabloyu gözler önüne seren bu büyük prodüksiyonlarla bir tür uyarıda bulunurken, diğer taraftan yitirmeye başladığı doğallığı geri kazanmak için hızla çaba sarf etmeye başlamıştır(yoga, doğal yiyecekler, doğa yürüyüşleri).

Hipergerçekliğin altın çağında bu krallığın keyfini süren insanoğlu, birbirlerine olan yabansılıklarını sanal iletişimlerle gidermeye çalışır. Olmadığını oynamanın büyüsü, bir tülün ardında repliklerini sürdürmenin güveni, bilinmeyenin ardından sürüklenmenin cazibesi aslında bir tür kendi kendini baştan çıkarma oyunudur. Sonuçta tüm makineler yalnızdır, bekardır. Tele-computer insanı, aklını makinelere hapsederek, hareket özürlüsü, sürekli ekran karşısında oturan bir hale gelmiştir. Artık insan aklı işlemselleşmiştir..

Her ne olursa olsun sanal dünya kocaman bir gerçekliktir, incelikli bir hiledir. Bugünün gerçeğidir.. Artık düşsel bir evren değildir.. İdeolojiktir, gerçek gerçeğe benzemediğini gizlemeye çalışmaktadır.

Sürecek...

Kaynakça

Ütopik Sinema, Bernhard Roloff, Georg Seeslen, Alan Yayıncılık, 1995
Simulaklar ve Simulasyon, Jean Baudrillard, Çeviren: Oğuz Adanır, Dokuz Eylül Üniversitesi yayınları, İzmir, 1998
Baudrillard ve Hollywood: Düzenin "Tağyir, tadil, ilgası" ve Matrix* Jim Rovira'dan çeviren Özgür Yaren
http://www.dergi.org/Arsiv/Dergi@Net_Kasim-Aralik1999.htm

TELEPOPMUSIK

Bora Şimşek

Temmuz ayında H2000 Ömerli Müzik Festivalinde yer alan önemli gruplardan olan Telepopmusik, festivalin en eğlenceli gruplarındandı. Telepopmusik'i daha önceden tanıyanlar için eğlence haricinde Fransız elektropopunun yeni temsilcisini görme şerefine ulaşmak da vardı. Yeni tanışanlar ise daha "bunlar da kim?" diyemeden sadece kendilerini müziğin ritmine kaptırmakla yetindiler. Sahne performansları müzikleri kadar iyiydi ve bizi eğlendikleri kadar kendilerini de eğlendirmeyi bildiler.

Angela Mc Cluskey (New York'ta yaşayan İskoç bir göçmen) ve Juice Aleem'in (İngiliz hip-hop müziğinin dünyada yer edinmesinde önemli rölü olan bir isim) vokallerini üstelendiği Genetic World albümüyle Avrupa dans müzik sahnesinde büyük bir başarı yakalamayı başaran Telepopmusik'in çekirdeği Stephan Haeri(bateri, gitar, klavye), Fabri Dumont(banjo, bas ve düzenleme) ve Antipop'tan (dj) oluşuyor.

Kraftwerk'ten Buggles'a kadar elektronik müzik dünyasında önemli yeri olan gruplardan ve hip-hop'ta ilk elektro salvoları atan Grand Master Flash ve Sugar Hill Gang'den etkilenen Stephan Haeri ve Fabri Dumont, yanlarına televizyon programlarında alıntılar yaparak bunları cut-up tekniği ile düzenleyen Antipop'u alarak ilk single'ları 'Sonic 75' yaptılar. Bu çalışma SourceLab'ın **Compilation vol.3**'ünde yer aldıktan sonra aynı trio yeni çalışmalar yapmak üzere tekrar bir araya geldi.

Telepopmusik adıyla kurulan grup, debut albümünü geçtiğimiz mayıs ayında yayınladı; **Genetic World.** Albüm müzik eleştirmenleri tarafından pek bir beğenildi ve Avrupa düzeyinde önemli başarılar elde etti. En iyi Elektronik Albüm dalında Fransasız Grammy'sini alma başarısını gösterdi.

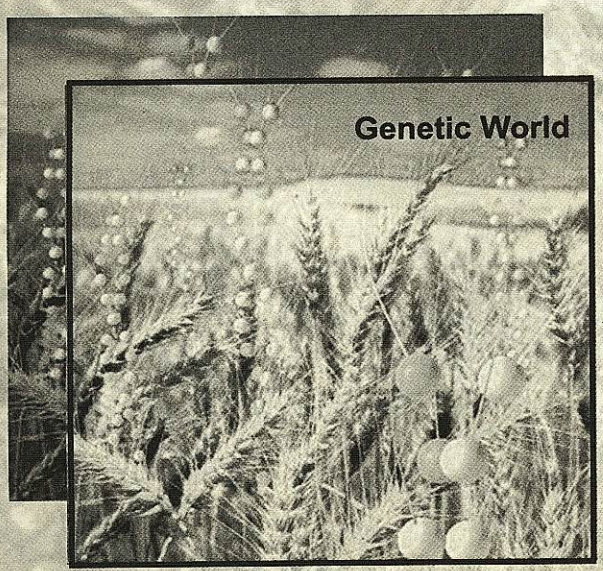

Genetic World abartılacak bir albüm değil. Müzik adına iyi şeyler yapma çabası Telepop'u çok değişik denemelere sürüklemiş. Kraftwerk'ten esinlenerek üzerine Angela McCluskey'nin vokal yaptığı çalışmalar yeterince başarılı. Bunlar arasından en öne çıkanı 'Breathe'. Yine Kraftwerk ve 80'lerin dans müziklerinden etkilendikleri açıkça belli olan, albümün ikinci parçası 'Genetic World' iyiler arasında. 'Love Can Damage Your Health' plak çıtırtıları eşliğinde, orkestral öğenin yerinde kullanıldığı, zillerin müziğe neler katabileceğinin kanıtlandığı, Angela McCluskey'nin kırılgan vokalinin kalbimizi parçaladığı bir çalışma. Yukarıda bahsettiğim değişik denemeler karşımıza 4. şarkıyla beraber çıkmaya başlıyor. 'Animal Man' rap vokalin kullanıldığı ilk şarkı, 'Free' ve 'Let's Go Again'le vasat bir görüntü çiziyor, 'Dance Me'le grafik biraz yükseliyor gibi olsa da 'Da Hoola'yla düşüyor. Tekrar Angela McCluskey'nin vokalini duyana kadar albümü dinlerken acı çektim diyebilirim. 'Smile' bizi alıyor götürüyor uzak diyarlara. Air'sel uzay müziğinin etkisinde kalmamak imkansız. Caz baterisinin (süpürge kullanılarak) müziğe katkısıyla 'Trishika' çok farklı. Depresif ama öfke dolu. 'Yesterday Was a Lie'da ise sanki McCluskey Frank Sinatra'yla düet yapmak için hazırlanıyor. Kendimizi 60'larda buluveriyoruz. Telepopmusik kapanışı ise umut dolu bir şarkıyla yapmış. İster istemez mutlu oluyoruz. 54 dakikada 12 farklı gen buluyoruz Genetic World'de.

Albümünden çıkan ilk single olan 'Breath'e çekilen video klibin yönetmenliğini Ridley Scott'ın kızı Jordan Scott üstlenmiş. 2001 yılında Melekler Şehri Los Angeles'da çekilen klip hemen MTV tarafından sahiplenildi ve tüm Avrupa'da bu sayede tanındı. Böylece Telepopmusik'de popüler kültür tarafından emilmiş oldu.

YENİ DALGA ÇERÇEVESİNDE JEAN-LUC GODARD

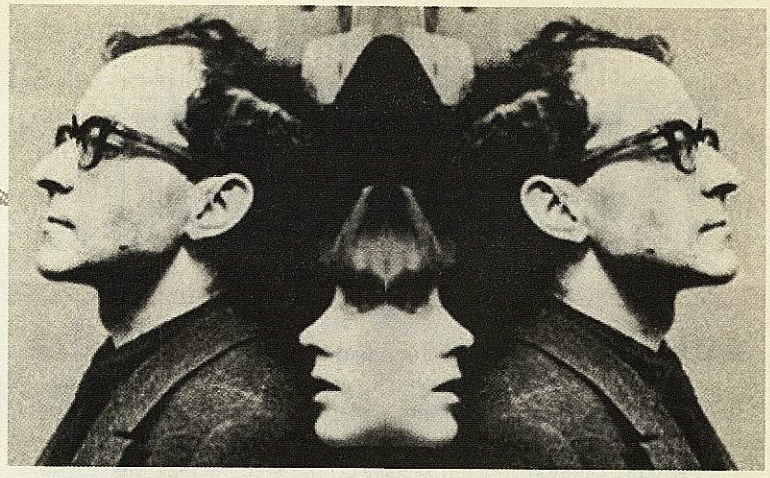

Yiğit Atılgan

Elimizde ilk kısa filmini 1953 yılında çekmiş, hala aktif sinema hayatına devam eden ve her şeyden önce kendisinden önce sinemayla ilgili "kesin doğru" olarak gösterilen olguları ters yüz etmiş bir yönetmen var. Sinema tarihinin birçok önemli virajında en ön saflarda yer alan, iyi yaptığı işlere bağlı kalmayıp sürekli tarz değiştiren ve bulaştığı tüm türlere kendi imzasını atan, sanatındaki bu değişime açıklıkla da devamlı eski seyircilerinin bazılarını küstürüp yeni seyirciler edinen bir yönetmen. 1930'da doğduğunda, doktor babası ve bankacı annesinin elinde, ileride o hepsi birbirine benzeyen Fransız burjuvalarından biri olacakmış gibi görünen Godard, bugün dünya üzerinde sinema sanatı varoldukça adı anılacak yaşayan bir efsane.

Godard'ın yönettiği filmler ve bu filmlerde kullandığı ana temalar ve teknikler incelendiğinde, bu eserlerin belli dönemsel başlıklar halinde toplandığını görebiliriz, bu da az önce bahsettiğim değişime açıklığın Godard'ın eserlerine izdüşümü. 1960-1968 arasında "Fransız Yeni Dalgası" çerçevesinde çektiği filmler Godard'ın repertuarındaki ilk sekmeyi oluşturuyor. Bundan sonra ise, 1968'te Fransa'da yaşanan devrimin etkisiyle, Godard'ın tarzında radikal bir değişiklik görülüyor. Bu dönemde "Film Kameralı Adam" filminin efsanevi Rus yönetmeni Dziga Vertov'un adını verdiği çalışma grubuyla birlikte filmler üreten Godard, Maoizm yanlısı, tüketim kültürü ve Vietnam karşıtı fikirleri oldukça sert söylemlerle işliyor. Öyle ki bu dönemin en önemli filmlerinden "Tout Va Bien"i (1972) politik sinema bağlamında Sergei Eisenstein'ın "Potemkin Zırhlısı"nın yanına yerleştiren birçok eleştirmen var. 1975-76 yıllarında Anne-Marie Melville ile çalışan yönetmenin tarzının yumuşadığı üçüncü dönem ve kendisini takip edip 1987'ye kadar süren dördüncü dönemde ise Godard'ın politikayı bireysel evrende işleyip mikro düzeye indirgediğini ve günlük hayatı oluşturan minik detayları filmlerinin merkezine oturttuğunu söyleyebiliriz. Bu dönemden, 1985 yapımı "Hail Mary" mutlaka izlenmesi gereken bir film. 1987'den bugüne kadar olan süre ise daha karmaşık ve yoğun anlatım kalıplarının baskın olduğu, oylumlu filmlerin ön plana çıktığı bir dönem; "Historie(s) du Cinema" ve "Helas Pour Moi" ise bu dönemin tanımlayıcı filmleri. Bu yazının konusu ise sadece ilk dönemi olacak yönetmenin, aksi takdirde sadece şöyle bir teğet geçmekle kalacağız Godard'ın çalışmalarına; oysa en devrimsel nitelikte olan çalışmalarını verdiği "Yeni Dalga" dönemini biraz daha derinlemesine incelemek Godard gibi bir yönetmenin film çekme mantalitesini anlamak açısından çok daha faydalı olacak.

Godard'ın 1960-68 arası filmlerine geçmeden önce "Fransız Yeni Dalgası"nın ne manaya geldiğini ve dönemin temel prensiplerini bilmekte yarar var. Bu terim; Jean-Luc Godard, François Truffaut, Claude Chabrol, Eric Rohmer ve Jacques Rivette isimli beş yönetmenin (bunların arasına sonradan Louis Malle ve Agnés Varda'yı da ekleyebiliriz) 50'lerin sonunda yarattığı alternatif sinema akımına verilen isim. Bu kişilerin ortak yanı ise "Cahiers du Cinéma" isimli dergide sinema eleştirileri yayınlamaları, film teorisi hakkında oldukça bilgili olmaları ve o günün parıltılı Fransız film stüdyoları dünyasına duydukları nefret. Bu yönetmenlerin ortak esin kaynakları ise Jean Renoir gibi eski Fransız yönetmenler, Vittorio De Sica gibi İtalyan yeni gerçekçiler ve Alfred Hitchcock ve Nicholas Ray gibi yönettikleri filmlere kendi havalarını sindirip üsluplarıyla farklılaştıran Amerikalı bazı yönetmenler. (ki bu tip kendine özgü imzaları olan yönetmenler için kullanılan auteursıfatı da bu dönemde oluşmuş)

Bu tarzın temelinde Fransa'nın o günkü şartlarının etkisi büyük. 2. Dünya Savaşı esnasında devam eden işgal durumu ve iç çekişmeler tüm ülkenin psikolojisini etkiliyor ve savaş sonrası "varoluşçuluk" felsefesi oluşuyor. Jean Paul Sartre'ın başını çektiği aydınların yarattığı bu felsefe, Yeni Dalga filmleri üstünde büyük bir etki bırakmış. Bireyin özgürlüğünü, kişisel tercih hakkını, evreni rasyonel bir biçimde açıklamanın mümkün olmadığını ve insan hayatının abzürdlüğünü savunan bu felsefeye göre manasız bir dünyayla karşı karşıya kalan varoluşçu, toplumun kendisine dikte ettiği rolleri oynamayı reddeder ve tüm hareketleri için bireysel sorumluluk alır. Yeni Dalga filmlerinde, özellikle Godard'ın "A Bout de Souffle", "Une Femme est Une Femme" ve "Masculine-Feminine" gibi filmlerinde de ana karakterler toplumun kenarında olmayı tercih eden, yalnız olmayı seçen, aile bağlantıları bulunmayan, ani ve zaman zaman ahlaki olmayan hareketlerde bulunan gençlerdir. (Sartre, "A Bout de Souffle"u bir şaheser olarak niteler.)

Yeni Dalga filmlerinin başka bir özelliği ise kolay ve ucuz film çekmek için esnekliğe dayalı tüm teknolojik gelişimlerden faydalanma eğilimidir. Stüdyo yerine gerçek mekanları tercih

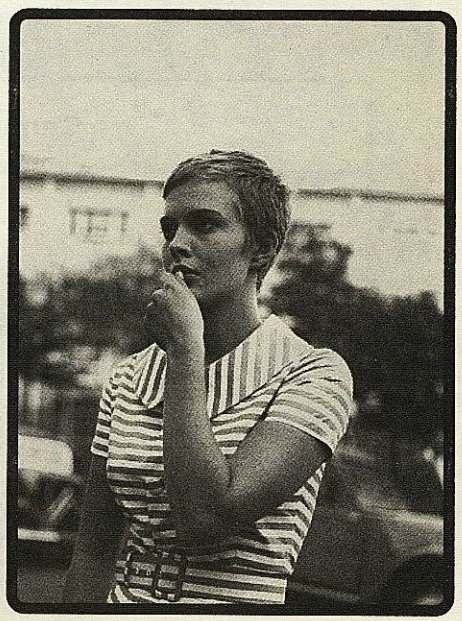

eden, mizansenleri Paris sokaklarına, restoranlara yerleştiren, yapay eklemeler yerine hali hazırdaki ışık ve sesi tercih eden Yeni Dalga'cılar; elle taşınabilir kameralar, basit ışık ve ses ekipmanları ve az ışık gerektiren özel film stoklarıyla çalışmışlardır. Örneğin el kamerasına adeta hayat veren Godard'ın birçok filminde koşuşturan karakterleri takip eden, binalara girip çıkan kamera kullanımları dikkat çeker; karakterlerin bir kafeye girip durum değerlendirmesi yaptığı sahneler birer Godard klasiğidir. Bu yönetmenlerin kurgu aşamasındaki kural tanımazlıkları da tanımlayıcı öğelerden biridir. Klasik Hollywood sinemasında kullanılan ve devamlılık kavramını temel alan kurgu tekniği çöpe atılmış ve bir kural olmaktan uzaklaşmıştır. Godard'ın alamet-i farikalarından "jump cut" tekniği iki görüntü arasında hata gibi gözüken bir sıçrama olarak tanımlanabilir. Klasik Hollywood sineması bunu aynı objenin

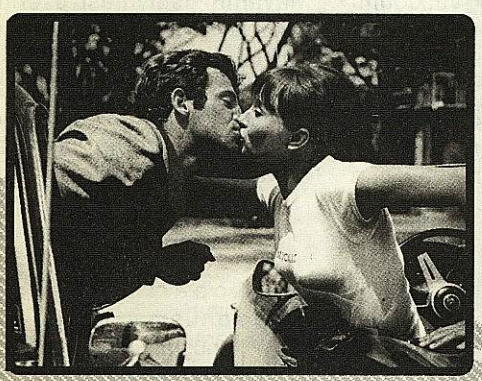

"..karakterleri takip etmek için kameraman tekerlekli sandalyeye oturtulmuş ve oradan oraya itilmiştir.."

iki farklı çekimi arasında kamerayı en az 30 derece kaydırarak engeller. Godard ise ilk kez "A Bout de Souffle"de kullandığı bu teknikle izleyiciye bir film izlediğini bilinçli olarak sürekli hatırlatmayı amaçlamıştır. Bazen 15-20 dakikayı bulan sahneler, bir sonraki sahnede ne olacağını tahmin etmeyi engelleyen gevşek yapılı senaryolar, olay akışlarının çoğu zaman bir sonuca bağlanmayışı, aktörlerin doğaçlama diyalogları gibi öğeler Yeni Dalga'ya kimliğini verir. Film teorisi ve tarihi hakkında çok bilgili olduğunu söylediğimiz bu yönetmenler sık sık eski filmlere atıfta bulunmuşlar, etkilendikleri yönetmen ve oyunculara selam çakmışlardır; birçok Amerikan janrının da filmlerin içine sokuşturulduğu gözlenebilir; Godard'ın filmlerinde en çok rastlanan etkileşimler kara film tarzındandır. Son olarak dönemin bazı fetiş aktör ve aktrisleri yarattığını söyleyebiliriz. Godard'ın Yeni Dalga dönemine ait herhangi bir filminde Jean-Paul Belmondo, Jean-Pierre Léaud, Anna Karina ya da Chantal Goya'ya rastlamamak imkansızdır.

Godard hakkında daha iyi bir fikir sahibi olmak için 1968'e kadar yaptığı filmleri sırayla kısaca inceleyelim şimdi. Şansımıza, ilk film olarak 1960 yapımı düşük bütçeli "A Bout de Souffle" var elimizde, şansımıza çünkü bu film Godard'ın uluslar arası başarı kazandığı ilk film ve Yeni Dalga'nın tüm tipik özelliklerini taşıyor. O yüzden diğerlerine göre biraz daha uzun duracağız üstünde. Jean Paul Belmondo, çaldığı arabayla Paris'e giderken kendisini takip eden polisi vurup öldürür, Paris'e geldiğinde ise ilk iş olarak bir arkadaşına uğrayıp çaktırmadan biraz para çalar. Bu olaylardan da zerre pişmanlık duymaz, bunlar onun özgür tercihidir; varoluşçuluğun izleri Belmondo ve tüm karakterlerde kendini gösterir. Belmondo daha sonra Amerikan kızı Jean Seberg ile tanışır ve aralarında ne olduğu pek de anlaşılamayan bir ilişki başlar. Seberg'i kendisiyle yaşamak için ikna etmeye çalışır ama Seberg'in motivasyonları ve arzularını anlamak imkansızdır. Belmondo'nun Seberg'e duyduğu nefretle karışık aşk Fransa'nın Amerika hakkında hissettiklerine paraleldir. Filmin ortasında, iki karakter arasında bir otel odasında hemen hemen 20 dakikalık bir konuşma geçer; ama bu her saniyesi planlanmış bir konuşma değildir, hatta çoğu o anda oluşmuştur. Karakterler sanattan, politikadan, spordan, seksten konuşur; birbirlerinin lafına girerler, 20 dakikanın sonunda seyirci yeni hiçbir şey öğrenmemiştir. Kamera film boyunca o kadar çok hareket eder ve karakterlerin peşinden öylesine koşturur ki izleyicinin gözleri yorulur filmin sonunda; örneğin karakterleri takip etmek için kameraman tekerlekli sandalyeye oturtulmuş ve oradan oraya itilmiştir. Filmde görülen başka bir Yeni Dalga özelliği ise eski filmlere sık sık çıkarılan şapkalardır; ucuz ganster filmlerine yapılan göndermeler, kara filmlerdeki gibi işlerin sarpa sarması ve hatta açık bir şekilde Belmondo'nun Humphrey Bogart'a benzetilmesi. Film boyunca, seyirci hiçbir şekilde bir sonraki sahnede ne olacağını tahmin edemez, bir anda alakasız bir yazarın basın mensuplarına verdiği bir demeç çıkar ekrana, siz bu konuşmanın filmle bağlantısını anlamaya çalışırken daha bir sürü garip hadise kafanızı karıştırmıştır bile. Filmin son sahnesi ise hiç beklenmedik bir anda gelir, Seberg'in bugüne dek hiç kimsenin tatmin edici bir şekilde cevaplayamadığı bir sorusuyla da biter. (Seberg, Belmondo'nun bir mimiğinin ne manaya geldiğini sorar, yanıtını alamayız) Biraz alakasız olacak ama bu filmde Seberg'in söylediği "Uyumak üzücüdür, insanları birbirinden ayırır. Beraber uyusanız bile uyurken tamamen yalnızsınızdır" sözü benim favori repliklerimden. Kısacası, "A Bout de Souffle"u izlemeyip sinema tarihini iyi bildiğini iddia etmek terbiyesizlik oluyor biraz.

Bundan sonra Godard'ın ilk renkli çekilen filmi "Une Femme est Une Femme" geliyor. Üçlü bir aşk hikayesi, başına buyruk karakterler, striptiz sahneleri ve ham çıplaklık filmin en önemli özellikleri. Striptizci Anna Karina, erkek arkadaşı çocuk istemediği için Jean Paul Belmondo'dan bebek sahibi olacağını söyler, sonra da üçü birlikte umursamaz bir şekilde takılırlar. Beni bu filme en çok bağlayan şey ise filmdeki sayısız absürt sahnenin ne zaman nerden çıkacağının anlaşılmaması ve Godard'ın bu tip bir yöntemle o günün en önemli sinemacılarından olabilmesi. Bu filmden Godard'la ilgili yapılacak en önemli çıkarımlardan biri de Godard filmlerindeki kadının rolüdür. Bu temayı "Vivre Sa Vie" (1962), "Une Femme Marie" (1964), "Pierrot le Fou" (1965) ve "Masculine Feminine" (1966) filmlerini de düşünerek yorumlamak yararlı olacaktır. "Vivre Sa Vie"de özgürlük ve heyecan peşinde koşan, oyuncu olmak için ailesine bırakan ama en sonunda fahişe olan bir kadının öyküsü anlatılır; seyirci kendini Anna Karina'nın canlandırdığı Nana'yla özdeşleştirir çünkü duyguları, başarısızlığı ve kaybolmuşluğuyla Nana gerçek biridir; Godard da garip kamera açıları ve uzun çekimlerle Nana'nın yaşadığı gerilim ve boşluk duygusunu bize en iyi şekilde yansıtır. Nana'nın sonda niye vurulduğunu anlayamamayışımız da tipik bir Yeni Dalga özelliğidir. "Une Femme Marie" ise kocası ve sevgilisi arasında gidip gelen bir kadını anlatır. "Pierrot le Fou"da dünya üzerindeki son romantik çifti tanıtmak ister bize Godard, ünlü Amerikan yönetmen Samuel Fuller da bu filmin bir sahnesinde gözüküp sinemayla ilgili birkaç kelam eder, Yeni Dalga anlatımı kendini burada da hissettirir. Godard'ın tüketim karşıtı felsefesinin çok hafif de olsa göze çarptığı "Masculine Feminine"de ise ordan oraya savrulan iki gencin arasındaki gidip gelen ilişkiye tanık oluruz, bu ilişki çevresinde Godard dönemin Fransa'sına ayna tutar. Bu dört filmdeki ortak yan şudur: Kadınlar her zaman erkeklerden daha fazla güç sahibidir, kadınlar tam olarak başarıya

zero

Electronic
hip hop
trance
drum'n'base
acid jazz
dance
alternative
modern jazz

caferağa mah. Kadife sk. no.8 kadıköy / istanbul tel : 347 27 37

modern müzik

ulaşamadıklarında bile dengeli gözükebildikleri halde erkekler umutsuzlukları ve işe yaramazlıkları içerisinde debelenmeye mahkumdur. Duvardaki çatlakları hep kadınlar bulur; erkekler ise tuğlaların arasında sıkışıp kalmıştır. Kadınlar akarken erkekler durur. Bu ezilmişlik karşısında erkeğin verebileceği tek cevap şiddettir. Bu farklar yüzünden erkek ve kadın arasında çok derin bir uçurum vardır ve iki cinsin bir arada yaşaması nerdeyse imkansızdır. (Godard'ın bu yanı feministlerce hep kuşkuyla karşılanmıştır, filmlerinde sürekli kullandığı fahişeliğe sürüklenen kadın motifi bu kuşkuların başlıca kaynağıdır)

İlk sahnede Brigitte Bardot'nun çıplak vücudunu doya doya izleyebildiğimiz "Le Mepris" (1963) "film içinde film" konseptini kullanmış, ustalardan Fritz Lang'a yönetmen rolünü oynatmış, kadın-erkek arasındaki uçurum konusuna

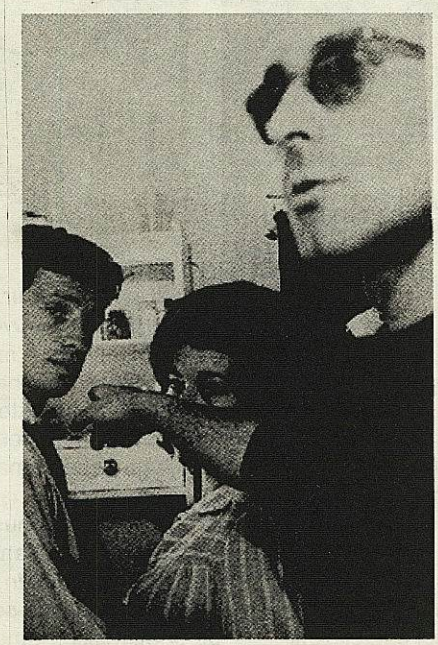

yine el atmış ve film dünyasının çirkinliklerini göstermiştir. Godard'dan beklenmeyecek bir iyimserlik taşıyan "Bande A Part" (1964) müzikal, gangster ve komedi türlerini harmanlayan kolay izlenir ama siyasi ve felsefi açıdan hiç de boş olmayan bir hırsız-polis filmi. Godard'ın en orijinal filmlerinden "Alphaville" (1965) ise üstün bilgisayarların kontrol ettiği bir ütopya şehri olan Alphaville'de yaşanan bir ajan hikayesi. Yönetmenin pop kültürden ve fütürizmden esinlenerek yarattığı şehir atmosferi, insanların bireysel seçim yetilerini kaybetmeleri ve şehrin her ayrıntısına kadar belirlenmiş düzeninin kölesi olmaları teması ve karanlık sinematografisi "Alphaville"i bir eser olarak Huxley'nin "Yeni Cesur Dünya"sı ve Orwell'in "1984"ünün tam yanına olmasa da yakınına bir yerlere koyuyor bence.

Son değineceğimiz filmler ise 1963 yapımı "Les Carabiniers" ve 1967 yapımı olan iki film "La Chinoise" ve "Le Weekend". Bu filmler Godard'ın Yeni Dalga döneminin en politik filmleri. "Les Carabiniers" bir savaş filmi; savaşa katılmaya karar veren, savaşta kazandıkları başarılar yüzünden de diplomatik havanın değişmesi üzerine idam edilen iki köylüyü anlatıyor film ve yapıldığı dönem çok ters tepkiler almış. "La Chinoise" ise politik görüşlerini oturtmaya çalışan bir grup üniversiteli arkadaşın bir yaz boyunca yaşadıklarını anlatıyor. Filmin en ilginç sahnesi ise bir tren kopartmanındaki konuşma çünkü bu konuşma boyunca bir yıl sonra gerçekleşecek olan devrimin nasıl olacağı olağanüstü bir tahmin gücüyle anlatılıyor, bu belki de Godard'ın ileriyi görebilme yeteneğinin bir kanıtı. Burjuvazi karşıtı yoğun mesajlı bir film olarak niteleyebileceğimiz "Le Weekend" sonrasında ise Godard, Dziga-Vertov grubuyla birlikte çok radikal ve devrimi hedefleyen filmler çekmeye başlıyor.

Sinema tarihinin belki de en fazla etkiye sahip olan yönetmeni olan Godard'ı Godard yapan ilk dönemiyle ilgili bu yazıyı kendisinin bir sözünü sizin yorumunuza sunarak bitirmek istiyorum.

"Bugün bile, yapılması gerektiği gibi bir film yapmak, benim için, yaşamak istediğim gibi bir hayat yaşamaktan daha kolay...Eğer yaşamaya hakkım olduğuna inandığım hayatı yaşayabilseydim; film ya da sanatla uğraşacağımı düşünmüyorum."

Vinyl Düşkünleri

Mete Avunduk

Son yağmurlarla, çatı katında, yerde duran plaklarımın bir kısmı su yedi. Yaşlanıyorum. Üstelik birkaç gündür de Psycho Candy'i dinliyorum. Bir başka deyişle depresyondayım. Bu sefer ki Olympos turumuzda Kennet çok rahatsızlandı. Bir yerli kadının "Buralı değil galiba?" sözlerinden yola çıkarak, sanırım aşırı sıcaklar yüzünden. Balığı denizden, kekiği ise arka bahçeden toplamak zorundaydık ve Antalyalı bir arkadaşın da dediği gibi günler çok çabuk geçti.

Şehir bizden çok takıntılarımızın barındığı bir yer olmalı ki dönüşümü takip eden dördüncü gün Jermaine Jackson'ın *Frontiers*'ını buldum (M7-898R1 Motown LP, 1978). Bir süredir kapağında model

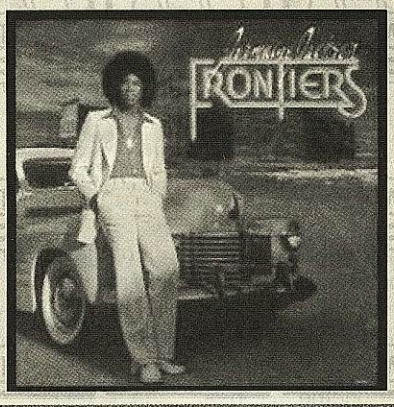

araba görüntüsü bulunan plaklar topluyorum ve bu seferkinin aynı zamanda bir Motown olması beni biraz daha heyecanlandırdı. J. Jackson ve muhtemelen 1946-47 DeVille serisinden duman bir Cadillac...

Motown toplamak yaşı geçmeye ve genç kadınlar tarafından sıkıcı bulunmaya başlayan erkeklerde görünen, bir tür belirleyici olabilir kendimden yola çıkarak ama plaklar hep birşeyler anlatırlar, kadınlar ise nadiren.

Bu yüzden nadir birkaç Motown plağından konuşabiliriz. Rastladığınızda haberdar ediniz, bol şans.

Berry Gordy, ilk Motown single'ını Eylül 1959'da satışa sundu. En büyük çaplıları Motown olan birkaç aile şirket daha Motown çevresinde toplanıyordu. Berry Gordy Motown ve diğer tüm küçük şirketleri 29 Haziran 1988'de MCA'e sattı.
Motown'ın önemli sanatçıları: The Four Tops, The Supremes, Diana Ross, Mary Wells, The Jackson 5.

Tamla, 4 büyük Motown şirketinden biri ve ilk olanıydı. Ocak 1959'da ilk Tamla etiketli single yayınlandı ve 1986'ya kadar süregeldi.
Tamla'nın önemli sanatçıları: Stevie Wonder, Smokey Robinson 6 The Miracles, Marvin Gaye, The Marvelettes, The Isley Brothers.

Gordy : Berry Gordy 1962'de Gordy'yi başlattı ve son Gordy plağı 1987'nin başlarında yayınlandı.
Gordy'nin önemli sanatçıları: The Temptations, Martha Reeves & the Vandellas, Edwin Starr.

Soul: Yine 4 büyük şirketten biri. 1964 yılında daha çok blues ve R&B bazlı müzikleri yayınlamak üzere Motown bünyesinde oluşturuldu.
Soul'un önemli sanatçıları: Jr. Walker & the All Stars, Gladys Knight & The Pips

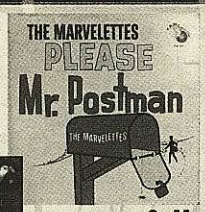

1. The Marvelettes - Please Mr. Postman
(Tamla TM-228, Kasım 1961)

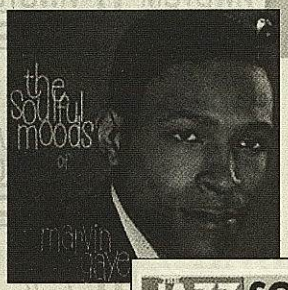

2. Marvin Gaye - The Soulful Moods of Marvin Gaye
(Tamla TM-221, Haziran 1961)

3. The Miracles - I'll Try Something New
(Tamla TM-230, Temmuz 1962)

4. Little Stevie Wonder - The Jazz Soul of Little Stevie
(Tamla TM-233, Eylül 1962)

5. Mary Wells - Two Lovers and Other Great Hits
(Motown MT-607, Ocak 1963)

6. Martha & The Vandellas - Come and Get These Memories
(Gordy G-902, Haziran 1963)

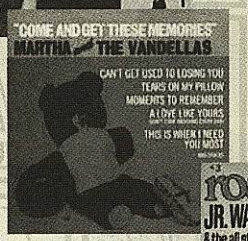

7. The Miracles - The Miracles Doin' Mickey's Monkey
(Tamla TM-245, Kasım 1963)

8. The Temptations - Meet the Temptations
(Gordy-GLP-911, Mayıs 1964)

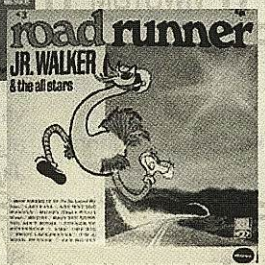

9. The Supremes - A Bit of Liverpool
(Motown MS-632, Ekim 1964)

10. Jr. Walker & All Stars - Road Runner
(Soul SS-703, Ağustos 1966)

YAZIJAZZ

Jazz'ın Dünü Bugünü -5-

Nitsa Çukurel

İşte! Bu ay cazın tarihini son kez mıncıklıyoruz, bundan sonraysa büyük ustaların yaşamlarına el atmaya bşslıyoruz. Bu son tarihçe parçasında 1960lardan başlayan bir döneme, önce free jazz'a oradan da fusion'a değineceğim.

1950lerin sonu-1960larin başında, bazı müzisyenler o zamana dek zaten sürekli bir değişim geçiren müziğin sınırlarını iyice zorlamaya karar verirler. O zamana dek Dixieland ve swing dönemi müzisyenleri melodik doğaçlamalar yapmış, onları takip eden bop, cool ve hard bop dönemi müzisyenleri ise sololarında gelişmiş tekniğe rağmen akor dizilimi ve yapısını takip etmişlerdi. Free jazz ise kendinden önce gelen döneme köklü bir değişiklik getirir, sololarda "takip edilmesi gereken" tüm kuralları yıkar. Müzisyen tamamen özgürdür, istediği tonda, dilediği notaları kullanır, ve ana temadan, önceden tahmin edilmesi olanaksız yönlere uzanabılır. Bu "avant garde" müzik, birdenbire oluşmuş gibi görünüp her kökten değişim gibi kendinden önce gelmiş akımlara bağlı çevrelerden büyük tepki çekmişse de (uzun süre "bu müzik mi?", "buna jazz denir mi?" tartışmaları gündeme gelmiştir) aslında o dönem tarihi açısından olağan bir gelişimdir. Free jazz'ın eli kulağında, gelişmekte olan bütün bir hippie kültürünün hamilelik dönemiyle, özgürlük fikirleri ve "herkesin kendi dalgasını yapmasi" düşünceleriyle çakışması tesadüf değildir. (Mesela free jazz'ın yaklaşık doğum yılı olan 1960 yılında Liverpool'da John Lennon, Paul McCartney, George Harrison ve Pete Best, daha sonra kendileriyle beraber dünyayı değistirecek olan "the Silver Beatles"i kuruyorlardı.) Aynı şekilde free jazz, Amerika'da sol partilerin yükselişi ile beraber cok öncelikli bir başka özgürlük tartışması ile; siyahlarin özgürlükleriyle birlikte anılmaya başlanır.

Free jazz'ı New York'ta geniş kitlelere yaymada en büyük etkisi olan müzisyenlerden biri kuşkusuz Ornette Coleman'dır. Onun yanısıra Cecil Taylor, gerçi biraz daha az reklamla, yine free jazz'ın öncülerinden olur. Diğer çok önemli free jazz bestecileri arasında John Coltrane en cok göze çarpanlardandır. 1960ların ortalarında avant garde müziğe yepyeni bir soluk getirir. Her ne kadar illa da tempodan tamamen yoksun veya atonal olması gerekmiyorsa da özgür formuyla free jazz birçok müzisyeni etkiler, kapsar ve birçoklarının da görmezden gelmesine ya da karşı çıkmasına yol açar.

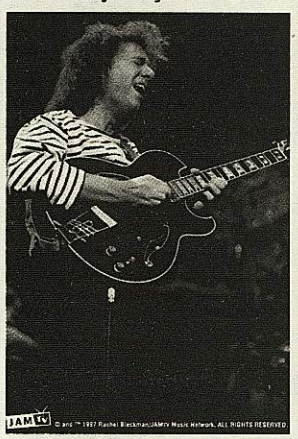

1967'de, dünya; cazın geleceğinin Coltrane, Coleman ve free jazz'da olduğunu düşünürken fusion yavaştan oluşmakta ve tarih sahnesine girmektedir ve Coltrane o yıl ilerleyen kanserinin son döneminde ortaya koyduğu üç albümden sonra yaşama veda eder. Bu sene ayrıca fusion'ın temellerinin atılmakta olduğu caz camiasını da etkileyecek önemli 2 albüm piyasaya sürülecektir. Bunlardan ilki Jimi Hendrix'in debut'u **Are You Experienced**'dır ve müzik camiasında bir şok etkisi yapan bu albümü sindirmek zaman alacaktır. (Bu arada Miles Davis'in Jimi Hendrix ile olan etkileşimine daha sonraki bir sefer değineceğim) Diğeri ise Beatles'ın **Sgt. Peppers Lonely Hearts Club Band**'idir. Bu albüm ilk bakışta direkt olarak caz üstünde etkili değilmiş gibi görünse de rock dünyasından başlayarak tüm müzik piyasasını, dolayısıyla cazı da etkilemiştir.

Rock camiası ile cazın izdivacı fusion'ı oluşturur. Sözcük olarak 60lardan beri sakız gibi ciğnene ciğnene artık birçok anlama gelmeye başlayan fusion'ın orijinal anlamı rock'ın enerjisi, gücü ve ritmleriyle caz doğaçlamalarının birbirine katılmasıdır. 1967 yılına kadar genelde ayrı tutulan bu iki müzik disiplini, rockçıların yaratıcılık ve yeteneklerinin gelişmesiyle, cazcıların gerek sadece hard bop dönemine takılarak gerekse yalnızca avant garde müzik yapma telaşında kendini kısıtlanmış hisseden bir kesiminin ortaya çıkmasıyla, iki uç birbirine yaklaşır.

Özellikle 1970lerin başında fusion, tabir caizse, bomba gibi patlamıştır. Miles Davis'in yeni grupları, John McLaughlin (ve grubu Mahavishnu Orchestra), Weather Report ve Pat Metheny gbi isimler bu dönemde fusion'in temel taşlarını ortaya koyarlar.

Fakat 1970lerin ortalarından sonra fusion neredeyse bir endüstri haline gelir ve orijinal halinden çıkar. Rock'ın da değişimiyle, cazla hafif pop müziği ya da az biraz R&B karışımı bir hal alır ve Chick Corea (Elektric Band) ve Tribal Tech gibi gruplara rağmen başlangıç noktasındaki emellerini gerçekleştirmekten uzaklaşır.

Fusion elbette ki cazın geldiği son nokta olmaz. Ardından 1980lerde post bop ve acid jazz doğar, 1990larda ise smooth jazz, popular swing, hard bop revival gibi eskinin arayışlarını da barındıran yeni türler ortaya çıkar. Fakat yine de bunlar ve başka değinmemiş olduğum ya da olabileceğim birçok türü (ya da alt türü diyelim) bir kenara bırakıyoruz ve önümüzdeki sayıdan itibaren ustaların yaşamlarına kameraları döndürüyoruz.

Pınar Tınaz Gürmen

"Sinema Dersleri" adı altında yeni bir yazı dizisine başlıyoruz diye 'ders' kelimesinden korkmaya veya 'nasıl olsa sıkıcıdır' deyip dudak bükmeye gerek yok... Aksine oldukça eğlenceli ve heyecanlı bir yolculuk olacak bu. Yazı dizimiz boyunca sinemanın kendine has bir sanat dalı olma yolundaki gelişim sürecini, sinema anlatımının temel özelliklerini inceleyecek ve bugünün modern sinema anlayışını oluşturan düşüncenin köklerine inmeye çalışacağız..."

Sinema, görsel anlatım sanatlarının sonuncusu. Aynı zamanda teknolojik olanakları nedeniyle de en hızlı gelişeni. Esas olarak art arda gelen görüntülerin hareket izlenimi yaratması üzerine kurulmuş olan sinema prensibinin gelişim sürecini incelemeye, çok eskilerden, resim sanatındaki hareket ve perspektif arayışlarından başlamak gerekir.

Resim sanatında büyük değişimlerin yaşandığı Rönesans hareketinden bile eskidir, görüntülere hareket verme isteği. Ortaçağ'da, özellikle dini hikayelerin anlatımı için tasarlanan seri resimler ile hem bir öyküyü süreklilik içinde anlatmaya, hem de büyük çoğunluğu okuma yazma bilmeyen halka Hıristiyanlığa dair bilgiler verilmeye çalışıldığı biliniyor. Bu seri resimler, bugünün çizgi romanlarının başlangıcı olarak da görülebilir. Rönesans'ta ise, resimde hareketi sağlamanın başka yolları aranmaya, hayvan ve insan anatomisi daha detaylı biçimde incelenmeye başlandı. Elbette buna perspektif, yani derinlik duygusunun resme dahil edilmesini de ekleyebiliriz. Önceleri, sadece objelerin geometrik oranlarına bağlı kalınarak yaratılmaya çalışılan derinlik, Leonardo DaVinci ile birlikte, ışık ve gölgeyi de kullanarak, netliğin değişimi ile sağlanan başka bir görünüme büründü. Aslında uzak doğuda, özellikle de Japon resminde uzun zamandır var olan, 'hava perspektifi' dediğimiz bu derinlik anlayışı, Avrupa'da kabul görmesinden sonra, bütün dünyada hızla benimsendi. Bir yandan da optik biliminde gelişmeler yaşanıyor, yakınsak ve ıraksak mercekler, mikroskop ve dürbün gibi yeni icatlarda kullanılıyordu. Resim sanatı, bu gelişmelerden de etkilendi. 1500'lü yılların başlarında, Hans Holbein, stüdyosunun pencerelerini ışık sızmayacak şekilde kapatıp, sadece bir noktadan aldığı ışıkla, duvara yansıttığı objelerin resimlerini yapmayı denedi. Bu bir anlamda DaVinci'nin tasarladığı ve ilk ilkel kamera olarak kabul edilen 'camera obscura'yı andıran bir sistemdi. Ayrıca Holbein"ın sanki bir mercek altından görünüyormuş gibi deforme ederek çizdiği objeleri tablolarında kullanması da, resim sanatının, optiğe yaklaşmasının bir ürünüydü. Yaşanan bu gelişmeler, hareketli görüntünün ve bugün sinemanın temel anlatım ilkeleri arasında ele aldığımız, netlik derinliği, kompozisyon, ışığın dramatik kullanımı gibi pek çok öğenin de gelişim sürecini başlatmış oldu.

Sinemanın oluşumuna temel olacak en önemli buluş ise, 'gözün ataleti' dediğimiz, biyolojik kaynaklı bir algılama kusurunun fark edilmesiydi. Bilim adamları, retinaya düşen bir hayalin, beyne ulaştıktan hemen sonra silinmediğini, 1/18 sn. hafızada kalmaya devam ettiğini, bu duraklamanın da, hareketi algılamamızı sağladığını buldular. Önemli bir gelişmeydi bu gelecekte sinema prensibini ortaya koyacak bilim adamları için... Hepimizin bildiği gibi, bugün art arda gelen 24 fotoğraf karesinin 1sn. de hızla gözümüzün önünden akışını, gözümüzün bu kusuru sayesinde hareketli görüntü olarak algılıyoruz...

1800'lerin ikinci yarısında hareketli görüntü çalışmaları hızlandı. Belçikalı fizikçi Platau'nun 'fenatiskiskop'u ilk önemli buluşlar arasındaydı. Bir çarkın üzerine oturtulmuş seri resimlerden oluşan, basit bir aletti 'fenatiskiskop'... Çark çevrilince, resimler hareketliymiş gibi algılanıyordu. Bunu Reynaud'nun yine çevrimsel hareket mantığı ile çalışan ama aynalardan faydalanan aleti 'praksinoskop' izledi. Tüm bu çalışmalar sürerken, farklı bir icat daha gerçekleşti. Fransız bilim adamı Niepce, ışığa duyarlı bir tabaka geliştirerek, fotoğrafın temellerini attı. Ve bundan sonraki hareketli görüntü arayışları, fotoğraf üzerinde yoğunlaştı. Edward Maybridge, art arda yerleştirilmiş fotoğraf makinelerinin belli bir aralık ile çektiği koşan at resimlerini bir araya getirdi. Marey 'fotoğraf tüfeği' adını verdiği alet ile belli aralıklarla fotoğraf çeken bir düzenek kurdu. Ama hareketli görüntü kaydındaki anahtar buluşu Eastman'in gerçekleştirdiği söylenebilir. Çünkü Eastman'in geliştirdiği nitrat tabanlı bobin filme kadar, tüm bilim adamları fotoğraf çekiminde cam levhalar kullanıyorlardı ve bunlarla seri bir şekilde kayıt yapılması ve bu kaydın gösterilebilmesi imkansızdı. Eastman"ın buluşu, sinema makinesi üzerinde çalışan bilim adamlarına önemli bir kapıyı araladı. 1889'da ilk sinema kayıt cihazı olan 'kineteskop'u icat eden Edison'u, hareketli görüntüyü perdeye yansıtmayı başaran, Lumiere kardeşler izledi. Hemen aklınıza şu soru gelebilir; 'Neden sinemanın mucidi olarak, ilk kayıt cihazını icat eden Edison yerine, Lumiere kardeşler kabul ediliyor?' Yanıtı, biraz da sinemanın, işlevi ile ilgili. Topluma yönelik bir sanat dalı olarak kabul edilen sinema için, kayıt yapabilmek kadar, bunu kitleye ulaştırabilmek de birincil derecede önem taşıyordu. Edison'un 'kineteskop'u, kayıt yapıyor ama bu kaydı, ancak makinenin deliğine gözünü dayayan tek bir kişi izleyebiliyordu. Sinemayı bir gösteri sanatı haline getiren aygıt, Lumiere kardeşlerin 'sinematograph"ı oldu ...

Lumiere kardeşler, 'sinematograph'ı, ilginç ve eğlenceli bir buluş olarak Paris'te tanıtmaya başladılar. Kayda aldıkları, bir trenin otogara girişi veya bebeğin mama yemesi gibi gündelik, doğal olaylardı. Sinemayı henüz bir sanat olarak düşünmüyor sadece izleyenleri büyüleyen yeni bir show olarak algılıyorlardı. Sinemanın, kendine özgü bir anlatım aracına dönüşebileceğini fark eden ilk sanatçı, bir illüzyon tiyatrosu işleten George Melies oldu. Onun için Newton'ın başına düşen elmaya benzer olay, Paris opera binasının çekimlerini izlerken gerçekleşti. Çekim sırasında makine bir süre tutukluk yapmış, sonra tekrar çalışmaya başlamıştı. Ama caddede akan trafik durmamıştı elbette. Melies, yoldan geçen bir otobüsün, aniden bir cenaze arabasına dönüştüğünü görünce, 'sinematograph' ile ilginç gösteriler planlanabileceğini düşündü. "Yok Edilen Kadın", Melies'in ilk denemelerinden biriydi. Filmde bir sandalyede oturmakta olan kadın, aniden yok oluyordu. "Lastik Başlı Adam" ise, biraz daha gelişmiş bir deneydi. Görüntülerin boyutları ile oynayan Melies, kafası pompa ile şişirilip büyüyen bir adamı canlandırmıştı bu filmde. Daha sonra, dekorları da kullanarak, tamamen kurgusal görüntüler tasarlamayı denedi. Öyküyü parçalara

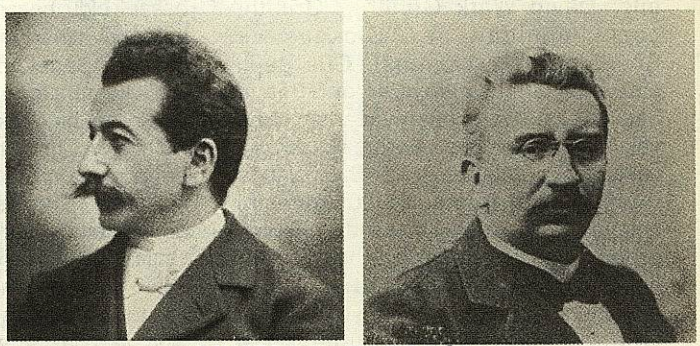

LUMIERE KARDEŞLER

ayırarak kaydediyor, sonra da parçaları bugün 'filmsel gerçeklik' dediğimiz öznel bir mantık ile birleştiriyordu. Melies'in Jules Verne'in romanından yola çıkarak gerçekleştirdiği filmi "Aya Yolculuk", kurgusu, dekor kullanımı ve öykü anlatımındaki farklılığı ile bir ilki gerçekleştirdi. Film, bugünün bilim-kurgu sinemasının babası olarak kabul ediliyor...

Melies sinema makinesi ile ilk yaratılarını ortaya koyduğu sırada, resim sanatı da ilginç gelişmelere sahne oluyordu. Fotoğrafın icadından sonra, görünen gerçeği resmetme yolundan uzaklaşarak, ressamın öznel gerçekliğinin aktarılması peşinden giden resim sanatında Braque ve Picasso'nun başını çektiği 'kübizm' akımı, tırmanışa geçmişti. Kübizm, genel anlamda, bir olay veya objenin değişik açılardan alınan görüntülerinin, aynı düzlemde bir araya getirilmesi mantığını taşıyordu. Başka bir değişle, görüntüyü parçalamak ve sanatçının kendi gerçeklik kavramına uygun bir şekilde tekrar bir araya getirmek... Bu mantığın sinema diline son derece yakın olması bir tesadüf değildi. Edebiyattan, müziğe, resimden, dansa kadar her sanat, birbirlerinin yarattığı etkilere açıktılar ve sinemanın da kübizm ile paralellik göstermesi doğaldı.

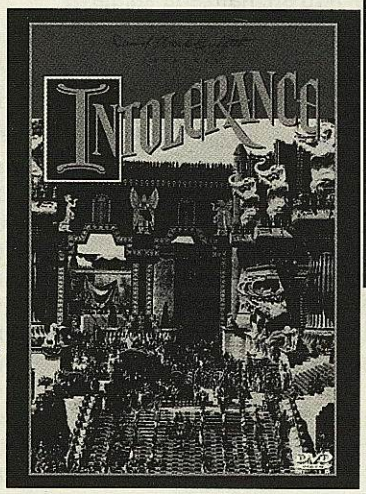

Avrupa'da bu gelişmeler olurken, Amerika da boş durmuyordu elbette. Kısa konulu filmler yapılmaya başlanmıştı ve sinema dünyasının ilk yönetmenlerinden biri, üstün yeteneği ve öngörüsü ile sinema dilinin gramerini oluşturmaya başlamıştı bile; David Wark Griffith... Griffith, çocukluğundan beri Dickens ve Sheakspeare'e hayrandı. Gün gelip sinema yoluyla hikayeler anlatmaya başlayınca, söz konusu yazarları daha yakından incelemeye koyuldu. İlk dikkatini çeken şey, paralel anlatımdı. Bağlı olduğu Biograph film şirketine düşüncesini açtığında, şaşkınlıkla karşılandı. Yetkililer, oradan oraya atlanarak anlatılan bir hikayenin, seyirci tarafından anlaşılamayacağını düşünüyordu. Ama Griffith, düşüncesini uygulamakta kararlıydı ve patronlarına, aksi takdirde istifa edeceğini söyleyince, teklifi kabul edildi. Paralel anlatımı ilk kez 1908 yapımı "Nice Yıllardan Sonra" adlı filminde deneyen sanatçı, oldukça başarılı oldu. Filmin kahramanı Enoch, bir gemi kazası sonrasında ıssız bir adaya düşüyor, bu olayın paralelinde karısı Annie Lee umutsuzca kocasını bekliyordu... Bu yöntem, her iki olayı eş zamanlı olarak takip eden seyircinin heyecanını artırdı. Griffith, 1909 yılında çektiği "Issız Villa"da ise, bu tekniği geliştirerek, 'son anda kurtuluş' adı verilen başka bir yöntem buldu. Filmde, ıssız bir evde anne ve çocuk mahsur kalıyor, aynı anda hırsızlar eve girmeye çalışıyor ve onları kurtarmaya kararlı baba ise, telaşla eve yetişmeye çalışıyordu. Paralel anlatımla heyecanı iyice tırmandıran Griffith, son anda anne ve çocuğun kurtulmasını sağlıyordu.

Bu kadarla kalmıyordu Griffith'in sinema diline katkıları... 1908 yapımı "For Love of Gold"da yakın planlara yer vermeyi denedi. Filmde birbirlerine güveni kalmamış iki hırsız, karşısındakinin düşüncelerini okumak istercesine bakışıyorlar, büyük bir gerginlik yaşıyorlardı. Griffith, bu sahnede düş balonları veya ara yazılar kullanmak yerine, yakın baş planlar ve detay çekimler ile etkiyi artırmak istedi. Ve oldukça da başarılı oldu, hem de Biograph yetkililerinin karşı koymalarına rağmen...

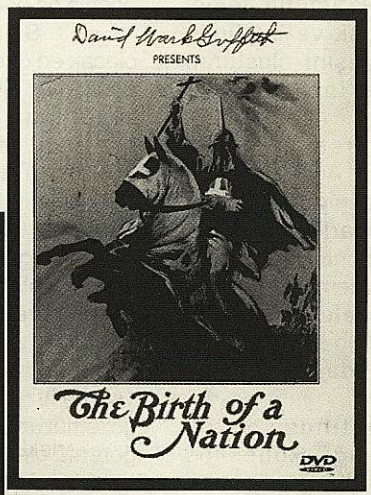

Sanatçının 1915 yılında çektiği "Bir Ulusun Doğuşu", tüm bu yöntemler ile birlikte, bir başka anlatım öğesini daha kullanıyor, Griffith'in buluşlarına bir yenisini daha ekliyordu; ışığın dramatik olarak kullanımı... Savaşta ölen küçük bir kızın acılı ailesine yer verilen bir sahnede, Griffith, ışığı yavaşça azaltıyor ve sonunda sahneyi tamamen karanlığa gömüyordu. Işığın burada taşıdığı anlam, acı ve ölümdü... Bazı sinema tarihçileri tarafından "Bir Sanatın Doğuşu" olarak da anılan film, teknik yenilikler de içeriyordu ayrıca. Değişik kaşlar kullanarak çerçeve boyutu ile de oynayan, dikkati belli bir noktaya çekmeye çalışan Griffith, bir anlamda bugün kullanılan zoom hareketinin de temellerini atıyordu, elbette görüntü yönetmeni G.W Bitzer'ın da katkılarıyla...

Griffith'in tüm bu yenilikleri geliştirdiği ve bir arada kullandığı baş yapıtı "Hoşgörüsülük", 1916 yılında geldi. Tarihin farklı dönemlerinde yaşanmış dört ayrı kayenin koşut olarak anlatıldığı ve hepsinin 'hoşgörüsüzlük' teması altında birleştiği filmini 'bir şiir' olarak niteleyen sanatçı, şiirini tamamlamak için bir de nakarat bölümü tasarlamıştı. Bir bebek beşiğini sallayan el görüntüsü, Walt Withman'ın şu dizeleri ile destekleniyordu; "...Durmaksızın sallar beşiği / Bu dünyanın ve ötekinin / Birleştiricisini..." Kuşkusuz, "Hoşgörüsüzlük" grameri yeni yeni keşfedilen sinemanın ilk başyapıtıydı.

Griffith ile aynı dönemde, sinema üzerine düşünen başka bir isim daha dikkat çekti. Hugo Munsterberg adındaki bu Alman felsefeci, sinemanın geleceği üzerine ilginç öngörülerde bulunuyordu kitabı "Photoplay"de... Esas itibarıyla psikolojik bir etüt olan kitabında "Sinemayı meydana getiren şey insan zihnidir. Eğer bu aracı insan zihni yaptıysa, amacı da insan zihnine yönelik olmalıdır." diyen filozofun görüşünde, Kant felsefesine bağlılığının da izleri vardı şüphesiz. Kant'ın insanın çevresiyle ilişkilerinde ilk olarak duyumlarını kullandığı, sonra algıların oluştuğu ve son olarak da kavramların ortaya çıktığı görüşünden hareket eden Munsterberg, sinemaya da bu açıdan yaklaşıyordu. "Duyumların referansı zaman ve mekandır." diyen düşünür, sinemayı zaman ve mekanın duyumsanması ve algılanması açısından diğer sanatlardan biraz daha üstün buluyor olmalıydı. Sinema geliştikçe, Munsretberg'in görüşünün ne kadar doğru olduğu da ortaya çıktı. Hem tüm sanat dallarının özelliklerinden faydalanan, hem de kendine has bir dil oluşturan sinema, yıllar önce, tüm sanat dallarını bir araya toplamak ve yeni bir oluşum ortaya koymak adına operayı çıkış yolu olarak benimseyen besteci Wagner'in düşünün de gerçekleşmesiydi adeta. Wagner'in 'tüm sanatların birleşimi' anlamına gelen 'gesamtkunstwerk' sözcüğü ile tanımladığı bu hayalin, bugün sinemaya karşılık geldiğini söylemek herhalde yanlış olmaz. Ama tek bir farkla; sinema tüm sanatları içinde barındıran ama bununla da kalmayıp, kendi yapısal özelliklerini oluşturan, bambaşka bir sanat dalı...

Gelecek ay, sinema dilinin gelişim öyküsüne, Sovyet Rusya'nın en önemli sinema düşünürlerinden Eisenstein'ın kuramı ile devam edeceğiz...

ÖNSÖZ

Genesis'e göre ilk şehri Cain kurmuştur. Eğer Abel inşaatçı olmak için yaşasaydı, her şey çok daha farklı olacaktı; ne olursa olsun büyük şehirlerin günahkâr olması kültürümüzün bir parçasıdır. "Büyük Babil; fahişelerin anası ve Yeryüzü rezaleti" (Yeni Ahit'in son kitabı 17:5); "Londra, koca lağım çukuru" (Arthur Cannon Doyle); ve daha niceleri. Buna karşı düşünceler hiç şüphesiz vardır. Fakat mantıklı düşünen kişiler şehirlerde yaşayan insanlar açgözlü, gösteriş budalası, kirli, yoz ve iyilik karşıtı olabiliyorlarken, şehirlerin kendi içlerinde güzel ve korkunç olduklarını biliyolardır.

Başlangıçtan bu yana geleceğin düşsel şehirleri bilimkurgunun en gözde oyuncaklarından biri olmuştur. Jules Verne ve H. G. Wells onlar hakkında yazmışlar, aynı şekilde Huxley Brave New World adlı eserinde, Orwell ise 1984 adlı eserinde bu oyuncakları kullanmışlardır. Dergi resimlerinde kullanılan deney boruları şeklindeki kuleler ve aralarındaki gülünç spiral yokuşlar hızla klişeleşmiş –"yarının şehri"- ve anında tanınır bir hal almışlardı.

Bu konuyu nasıl büyüleyici kılabiliriz? Bilemiyorum; fakat bana göre insan yapımı devasa bir şeyin içinde ona ait bir kişilik ile –hatta, belki de, bir zeka ile- kuşatılmış olma fikrinde doğuştan var olan korkutucu ve etkileyici bir şeyler vardır.

Gerçekten de otomasyon çağına girdiğimiz şu devirlerde prototip şehir, belki de ancak şimdilerde varlığını göstermeye başlamıştır. Ve güzel ile korkunun sadece hayallerimizde görebileceğimiz serüveni torunlarımız için ayrılmıştır.

Ne olursa olsun, inanıyorum ki; bu kitaptaki şehirleri, mevcut bütün niyetler için yeteri kadar ilginç ve korkutucu bulacaksınız. Her hikayedeki şehir sadece fon değil aynı zamanda katılımcı olarak karşımıza çıkar. Şehirler olabildikleri kadar farklıdırlar. İçlerinden iki tanesi her biri bir gezegen kaplayacak şekildedir; iki tanesi yeryüzü dışında başka gezegenler üzerine kurulmuşlardır; bir tanesi ise hiçbir gezegen üzerinde yer almamaktadır. Ballard'ın şehri tuhaf bir şekilde aşırı kalabalıktır; Benet ve Stuart'ınkiler ise talihsiz bir şekilde terkedilmişlerdir. Kuttner'inki bayındırlaştırılmış olmasına rağmen içinde yaşanamaz bir durumdadır. (Okuyun ve görün)

[Ve iyi yolculuklar!]

Damon Knight

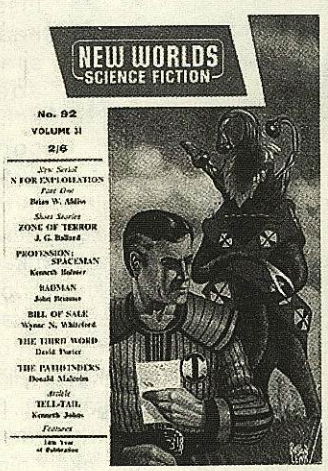

Eski edebiyatın günümüze kadar gelmiş dev yapıtlarından en büyüğü olan Timetables of All the Railroads'u (Bütün Demiryollarının Tarifeleri) hepimiz (belki siz de) okumuşuzdur. Fakat bu klasik yapıtı bile On emir Tabletleri ile yan yana koyduğunuz zaman grafit ve elmas göreceksiniz. Her ikisi de tek ve aynı elementi içerir; C-karbon. Fakat yine de elmas ne kadar sonsuz, ne kadar saydam ve ne kadar parlaktır. Başı önde, Tarifeleri'n sayfaları arasında hızla akıp bağıra bağıra okurken kendi soluğuna yetişmemek kimin elinde olabilir? Yine de, On Emir Tabletleri gerçekten, her birimizi muhteşem bir şiirin altı tekerlekli kahramanlarına dönüştürür. Her sabah altı tekerlekli bir kesinlikle aynı dakika ve aynı saniyede milyonlarımızın içinde tek olarak yükseliriz. Aynı saatte monomillionedly çalışmaya başlarız –ve çalışmayı bitirdiğimizde bunu da monomillionedly yaparız.

Biz, Evgenii Zamiatin

Tüm gün boyunca -genelde sabahın erken saatlerine kadar- Ward'ın kabinin dışındaki merdivenlerde, bir aşağı bir yukarı ayak sesleri duyulurdu. Merdivenin dört ile beşinci katı arasındaki dönemeçte dar bir bölmeye inşa edilmiş kabinin kontrplak duvarları bir değirmenin çürümeye yüz tutmuş keresteleri gibi her adımda bükülüp gıcırdıyordu. Pansiyon şeklindeki evin en üst üç katında yaklaşık yüz kadar kişi yaşıyordu ve Ward dar yatağının üzerinde yarım mil uzaklıktaki stadyumda gösterilen gece filmlerinden dönen son bina sakinlerini mekanik bir şekilde sayarak sabahın ikisine, üçüne kadar gözleri açık öylece uzanırdı. Pencereden çatı tepelerinde gümbürdeyen yüksek sesli diyalogların dev fragmanlarını duyabilirdi. Stadyum hiç boş olmazdı. Gün boyunca dört kenarlı dev ekran mataforasının üzerinde yükselir ve sürekli atletizm karşılaşmaları ya da futbol maçları düzenlenirdi. Stadyuma bitişik evlerde yaşayan insanlar için ses dayanılmaz olmalıydı.

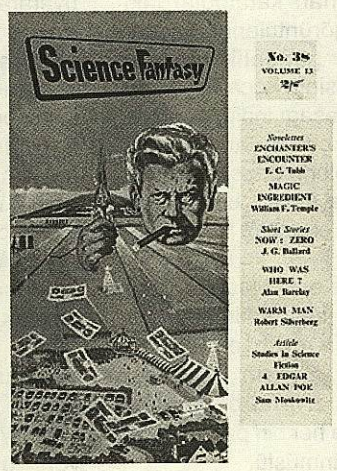

Frederick Gulgan

Ward en sonunda belli bir dereceye kadar mahremiyetini elde etmişti. Merdivende yaşamaya başlamadan iki ay önce 755. caddede, bir evin zemin katındaki odayı yedi kişiyle paylaşıyordu ve pencere önünde itişip kakışan insanların durmak bilmez baskısı onu kronik bir bitkinlik haline sokmuştu. Cadde daima kalabalıktı, insan sesleri ve ayak sürümelerin sonsuz gürültüsü. Saat altı buçuk sularında uyandığı zaman banyo sırasında yer tutabilmek için acele eder, fakat çoktan kalabalık, bir kaldırımdan diğerine sırayı tıka basa doldurmuş olurlar, kulak tırmalayan sesler, her yarım dakikada bir yolun karşı tarafındaki dükkanların önünden geçen yüksek trenlerin gümbürtüsü ile noktalanırdı. Merdivendeki kabini anlatan ilanı görür görmez (herkes gibi o da boş zamanlarını gazetelerdeki küçük ilanlara bakarak geçirir ve ortalama iki ayda bir başka yere taşınırdı) daha yüksek kira bedeli olmasına rağmen kaldığı yerden ayrıldı. Merdivende bir kabin onun neredeyse tamamen yalnız olmasını sağlayacaktı.

Her şeye rağmen bunun da bazı dezavantajları vardı. Çoğu geceler, halka açık okuma odasının ezici izdihamının ardından dirseklerini dinlendirmek için sabırsızlanan kütüphane arkadaşları onu çağırırlardı. Kabin zemin alanda dört buçuk metre kareden biraz daha fazlaydı. Kanuni ölçüyü aşan dörtte birin yarısı kadarlık bir yer en fazla bir kişi ve yakın bir baca memesinin yanındaki girintiden yasa dışı bir şekilde faydalanan halılar içindi. Dolayısıyla Ward yatak ile kapı arasına straight-backed küçük bir sandalye yerleştirmeyi başarmıştı. Böylece bir kişi yatağın üzerinde oturabiliyordu –pek çok kabinde ev sahibi ile konuk yatağın üzerinde yan yana oturup omuzları üzerinden konuşmak ve boyunları tutulmasın diye arada bir yer değiştirmek zorunda kalırlardı.

Ward'ın en sadık ziyaretçisi olan Rossiter; "Burayı bulduğun için çok şanslısın demekten hiç yorulmazdı. Eliyle kabini işaret ederek yatağın üzerinde arkaya doğru uzandı. "Burası oldukça büyük bir yer. En azından beş, hatta altı metrelik bir bölümünün sana kalmamış olsaydı çok şaşırırdım."

Ward kesin bir tavırla kafasını salladı. Rossiter onun en yakın arkadaşıydı, ama yaşayacak yer aramaları güçlü refleksleri sahteleştirmişti.

"Hemen hemen dört buçuk metre kare, çok dikkatli ölçtüm. Hiç şüphem yok."

Rossiter tek kaşını kaldırdı. "Çok şaşırdım. O zaman tavan olmalı." Tavana hile karıştırmak vicdansız mal sahiplerinin en gözde oyunlarından biriydi –arsa tutarının büyük bir bölümü uygunsuz bir şekilde tavan üzerinden hesap edilir ve kontrplak duvarlar eğilip bükülmek suretiyle ya muhtemel bir kiracıdan (nitekim pek çok evli çift tek kişilik kabin tutsunlar diye kandırılırdı) elde edilecek kazanç için kabinin değeri arttırılır, ya da iskan müfettişlerinin ziyareti üzerine geçici olarak azaltılırdı. Tavanlara, ortak duvarın diğer tarafındaki kiracıların rakip haklarının sınırlarını göstermek için çapraz doğrular çizilirdi. Kendi hakları konusunda çekingen davranan birinin varlığı tam anlamıyla yok edilirdi –aslında "sessiz komşular" reklamı bu çeşit bir korsanlık için sözsüz bir davetti.

"Ward; "Duvar biraz eğiliyor." diye kabul etti. "Aslında yaklaşık dört derece dışarıda –çekül kullandım. Ama merdivenlerde diğer insanlara yetecek kadar oda var."

Rossiter sırıttı. "Tabii ki, John. Sadece biraz kıskanıyorum hepsi bu. Benim oda beni çıldırtıyor. Rossiter da herkes gibi, insanların bir odada, hatta bazen –inanmak zor ama- bir apartman dairesinde ya da bir evde tek olarak yaşadıkları o elli yıl önceki günlerden kalma kendi küçük kabinini tarif etmek için 'oda' kelimesini kullanmıştı. Kütüphanede bulunan kataloglardaki mikrofilmler müze görüntülerini, konser salonlarını, içinde gündelik hayatın sürdüğü ve iki üç kişinin koca bir galeri ya da merdivenden aşağı indiği genelde boş olan, halka açık diğer binaları gösteriyordu. Caddelerin ortasında trafik rahatça ilerler, daha sessiz bölgelerde kaldırım kısımları için elli metre hatta daha fazla yer ayrılmıştı.

Şimdi, elbette eski binalar yıkılıp yerlerine ev sıraları inşa edilmiş ya da bunlar apartman bloklarına dönüştürülmüştü. Şehrin Toplantı Salonundaki büyük ziyafet odası dört güverteye ayrılmış ve her biri parça parça yüz adet kabine bölünmüştü.

Caddelerse üzerlerinde en ufak bir kıpırdanma bile yaşanamayacak kadar sıkışıktı. Sadece kaldırımların sıkışık olduğu şafak sökmeden önceki birkaç saat dışında bütün yollar ayaklarını yere sürten bir yaya kalabalığı ile tıka basa dolu olurdu. Kafalarının üzerinden sarkan sayısız 'solda kal' tabelasını aldırış etmemek durumunda kalıyorlar, evlerine ya da bürolarına gidebilmek için birbirlerini itip kalkmaktan üzerlerindeki elbiseler tozlanıp biçimsiz bir hal alıyordu. Cadde kavşağında inanılmaz boyutlara ulaşan izdiham kıpırdamaz bir şekilde sıkıştığı zaman kilitlenmeler yaşanırdı. Bu kilitlenmeler bazı zamanlar günlerce sürerdi. Ward iki yıl önce stadyum dışında bunlardan birine yakalanmıştı; yaklaşık kırk sekiz saat boyunca, yirmi bin kişinin üzerinde bir kalabalıktan oluşan ve bir taraftan stadyumu terk eden diğer taraftan ona yaklaşan insanlarla beslenen devasa bir yaya sıkışıklığı içindeydi. Yerel mahallenin her bir milim karesi felç olmuştu. Sıkışıklık yer değiştirip büyük bir güçle kabarırken dengesini kaybetmekten ya da ayak altında çiğnenmekten korkarak çaresizce bir o yana bir bu yana ayakta sallandığı o kabusu net bir şekilde hatırlıyordu. Polisler sonunda giriş ve çıkışlara etten barikat kurup sıkışıklığı dağıttıkları zaman kabinine geri dönüp çürükten mosmor olmuş vücuduyla bir hafta boyunca uyumuştu.

Rossiter; "Tahsisatı üç buçuk metreye indirme ihtimalleri var." dedi.

Ward mandalına geri fırlamasın diye kapıyı tutarak altıncı kattan bir grup kiracının merdivenden inmesine izin vermek için durdu. "Bunu hep söylüyorlar." diye fikrini belirtti. "On yıl önce de böyle bir söylentinin yayıldığını hatırlıyorum."

Rossiter onu uyararak; "Bu bir söylenti değil." dedi. "Buna yakında ihtiyaç duyulabilir. Şu anda otuz milyon insan bu şehre doluşmuş durumda ve yılda bir milyon artıyor. İskan Bölümünde son derece ciddi konuşmalar yapılıyor."

Ward kafasını salladı. "Böyle ciddi ve kesin bir yapılanmanın üstesinden gelmek hemen hemen imkansız. Her bir bölme sökülüp yeniden çivilenilmek durumunda. Sadece idari iş bile o kadar fazla ki hayal etmek çok güç. Milyonlarca kabin yeniden tasarlanıp onaylanacak, yeni ruhsatlar çıkarılacak, artı her bir kiracının yeniden yerleştirilmesi de var –her bir kabinin ucundan yarım metre almak o kadar basit bir şey değil. Bu yolla daha bir sürü kabin elde edilebileceğini söyleyemezsin. Genişlikler sadece on beş santim olabilir." Tam burada bir kahkaha attı. "Ayrıca üç buçuk metrelik bir alanda nasıl yaşayabilirsin ki."

Rossiter gülümsedi; "Son tartışma da buydu, öyle değil mi? Yirmi beş yıl önce beşten dörde indirdikleri o son yapılanmada da aynı tartışmayı kullanmışlardı. Bütün söyledikleri yapılamazdı, kimse dört metre karelik bir alanda yaşayamazdı; bir yatak ile bir bavulu sığdıracak yeterli yer vardı, ama içeriye girmek için kapıyı açamıyordun. Rossiter hafifçe kıkırdadı. "Hepsi hatalıydı. O zamanda itibaren kapıların dışa açılmasına karar verildi. Kalınacak dört metre karelik yer burasıydı."

Ward saatine baktı. Saat yedi buçuktu. "Yemek zamanı. Hadi yolun karşısındaki yemek salonuna gidip bir bakalım."

Rossiter tahmin ettiği manzara karşısında homurdana homurdana yataktan indi. Kabinden ayrılıp merdivenden aşağı indiler. Burası valizler ve paket kutularıyla doluydu. Bu yüzden geriye sadece merdiven parmaklığı etrafındaki dar bir aralık kalmıştı. Aşağı katlardaki izdiham daha kötüydü. Koridorlar tekli kabinlere bölünecek kadar genişti. Hava pis ve boğucuydu. Mukavva duvarlarda çamaşırlar ve geçici bir önlem olarak temin edilmiş erzaklar asılıydı. Katlardaki her beş odadan birinde bir düzine kiracı vardı ve sesleri diğer bölmelerde yankılanıyordu.

Yangın talimatına aykırı olarak gayri resmi bir şekilde oturulacak yer niyetine kullanılan ikinci kat basamaklarında insanlar oturuyordu. Kadınlar banyo dışında sıra bekleyen gömlekli adamlarla sohbet ediyorlar, etraflarında çocuklar koşturup duruyorlardı. Ward ve Rossiter girişe vardıkları sırada her bir sahanlıkta ilan tahtalarına doğru ağır ağır yürüyen ya da yukarı caddeden itişerek içeri giren kiracılar ordusu arasından zar zor kendilerine yol açtılar.

Ward en üst basamakta durup bir soluk alarak yolun diğer tarafındaki yemek salonunu işaret etti. Sadece otuz metrelik bir uzaklıktaydı, fakat kalabalık dolu dolu akan bir nehir gibi işleyen ve onları sağdan sola yaran caddeden aşağı doğru hareket ediyordu. Stadyumdaki ilk resim sergisi saat dokuzda başladı ve insanlar içeri girebilmeyi garantilemek için çoktan yola koyulmuşlardı bile. (devamı önümüzdeki ay)

ayın albümü

Primal Scream
Evil Heat
(Columbia/Sony)

1997'de, Glasgow'da birşeyler oldu şüphesiz. Karelia, Yummy Fur, Mogwai gibi isimler çok cesur kayıtlar yaptılar. Kayıtsız kalınamayacak türden ağır kayıtlar. Primal Scream, *Kaynama Noktası*'ndaydı o zaman. 2000'de yayınlanan ve yıkılan *Xtrmntr* ve bugün de elimde *Evil Heat*. Andy Weatherall'un varlığı daha albümün başlarında "Autobahn 66" ile kesinleşiyor. Belki de bir 90 dakika kadar önce yediğim sarımsaklı yemektendir ama tansiyonum düşüyor. Bir sonraki "Detroit"; Mary Chain'deki suçlarından halen aranan Jim Reid'in vokalleriyle My Bloody Valentine sebebiyle adını donuklaşmış bir yüz ifadesiyle karşıladığım -hani nasıl yaparım da en serin görünebilirim? gibilerinden- Kevin Shields'ın elinden çıkmış, belli zaten. Tekrar Weatherall, "Rise". Yüreğim sıkışıyor. Kubrick bu albümü Shining'de kullanırdı diyorum: Jack kapıları baltalarken. Kevin Shields'ın diğer bir kaç kayıtta da kendince distorsiyonları ya da saptırmaları var. Tümüyle elektro-seks rockn'roll'u olmuş albüm. Hazelwood'un "Some Velvet Morning" ini yıllardır 5 metreden daha yakınına yaklaşamadığım Kate Moss seslendiriyor ve ben iyice kızgınım artık. Gidiyorum. Mete Avunduk
8/10

Diskografi :

Sonic Flover Groove	1987
Primal Scream	1989
Screamadelica	1991
Give Out But Don't Give Up	1994
Vanishing Point	1997
Echodeck	1997
XTRMNTR	2000
Evil Heat	2002

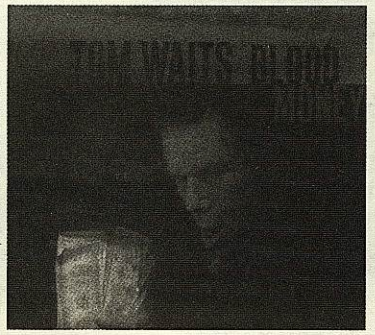

TOM WAITS
Alice - Blood Money
(Epitah)

İlk albümünü çıkarmasından üzerinden neredeyse 30 yıl geçti ama Tom Waits hala Tom Waits. Yok yok bu sefer kendini geliştirememiş, değişememiş vb ibareler kullanmayacağım çünkü ustanın değişmesine ne gerek var ne de bunu biz istiyoruz.
Reel ve hayal ürünü kokuşmuş dünyayı, yaratıcı sözleri ve müzikal zenginliğiyle, kuduz bir köpeğin hırıltısı gibi aktarmaya devam ediyor Tom Waits.
1999'da çıkardığı son albümü **Mule Variations**, Amerika'nın çılgın yüzünü yansıtıyordu fakat **Blood Money** daha çok Doğu Avrupa'ya ait. Emir Kusturica'nın Çingeneler Zamanı'ndan çıkıp gelmiş gibi. Ama aslında 13 şarkılık Blood Money, Tom Waits'in karısı Kathleen Brennan ile yazdığı, George Büchner'in bitirilmemiş avantgard oyunu *Woyzeck*'in soundtrack'i. Oyun, Alman bir askerin para için deneklik yapması ve sonunda delirerek, kendisini aldatan kız arkadaşını öldürmesinin hikayesi. 'Misery Is The River of The World', Tom Waits'in bugüne kadar genizden çıkan sesin en sert kullanıldığı şarkı. Albümün diğer favori şarkıları, video klibi de çekilen 'God's Away on Business' ve 'Starving In The Belly of a Whale'. Aynı günde piyasaya sürülen **Alice** ise kısmen daha umut vaat ediyor, delilik ve acımasızlık arasında akıl sağlını bozucu sınırlar üzerinde dolaşıyor. 1992'de Robert Wilson'ın Almanya'da sergilediği oyunu *Alice In Wonderland* için opera olarak düzenlenen **Alice**, o zaman kayıt dışı kalmıştı ve bizler Tom Waits'in bu şaheserini dinlemekten mahrum bırakılmıştık. Yine, karısıyla birlikte yeniden düzenlediği bu besteleri stüdyo albümü olarak yayınladığı için şanslıyız. **Alice** için uyku ilacı niteliği taşıyor diyebilirim. Albümdeki favori şarkılar; 'Flowers Grave', 'Watch Her Disappear'. Tom Waits'in müziği hakkında fazla lafı uzatmaya gerek yok. Waits ne yapması gerektiğini zaten çok iyi biliyor ve bunu da en iyi şekilde gerçekleştiriyor. **17/20** (Toplamda) Bora

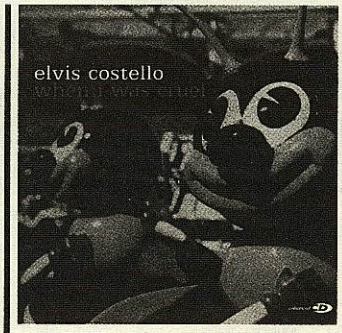

Elvis Costello
When I Was Cruel
(Universal)

Elvis Costello müzik dünyasını, dayanılmaz derecede acı ve vurucu sözleriyle, bazen ağlayan bazense hırlayan sofistike melodileriyle ve Tanrı'nın bize armağan edip yeryüzünde mitvari bir havayla yankılanmasına izin verdiği sesiyle kutsayan eşsiz bir varlık. Burt Bacharach ve Anne Sofie Von Otter gibi devasa isimlerle ve Londra Senfoni orkestrası ile yaptığı bir dizi etkileyici ve zaman zaman da sıkıcı çalışmanın ardından Costello, 7 yıllık araya son vererek "When I Was Cruel" ile yeniden solo olarak karşımızda. "Geçtiğimiz yıllarda birçok balad söyledikten sonra, artık gürültülü, ritmik birşeyler yapmanın zamanı gelmişti" deyip, When I Was Cruel'la pusulayı iki referans noktasının, başyapıt **Blood And Chocolate** (1986) ve **Spike** (1989), ortasına doğru çevirip soundunu yakalıyor. Sürükleyicilik ve çekicilik içinde nefes alış verişimizin hızı artarken eski günleri anıyoruz Costello'nun yumuşak ama öfkeli, dakikası dakikasına uymayan ses tonu ile. Albüme ismini veren "When I Was Cruel" sinematik bir biçimde David Lych filmleri ile Portishead karamsarlığını bir İtalyan gece kulubunde buluşturuyor. Ki zaten 60'ların İtalyan pop ikonu Mina'dan, küçük bir sample üzerine kurulu şarkı.

"Spooky Girlfriend" süzülen ritmi ve lokomotif bası, "Tear Off Your Own Head"'in punk ruhu, "Alibi" 'deki "I Want You" vari sayıklamaları ile Costello yine ıskalamamış. When I Was Cruel, Elvis Costello'nun kariyerindeki en başarılı albümlerinden biri. Büyüleyici, kompleks ve eğlendirici şarkılarıyla diğer albümleri karşısında zirveye oynuyor. **8/10** Alper Bahçekapılı

Simple Minds
CRY
BMG
İlk elime geçtiğinde albüme ön yargıyla yaklaşmaktan kendimi alıkoyamadım. Sonuçta elime geçen albüm Simple Minds'ın son albümü. Bu eleştiriyi yapmak tahmin ettiğim kadar da zor olmadı, zira Simple Minds "basit" bir albümle karşımıza çıkmış. Albümün adı **Cry** ve Türkiye'de BMG müzik tarafından geçtiğimiz ay yayınlandı. Elimde elektronik enstürmanlarla bezenmiş, "pop" kılıfı geçirilmiş bir çalışma var. Albüme de ismini veren giriş parçası 'Cry'daki synthesizer'ler süpriz etkisi yaratıyor eski Simple Minds fanlarına. Fakat son şarkı olan 'Floating World'e kadar sanki tek şarkı dinlemişiz gibi. Melodiler arasındaki benzerlik ve tekdüzelik insana sıkıntı veriyor. 'Sleeping Girl', 'Cry', 'Sugar' iyi dakikalar yaşatıyor. Simple Minds'ın zamana ayak uydurma çabaları, Ankara'yı ağaçlandırma çabaları gibi sonuçsuz kalmış. Cry hakkında son bir not da, albümün genel olarak U2'nun **Pop**'unun sound'una yakın olduğu fakat kalitenin eksik kaldığıdır.
4/10 (Bora Şimşek)

The Vines
Highly Evolved
Capitol
The Vines'ı dinlemeden önce NME ve Q'daki zırvaları okuyan birisi, pekala bu amatörlerin rock'n'roll'un kurtarıcıları olduğunu ve 2002'in **Strokes**'u olacağına emin gözüyle bakabilir. Gerçek şu ki; iki üç dakikalık boş şarkılarıyla (Sunshinin), saçma sapan radyo hitleriyle (Higly Evolved), ve gülünç "**Nirvana**"cılıklarıyla (Get Free, Outtathaway, In The Jungle) bunun çok ama çok uzağında gözüküyorlar. Eski bir oyunu yeniden oynamaya çalışarak karizmatik, iyi gözüktükleri ve retro takıldıklarını zanneden bu arkadaşları, adı geçen dergiler bir de **BRMC, The White Stripes** gibi 70'lerin garaj ruhunu taşıyan çok daha kaliteli, yeni dalga rock'n'roll grupları ile eşleştirme cüretinde bulunuyorlar. **Elliot Smith**'in yaptıklarından **Verve**'ün yaptıklarına kadar herşeyi, sırasıyla Homesick ve Country Yard'da, birde biz yapalım deyip başarısız olan Avusturalyalı dörtlü için yapılacak hiçbir şey yok. Yakın zamanda Türkiye'de de basılacak olan pazarlama harikası The Vines'ı gördüğünüzde yerde kaçmanızı önermem en doğrusu olur.

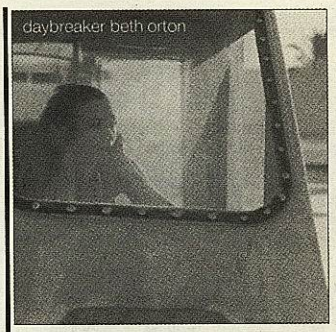

Beth Orton
Daybreaker
Astralwerks
Tamam baştan söyleyeyim, benim gibi Beth Orton'dan fazla şeyler bekleyenler için Daybreaker bir hayal kırıklığı. Beth Orton ismini bir yerde gördüğümde aklıma ilk önce Chemical Brothers geliyor. Bunun anlamı net: Beth Orton hala üzerindeki Chemical Brothers gölgesini atacak kadar iyi bir çalışma yapabilmiş değil. Bir önceki albümü **Central Reservation'ı (1999, Heavenly)** takip eden bu yeni albümü halinden memnun orta sınıf orkestral rock üzerine kurulu olan ve Sade-Lover's Rock'tan daha fazla düşünceye sahip olamayan bir albüm. Ryan Adams'tan Johnny Marr'a bir sürü nezih şahsiyetten yardım aldığı albüm Beth Orton'ın başarılı olabileceği türden bir electro-akustik müzik yaratabilmiş değil.Sonuç olarak Suzanne Vega ile Dido arası bir ses(tamam biraz daha etkileyici), genelde vasat nadiren harika şarkılar. Deodarant reklamı gibi kapağı olan albümler benim anlatmaya çalıştıklarımı anlatmadığından dolayı benim gibi erkeklere tavsiye etmiyorum **5.5/10** (Alkan Avcıoğlu)

Suede
A New Morning
Sony Müzik
Brett Anderson, yeni albümü her ne kadar hayatının *bir yeni sabah*'ı ayarında buluyorsa da albümün açılışındaki *pozitif* ! hava, ortalarda biryerlerde "Eee??" gibilerinden bir yere varıyor. "Bu sadece 16-17 yaşlarının keyfini çıkaran genç, adalı kadınlar için; erkeklerin asla dinlemeyeceği bir albüm yaptığında müzik hayatın bitmiştir" diye düşünüyorum. "Beautiful Loser", debut albüme, Ed Buller'ın anladığı Suede tınısına en yakın kayıt. MTV biraz zorlarsa genç kızların coğrafyasında ilk 10'a girer. Suede bu albümde Stephen Street ile çalıştı ama yanlış hatırlamıyorsam Street, *Parklife* yıllarının ustasıydı. Zaten malzeme kötü asmadan toplanmış, sarma yenmez olmuş. Sen ne kadar zeytinyağını ziyan ettiğine yan. 30 yıllık Ziggy Stardust, onu boşverin -hani çok kalın bir örnek olduysa- herhangi bir New York Dolls kaydı halen daha parlak tınlıyor, bu yeni sabah.
2,5/10 (Mete Avunduk)

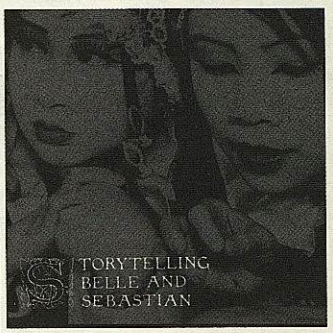

Belle & Sebastian
Storytelling
Matador Records
Todd Solondz, **Storytelling**'in (2001) müzikleri için Belle & Sebastian'la anlaşmıştı ama planların düzgün gitmemesinden dolayı soundtrack filmden sonra tamamlandı ve filmden daha geç yayınlandı. Üzücü bir şey var ki o da; Belle&Sebastian şarkıları filmin finalinde toplam 6 dakika duyuluyor. Albüm her ne kadar **Storytelling** için yapılmışsa da gerçek şu ki; bu bir sountrack'ten öte Belle and Sebastian albümü. Grup her albümde kendini istikrarlı bir şekilde daha da geliştiriyor. Piyano ve gitar baladları çok iyi bir biçimde kullanılmış. Albüm başından sonuna kadar tamamen dinlendirici ve zevk verici. Az da olsa farklı vokallere de yer verilmesine rağmen herkes hakkını vermiş. Hiç düşünülmeden alınması gereken albüm özellikle de Belle and Sebastian hayranları için... Ayrıca filmin de çok önemli olduğunu mutlaka seyredilmesi, tadına varılması gerektiğini ancak normal bir izleyicinin zevk alamayacağı tarzda önemli bir başyapıt olduğunu da söylemeyi kendimde bir farz bilirim. **7.5/10** (Devin Komar)

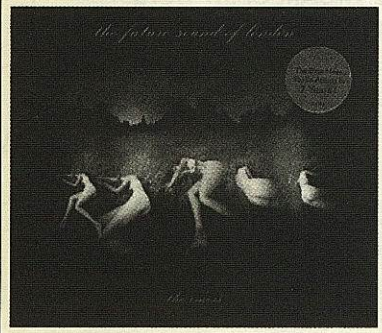

Future Sound of London
The Isness
(Cleopatra)

1996 tarihli **Dead Cities**'ten bu yana sessizliğini koruyan Cobain ve Dougans ikilisi **The Isness** ile geri döndü. Günümüzün genç Rave'cileri onların ismini pek iyi bilmez ama FSOL, '90lar başında İngiltere'deki elektronik müzik camiasının lokomotiflerindendi. Hatta Atlantik tarafında bile ismini duyurabilen tek tük elektronik müzisyenler arasında saymak gerekir onları. Sözün özü elektronik müziğe sevgisi olan herkesin elinde bir FSOL albümü bulunması bir tesadüf değildir. Mevzumuza, yani The Isness'a dönecek olursak ilk farkedilen bunun önceki FSOL albümlerine göre daha organik tınlayışı. Bilindiği gibi FSOL'un müziğine ilham veren başlıca faktör Psikedelik müzik tarihiydi. Elektronik müziğin '80ler öncesini kolay kolay ziyaret etmediğini düşünürsek, FSOL bu sefer biraz daha eski ve farklı ilham kaynaklarına doğru yönelmiş durumda. Gary Cobain, gitarıyla tekrar aşk yaşıyor olmalı ki The Beatles'tan David Bowie'ye, Supertramp'tan ELO'ya doğru uzanan bir etkilenim yelpazesi sunuyor bu albüm için. **The Isness, Dead Cities**'in deneyciliğinden ve cyper-punk ruhundan biraz daha farklı bir noktada duruyor. Açılış şarkısı "Elysian Feels" Doors'tan çıkartılmış bir melodiyle en psikedelik şarkılardan biri. "Mellow Hippo Disco Show" ve "Divinity" de albümün başarılı çalışmalarından. Ancak tabi ki albüm tamamen akustik psikedelya merkezli değil. "Go Tell It To The Trees Egghead" Aphex Twin gibi tınlayan oldukça yenilikçi bir elektronik çalışma. Yenilikçi ve nostalji tarafı algılanınca albüm, bir sonik devrim gibi gözüküyor. Ancak öyle değil. **The Isness,** Cobain ve Dougans gibi iki kaliteli müzik adamının çöp karıştırırken bulduklarından yarattıkları ve aranje ettikleri yeni bir müzikal kolaj. **7/10** (Alkan Avcıoğlu)

Wilco
Yankee Hotel Foxtrot
(Nonesuch)

Büyük plak şirketleri gariptirler... Wilco prodüktor Jim'o'Rourke'la yaptığı bu harika albümle Warner Brothers'a gittiğinde plak şirketi onlara, kariyerlerinin sonuna geldiklerini ve önemli değişiklikler yapmazlarsa bu albümü yayınlamayacaklarını söylediler. Kompleks, tehlikeli derecede yapışkan melodilerle, felsefik-provake edici sözleriyle, ve Yankee Hotel Foxtrot'un büyüleyiciliği etrafında modern pop kavramının kalbine doğru yaptığı sürreal gezilerle zaten yaratıcılığının uçlarında Wilco, albümü Warner'dan geri satıp alıp, onlarla kontratını iptal etti ve albümü internet sitesinden yayınladı. Bir ay içinde site 300,000 kişi tarafından ziyaret edilmişti ve artık 20 plak şirketi Wilco'nun imzası için yaygara koparıyordu. Bu kadar plak şirketinin içinden Wilco, ironik bir biçimde Warner'ın alt label'ı Nonesuch'ı seçti. Wilco dördüncü albümleri "Yankee Hotel Foxtrot" ta pop materyallerini futurüstik nağmelerle, akustik gitar tonunda sentezleyip, bol efektle süsleyerek benzeri bulunmayan bir müziği beğinimize sunmuş. Albümdeki şarkıların kimyası oldukça farklı, balladların yanında son derece kompleks, deneysel parçalarda var. 'I Am Trying To Break Your Heart", 'War On War', 'Heavy Metal Drummer', 'Pot Kettle Black' albümün takdire şayan, nitelikli şarkıları. Wilco'yu ilgiyle takip edelim. **7,5 / 10** (Alper Bahçekapılı)

Dj Shadow
Private Press
(MCA)

Geçtiğimiz aylarda yayınlanan **Private Press**, Dj Shadow'un son albümü ve albümün adı Josh Davis'in arşivinde sample'ları bulunan ama basın tarafından uzun süredir unutulan müzisyenlerle ilişkili. Açılış, bir aile üyesi için kaydettiği, günlük, sıradan bir konuşmayı içeren 'A Letter From Home'la yapılıyor. Bizi neyin beklediğini hemen anlıyoruz. Yine melankoli, uykuyla uyanıklık arasında gördüğümüz rüyalar ya da gerçekten yaşadığımız ama bunun farkında olmadığımız anlar. Araya sıkıştırdığı(cut-up'ladığı) sample'larla kendini dinleyicisine sunuyor ve 'Walkie Talkie'yle hip-hop'u sevdirmeye çalışıyor Josh Davis. 'Giving Up the Ghost' albümün en melankolik, *of dur bir intihar edeyim* dedirttiren parçası. 'Six Days' ise **Private Press**'ten çıkan ilk single. Klibini Wong Kar Wai'nin çektiğini hatırlatırım. 'Mongrel' hepimizin içindeki Tyler Durden'ı açığa çıkarıyor. 'Mashin on The Motorway' günlük trafik anarşisi. 'Meet His Maker' ve 'You Can't Go Home Again' dikkat çekiyor. Albüm, intro'daki mektuba cevap olarak gelen diğer mektupla son buluyor. Fakat daha ilk dakikalarda bastığım *repeat* tuşu, beni tekrar müzikle Dj Shadow'un eşsiz müziği ile baş başa bırakıyor. **Private Press** son zamanlarda dinlediğim en iyi albümlerden biri olarak arşivimde şimdiden kendine önemli bir yer edindi bile.**8/10** (Bora Şimşek)

Doğru mu duydum, Lull artık bütün bayilerdeymiş?

IDIOTEQUE

HER EVE LAZIM 4 ŞARKI

Sonic Youth-Superstar
King of Conveince- Weight of my words
Milla Jovovich-Satellite of love
Flying Saucer Attack-The Drowners

İngiltere Indie Single

1. STARRY EYED SURPRISE -OAKENFOLD
2. THE LOGICAL SONG -SCOOTER
3. EXTREME WAYS- MOBY
4. SMASH SUMTHIN -ADAM F FT REDMAN
5. REMIND ME/SO EASY -ROYKSOPP
6. TROY - SINEAD O'CONNOR
7. SERIOUS SOUND/YOU'LL KNOW IT -GUYVER
8. STAGING -CORNERSHOP
9. KNOW MY NAME -NIGHTMARES ON WAX
10. BABY'S GOT A TEMPER - PRODIGY

İngiltere Indie Albüm

1. IMAGINE - EVA CASSIDY
2. MELODY AM - ROYKSOPP
3. HOMETIME - ALISON MOYET
4. 18 - MOBY
5. PUSH THE BEAT FOR THIS JAM -
6. SCOOTER
7. YOUR NEW FAVOURITE BAND- HIVES
8. THINKING IT OVER - LIBERTY X
9. NORTHERN STAR -GROOVE ARMADA
10. ABOUT A BOY - BADLY DRAWN BOY

İngiltere Dans Single

1. JUST THE WAY YOU ARE- MILKY
2. WAVY GRAVY- SASHA
3. STARRY EYED SURPRISE - OAKENFOLD
4. IN AND OUT - 3RD EDGE
5. EXTREME WAYS- MOBY
6. REAL LOVE 2002 - TIME FREQUENCY
7. HARDER - KOSHEEN
8. ALONE - LASGO
9. FASCINATED- RAVEN MAIZE
10. SAFE FROM HARM - NARCOTIC THRUST

İngiltere Dans Albüm

1. MELODY AM - ROYKSOPP
2. ORIGINAL PIRATE MATERIAL - STREETS
3. 18- MOBY
4. AIRDRAWN DAGGER- SASHA
5. RESIST- KOSHEEN
6. MAN MOUNTAIN- BLUE STATES
7. BUNKKA - OAKENFOLD
8. THE PRIVATE PRESS - DJ SHADOW
9. NORTHERN STAR - GROOVE ARMADA
10. PUSH THE BEAT FOR THIS JAM - SCOOTER

- Bu Ay Neler Dinledik? -

Devin Hanim

Sigur Ros - Agaetis Bryjun
Mazzy Star- Among my swan
Nico - Winter Songs
Black Box Recorder-England made me
Belle and Sebastian- Boy with the arab strap

Bora Bey

Dj Shadow - Private Press
Smiths - The world won't listen
New Order - Substance
Kent - Hagnesta Hill
Suede - Head Music

Alper Bey

Faust - Faust Tv
Happy Mondays - Greatest Hits
Broadcast - The Noise Made By People
Laika - Good Looking Blues
Radiohead - Running From Demons Ep

Alkan Bey

Fennesz-Endless Summer
Cat Power-Moon Pix
Pram-The museum of imaginary animals
Stereolab-Peng
Neu!-Neu!

Amerika Box Office

1 SIGNS
2 XXX
3 SPY KIDS 2: ISLAND OF LOST DREAMS
4 MY BIG FAT GREEK WEDDING
5 BLUE CRUSH
6 SERVING SARA
7 AUSTIN POWERS IN GOLDMEMBER
8 UNDISPUTED
9 SIMONE
10 BLOOD WORK

Loser Top 5

Derginizin loser'ı Murat Bey bu ay yine kaybedenlerin nabzını tuttu. Alttan alınan derslerden, terkeden sevgiliye, biranın köpüğüne kadar, kaybedenlerin halet-i ruhiyesi şudur:

1. Doves-Friday's dust
2. Sparklehorse-Most beatiful widow in town
3. Siouxie with Morrissey-Interlude
4. BRMC-Head up high
5. Bjork-Unravel

1.531.630 otomobil
3.456 uzman
649 TÜV* Test Merkezi
283 günlük çalışma
107 aday
1 kazanan

fordfocus

www.ford.com.tr

*Technischer Überwachungs Verein

Dünyanın önde gelen kalite denetleme kuruluşlarından Alman Teknik Denetleme Birliği (TÜV), 1-3 yaş arasındaki 1.531.630 otomobille yaptığı "hata araştırması" sonucunda Ford Focus'u 2002 yılının en az sorun çıkaran ve en güvenilir otomobili seçti. Ford kullanıcılarının yıllardır otomobilleriyle gurur duymakta ne kadar haklı oldukları bir kez daha kanıtlandı. Siz de güvenilirliği tescillenmiş bir otomobile, bir Ford'a sahip olmak istemez misiniz?

fordfocus

tasarımı yaşamdan, güveni teknolojiden.

Ford

ÇIKTI
TEK AKORLU MUCİZELER
PUNK ROCK'IN
FIRLAMA VE GÜCÜ
DEVRE İSTANBUL
ALTIKIRKBEŞ
Biz tanımak istemediğiniz insanlarız
Biz gitmek istemediğiniz yerlerden geliyoruz.
www.altikirkbes.com
ALTIKIRKBEŞ